

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1942 — Nr. 2

Bare til bruk innen administrasjonen. Å offentliggjøre eller meddele innholdet til andre helt eller delvis er forbudt og gjenstand for straff.

Lofotfisket 1942

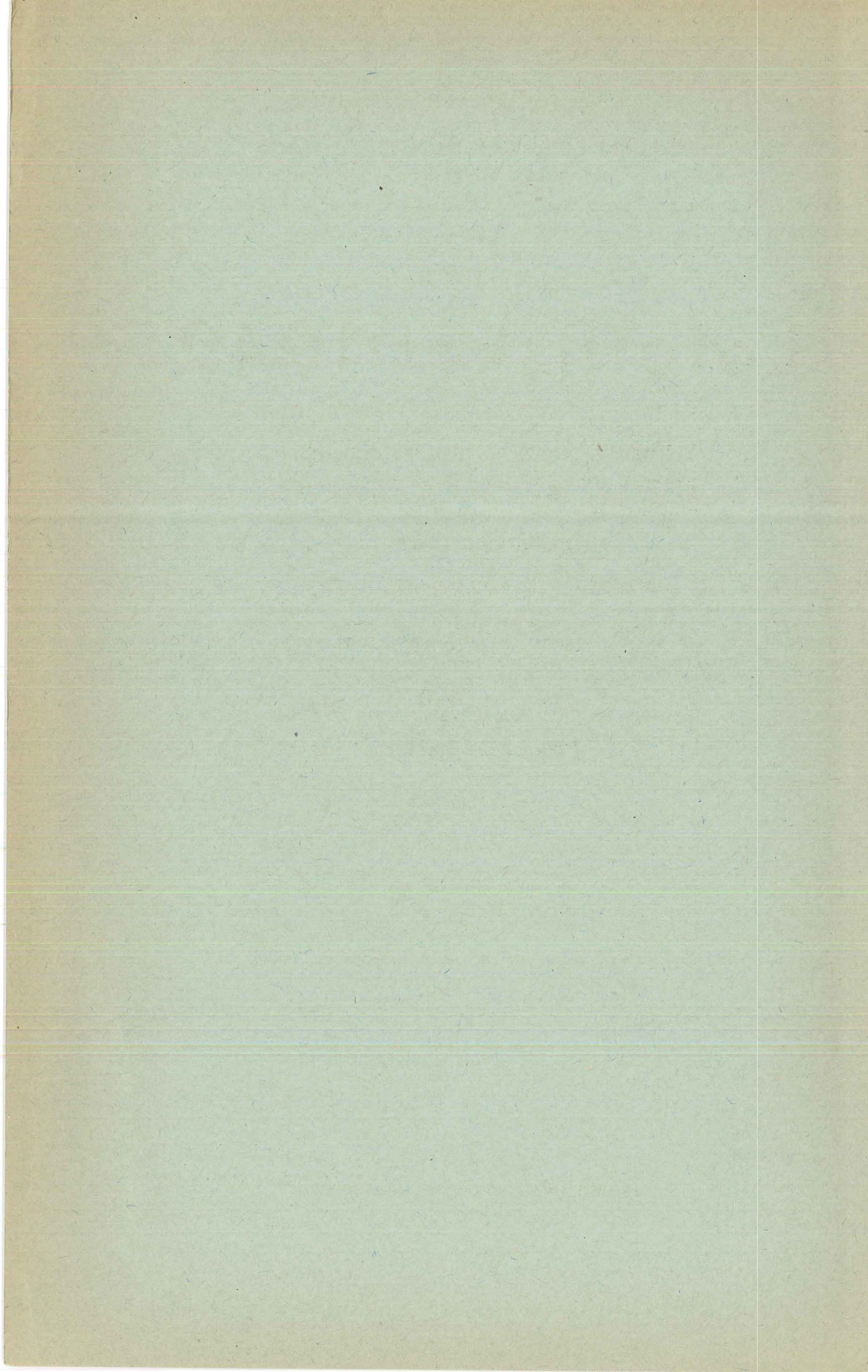
Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand. (Avsluttet av fru
Ruth Anderssen-Strand og oppsyns-
betjent Hans Strøm).

Utgitt av
Fiskeridirektøren

Nr. 661

1943

I kommisjon hos Cammermeyers Bokhandel
Oslo

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1942 — Nr. 2

Lofotfisket 1942

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand. (Avsluttet av fru
Ruth Anderssen-Strand og oppsyns-
betjent Hans Strøm).

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1943
I kommisjon hos Cammermeyers Bokhandel
Oslo

Materialet til denne beretning er kommet i stand på samme måte som tidligere under Anderssen-Strands ledelse. Men enkelte avsnitt hadde ikke fått sin endelige utformning da utvalgsformannen døde. Hans hustru Ruth Anderssen-Strand, som i 22 år var sin manns medarbeider, og oppsynsbetjent Hans Strøm har sammen avluttet beretningen.

Fiskeridirektoratet, Bergen

i mars 1943.

Innholdsfortegnelsen står på side 136

A.S John Griegs Boktrykkeri, Bergen

Utvalgsformann Anders Anderssen-Strand.

16. mars 1881—28. september 1942.

Da utvalgsformann Anderssen-Strand døde i september 1942, var han midt oppe i arbeidet med å avslutte Lofotberetningen for sesongen 1942. I og med denne beretning har han redigert og selv skrevet vesentlige deler av Lofotberetningen i 25 sesonger.

Før han ble utvalgsformann, hadde han vært i Lofotoppsynets tjeneste siden 1897. Han var således knyttet til fiskeridministrasjonen i 45 år.

Når lofotstatistikken lenge hadde ord for å være den mest pålitelige del av fiskeristatistikken, så skyldes dette først og fremst det interesserte og iherdige arbeid som Anderssen-Strand har nedlagt. Men det er ikke bare tallene i Lofotberetningen som interesserer. Hele beretningen har vært gjennomsyret av utvalgsformannens levende

interesse for driften og for de problemer som reiser seg i forbindelse med denne.

En av Anderssen-Strands venner skrev blant annet følgende minneord i »Fiskaren«:

Alle som var kommet i den flyktigste berøring med ham, fikk et sterkt inntrykk av hans kraftfulle, ansvarsbevisste og initiativrike personlighet og de som fikk anledning til å følge ham i hans virke som vegleder og meglingsmann mellom de ofte stridende interesser, lærte å beundre hans klokskap og evne til å sette seg inn i andres tenkemåte slik at alle konflikter om fiskets drift på de trange områder hvor opptil 35 tusen fiskere fra hele Nord-Norge ble løst i minnelighet og på rimeligste måte. Ganske visst kunde han bygge på en rik og lang erfaring fra sitt virke i oppsynet fra 1897, som utvalgsformann fra 1917, men det som gjorde utslaget var allikevel hans klare forstand og uselviske forhandlingsevne. Det er å frykte for at det blir vanskelig å erstatte ham. Sikker er iallfall at han etterlater et dypt savn hos sine mange venner blant fiskerne og andre som aldri mer vil få anledning til å glede seg over hans livfulle og vennesele vesen, hans livlige framstillingsevne og karakteristiske, treffende uttrykksmåte.

Utvalgsformann Anders Anderssen-Strand

16. januar 1897 - 28. september 1937

18. utvalgsformann Anderssen-Strand hadde i januar 1937 var han med opp i arbeid med å avslutte fiskeriforvaltningen i 1937. I og med denne berøring har han vedlagt et selv skrevet minneord om fiskeriforvaltningen i 1937. Han har ble utvalgsformann, hadde han vært i fiskeriforvaltningen siden 1897. Han var utvalgsformann for fiskeriforvaltningen i 1937. Han hadde en rik og lang erfaring fra sitt virke i oppsynet fra 1897, som utvalgsformann fra 1917, men det som gjorde utslaget var allikevel hans klare forstand og uselviske forhandlingsevne. Det er å frykte for at det blir vanskelig å erstatte ham. Sikker er iallfall at han etterlater et dypt savn hos sine mange venner blant fiskerne og andre som aldri mer vil få anledning til å glede seg over hans livfulle og vennesele vesen, hans livlige framstillingsevne og karakteristiske, treffende uttrykksmåte.

Oppsynsdistrikt	Oppsynsdistrikt	Oppsynsdistrikt	Oppsynsdistrikt	Oppsynsdistrikt

I. Offentlige foranstaltninger.

(Ved kst. oppsynssjef, kst. politimester T. RAMSTAD.)

Oppsynet.

Oppsynet trådte i kraft den 30. januar i alle vær. På det tidspunkt var imidlertid ikke alle stillinger i oppsynet besatt, da en stor del av det tidligere personale sviktet eller var forhindret fra å komme. Således uteble 4 av de tidligere betjenter. I alt måtte 15 nye mannskaper tas inn i landoppsynet.

Tross nye byrder i år ble lagt på personalet, har oppsynstjenesten fungert meget tilfredsstillende.

Oppsynsbetjenten i Raftsundet bestyrte som tidligere Kanstadsfjordens oppsynsdistrikt med underbetjenter i Kjøøy og Rinøy. Oppsynsbetjenten i Reine bestyrte Sund oppsynsdistrikt med underbetjenter i Sund og Nusfjord. Stasjonene Brettesnes, Hopen, Ure og Mortsund ble bestyrt av underbetjenter som tidligere år. Der fungerte som tidligere 11 oppsynsbetjenter, 8 underbetjenter og 24 assistenter. Tjenestetiden var gjennomsnittlig for oppsynsbetjenter, underbetjenter og assistenter henholdsvis 80, 80 og 73 dager.

Oppsynet ble hevet den 18. april og ble i Vest-Lofoten avløst av et oppsyn etter lov om saltvannsfiskeriene for Nordland og Troms, av 3. august 1897 nr. 4.

Med hensyn til sjøoppsynet var det i år vanskelig å skaffe båter. Normalt har tjenestegjort 8 skøyter, men i år var det ikke mulig å skaffe mer enn 5, nemlig »Liv«, »Nordtind«, »Vesterheimen«, »Rigel« og »Gudrun Marie«. Utvalgsformannen måtte overlates »Rigel« som befordringsbåt. Skøytene ble stasjonert etterhvert som det ble bruk for dem. Da driftsforholdene var særlig gode og ingen sterk sammenstimling av fiskere på begrensete felter, maktet de 5 båter å utføre oppsynstjenesten på havet. Skøytene ble avklarert i tiden 13—20. april og hadde da en gjennomsnittlig tjenestetid av 59 dager.

Om oppsynspersonalet henvises til omstående tabell 1.

Tabell 1.

Oppsynspersonalet m. v.

Oppsynsdistriktene, deres merkebokstav. og utstrekning	Fiskevær	Høyeste belegg			Oppsynsbetjent	Betjentenes assistent-hjelp
		Fartøyer	Båter	Mann		
Kanstadfjorden (I og II)	Ness, Erikstad, Svensgam, Rinøy, Kjeøy, Offersøy og Vojehamn	1	193	574	Sverre Grimstad, Even-skjær	2 underbtj.
Raftsundet (A)	Lauksund, Digermulen, Slotholmen, Risvær og Svellingen	7	140	540	D. S.	1 assistent
Skrova (B, C) 2 ³ / ₄ '	Viken, Haversand, Votvik, Galtvågen, Brettesnes	5	212	619	Gerh. Sandvær	1 underbetj. 1 assistent
	Skrova, Gulbrandsøy, Sundøy og Skjoldvær	12	451	1348		2 assistenter
Austnesfjorden (E, F) 2 ³ / ₄ ' Svolvær (S)	Odvær, Følstad, Langstrand, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvågen, Helle og Børvåg, Svolvær og Osan	41	573	2862	Kontorist J. Johansen	3 assistenter
Vågene (K) Hopen (H)	Kirkevåg, Kabelvåg, Smedvik, Rækøy, Storvågen og Vestervågen	—	243	914	Gårdbruker Hans Mørch	2 assistenter
	Mølnosen, Ørsvåg, Ørnes, Hopen og Kalle	11	137	699		1 underbetj. 1 assistent
Henningsvær (N) 1 ¹ / ₂ '	Gulvik, Festvåg, Sauøy, Skatta, Engøy og Henningsvær	16	885	3367	Løytnant T. Kristiansen	3 assistenter
Stamsund (G, F) 1 ³ / ₄ ' (U)	Valberg, Skokkelvik, Svarholt, Stamsund Osøy, Steine Ure, Skaftnes og Sennesvik	21	334	1569	Kr. Eilertsen (kst.)	2 assist. 1 underbetj. i Ure
Balstad (V, W) 1'	Brandholmen, Sandsund Mortsund, Moholmen, Bård-sund og Balstad	9	333	1370	Johan P. Torsvik	Underbetj. i Mortsund 2 assistenter
Sund (X, Y) 1 ¹ / ₂ '	Strømøy, Nusfjord, Nesland, Sund og Møllerodden	2	141	621	Løytnant A. Naurstad	2 underbetj. 1 assistent
Reine (P, Z) 1 ¹ / ₂ '	Havnøy, Olenilsøy, Sakrisøy og Reine	12	131	696	D. S.	2 assistenter
Sørvågen (Ø) 2 ¹ / ₄ '	Moskenes, Sørvågen, Bogen, Tind, Å og Evenstad	3	189	732	Gårdbruker Aug Sandnes	2 assistenter
Værøy (D) 1 ³ / ₄ '	Teisthammeren, Hundholmen, Røstnesvåg, Sørland Tyvnes, Kvalnes og Mostad	1	169	723	Lensmann Aldern	1 assistent
Røst (R) 2 ¹ / ₂ '	Glea, Tyvsøy, Kårøy, Lyngvær, Kvaløy og Røstlandet, Buvær, Skomvær	0	57	289	Poståpner Olaf K. Sørgård	1 assistent

Bløggingskontrollen.

I kontrollen deltok 9 kontrollører, som tiltrådte tjenesten i tiden 30. januar til 12. februar. De ble beordret til bestemte stasjoner og seinere plasert etter behovet. De gode åriftsforhold på havet og det rolige vær betinget at bløggingen kunde bli godt gjennomført. Men på den annen side var det ofte mangel på mannskaper på fiskebåtene med den følge at det kunde bli vanskelig å få fisken bløgget, særlig dersom strøm eller vind var sterk. Det var stor mangel på landarbeidere over hele Lofoten, og på enkelte steder måtte fiskerne selv veie opp fisken som de solgte. Den manglende arbeidskraft måtte selvfølgelig influere på behandlingen i land og dette skapte også vanskeligheter for kontrollørene. — Imidlertid øket kvantumet av iset fisk i forhold til ifjor, og dette skapte en del lettelser for fiskekjøperne, da saltfiskproduksjonen for eksempel krever mer arbeidshjelp. Kontrollørene hadde beskjed om å gjøre hva de kunde for å holde kvaliteten oppe og samtidig forsøke å få den forbedret. Påtakelig slurv og etterlatenhet fra fiskernes side med hensyn til bløgging eller med produksjonen på fiskekjøpernes hånd skulde påtales. Dette ble også gjort, og i det hele er det grunn til å tro at fiskekjøperne etterhvert får mer og mer forståelse av at det er nødvendige å høyne kvaliteten.

Bløggingen.

Under årets fiske har Statens Ferskfiskkontroll i mange vær hatt demonstrasjoner for de interesserte om behandlingen av ferskfisk, og har derunder også påvist nødvendigheten av bløggingen. Det er grunn til å tro at disse demonstrasjoner har vakt interesse og vil bære frukter i framtiden. — Med hensyn til bløggingen er det framleis slik at det lett oppstår etterlatenhet når fiskerne vet at kontrolløren ikke er i været. Som uttalt foran, har nok dette en sammenheng med at fiskeskøytene ofte har vært dårlig bemannet, men enno mer at fiskekjøperne synes å ha liten interesse av om fisken er bløgget eller ikke. Såvidt meg bekjent kommer det aldri til uttrykk på fiskesedlene at det er bløgget fisk som er solgt og til den lavere pris som dette betinger. Jeg regner med at det enno vil ta lang tid for det er selvfølgelig for fiskerne å foreta bløgging. Kanskje blir det nødvendig å få det innforlivet gjennom fiskerifagskolen. Alle fiskeinteresserte vil da forstå at Lofoten, som har det beste råstoff, også burde ha det beste produkt og at ubløgget fisk i produksjonen bare skader våre markeder i utlandet. Samtidig måtte fiskekjøperne også finne det selvfølgelig å hindre at ubløgget fisk eller vare av ringere kvalitet sendes ut av landet.

Sløyningen og tilvirkningen.

Sløyningen er gjennomført. I mange vær står imidlertid fiskerne og sløyer på kaien, med den følge at renholdet blir dårlig og fisken etter sløyningen blir liggende i dynger på kaien, ofte med avfall etter sløyningen som underlag. Det er få helt tidsmessige fiskebruk i Lofoten, og på en rekke steder foregår produksjonen av saltfisk i salterom med enkle vegger, slik at fisken fryser før den tar salt. Kaiene er ofte små og skrøpelige og gir ikke plass for en velorganisert fiskeproduksjon. Dessuten kan man se store hauger av guano på kaiene, som ikke blir skaffet av veien, men ligger der og surnei. Målet for fiskeproduksjonen må være at den foregår mest mulig bakteriefritt, men når arbeidet foregår ved siden av disse sure dynger, er det klart at fisken lett tar skade av dette naboskap. Som påpekt i fjorårets beretning, må man komme derhen at det kreves offentlig godkjennelse på fiskebrukene, og i sammenheng dermed at de som driver fiskeproduksjon, må ha offentlig tillatelse. Før kommer en ikke over i betryggende former for produksjonen.

Ferskfiskkontrollen.

Denne kontroll ble som tidligere utført av bløggingskontrollørene. Dessuten hadde Statens Ferskfiskkontroll, under ledelse av inspektør GRAHL, også noen kontrollører i arbeid. Statens ferskfiskkontroll arbeidet spesielt med å lette vanskelighetene med avskipningen av ferskfisken. Det viste seg allerede i slutten av januar at store kvanta ferskfisk til innenlandsk forbruk hopet seg opp på kaiene da skipsrom manglet. Skjønt været var kaldt og forsåvidt gunstig, hindret det ikke at en god del fisk tok skade, dels også ødelagt.

Disse vanskeligheter var forutsett, og Forsyningsdepartementet fikk i slutten av januar organisert ferskfiskkontorer, som skulde kjøpe opp ferskfisk til innenlandsk forbruk og transportere den sydover. I midten av februar var organisasjonen ferdig, og transporten kunde begynne. Det ble leiet en rekke kuttere, som underholdt trafikken sydover.

26. februar kom loven om omsetning av ferskfisk m. v. for innenlandsk forbruk, som faktisk monopoliserte innenlandsomsetningen av ferskfisk til Syd-Norge, idet det ble forbudt andre enn den som er godkjent av Forsyningsdepartementet å kjøpe eller på annen måte fra fisker erverve fisk til innenlandsk forbruk som fersk vare. Det viste seg imidlertid mange steder vanskelig for Forsyningsdepartementets båter å kunne avta all fisken, spesielt i mars måned, da fisket var mest intenst, men stort sett må en kunne si at ferskfiskomsetningen var fordelaktig ordnet og så godt gjennomført som forholdene tillot.

Av Lofotkvantumet ble 27.345 tonn iset, det vil si litt over en tredjedel av fangstmengden. De gjeldende forskrifter om behandling og tilvirkning av fisk tok litt hensyn til denne viktige produksjon, og spesielle forskrifter om behandlingen av ferskfisken var i vinter under utarbeidelse. Imidlertid ble de først lovfestet ved Handelsdepartementets forordning av 31. mars 1942, på et så seint tidspunkt at de ikke fikk noen betydning for Lofotfisket 1942.

Statens Ferskfiskkontroll innkalte til 12. april de fleste av bløggingskontrollørene til gjennomgåelse av de nye forskrifter og instruksjonskurser på kaiene for å vise forskriftene i praksis. Forskriftene betyr et stort framskritt om det enn blir vanskelig å kunne kreve dem fullt gjennomført så lenge krigen varer.

Med hensyn til kontrollvirksomheten fantes en rekke mangler ved produksjonen som i det vesentlige kan føres tilbake til mangelen på arbeidskraft. Ofte var det for lite is i kassene eller det var brukt sne istedenfor is for lettvinthets skyld.

I år som ifjor manglet stropper på fiskekassene, og disse kunde derfor ikke behandles så pent som kasser med stropper. Dessuten var det stadig å iaktta at en masse slinter fulgte fisken i kassene og at vaskingen av fisken hadde vært så dårlig at det var tydelig å iaktta blod på fisken som kom fra »skyllevannet».

For overtredelse av forskriftene om behandling, tilvirkning med videre av fisk og fiskeprodukter er utferdiget 25 forelegg, hvorav 19 etter § 1, 1 etter § 6 og 5 etter § 9. Av disse er 4 forelegg etter § 1, 1 etter § 6 og 4 etter § 9 ikke vedtatt. De øvrige er vedtatt og betalt.

Oppsynets utgifter.

Til oppsyn og rettspleie medgikk i terminen 1941—42 kr. 161.325,55 mot i de to foregående terminer kr. 164.958,46 og kr. 145.599,41.

Telegram- og telefonutgifter utgjorde kr. 13.147,13 mot i de to foregående år kr. 26.740,98 og kr. 19.439,98.

Til sjøoppsynet medgikk kr. 47.007,70 mot i de to foregående år kr. 49.607,73 og kr. 40.842,15.

Omkostningene i de hele fordeler seg således:

1. Lønninger	kr. 64.467,49
2. Kontorutgifter	» 1.928,46
3. Reiseutgifter	» 6.607,34
4. Telegram- og telefonutgifter	» 13.147,13
5. Materiell	» 48.855,62
6. Forskjellig	» 25.187,36
7. Tjenestefrimerker	» 1.132,15

Tilsammen kr. 161.325,55

Politivirkksomheten.

I omstående tabell 2 er oppført antallet av vedtatte og idømte bøter, samt de til protokolls førte private saker for hvert av de siste 5 år.

Der ble i år behandlet 383 straffesaker. Forelegg ble utferdiget i 368 saker, hvorav av oppsynssjefen 10, oppsynsbetjenten i Raftsundet 3, oppsynsbetjenten i Skrova 17, Kabelvåg 151, Henningsvær 32, Stamsund 60, Ballstad 37, Sørvågen 50, Værøy 5 og Røst 3.

Av årets forelegg er 347 vedtatt, 9 behandlet av retten og 26 utstår til behandling neste år.

53 forkynte, men ikke vedtatte forelegg ble i henhold til straffeprosesslovens § 377, 4 innbrakt for retten uten tiltalebeslutning. Heri er også iberegnet utsatte saker fra ifjor. Av disse ble 11 avgjort ved domfellelse, 1 ved frifinnelse, 19 forelegg ble vedtatt før sakens fremme i retten, 4 ble henlagt og 18 utstår til behandling neste år.

Av de innkomne anmeldelser ble 4 henlagt. Der ble videre behandlet opptatt etterforskning og liknende i 33 saker fra andre distrikter. Den samlede sum av forelagte og idømte bøter utgjorde *kr. 31.960,00*.

Bøtene har minsket i antall, men steget i sum. Minskingen i bøtenes antall vilde ha vært meget større hvis ikke økningen i forseelser mot utrors- og trekningsbestemmelsene hadde vært så stor som tilfelle beklageligvis er. Denne økning har særlig vært merkbar for Henningsvær, Hopen, Ballstad og Sørvågen. Grunnen antas delvis å være den at foreløpig vedtekt angående morgen- og aftensignal først ble kunngjort omkring 17. februar. En rekke av disse overtredelser var da allerede begått, idet bestemmelsene trådte i kraft 5. februar og det tok videre atskillig tid før man fikk den innarbeidet. Medvirkende hertil var at Sjøoppsynet kom for seint i sving, og tilsynsmannsinstitusjonen virket heller ikke fra først av så godt som forutsatt, idet en rekke tilsynsmenn av forskjellige grunner kviet seg for å gå til anmeldelse. Da anmeldelsene for disse overtredelser endelig begynte å strømme inn, måtte der så av preventive grunner anvendes temmelig høye bøter. Økningen i bøtenes sum henger for en del sammen med dette forhold. Forøvrig viser statistikken jevnt over en gledelig nedgang i forseelsenes antall.

De fleste forseelser, såvel mot havdelingsbestemmelsene som mot signalbestemmelsene, forekom i Øst-Lofoten. Dette henger sammen med at det vesentligste garnfiske foregikk for Øst-Lofoten, og hvor de forskjellige særhav også er mest trange.

Fløytgarn var svært lite anvendt, vesentlig på grunn av at mangelen på tilgang av eistatningsvarer for redskaper var liten, og frykten for brukstap ved denne driftsmåte hindret derfor slik drift.

Tabell 2.

Forselsenes art	1938	1939	1940	1941	1942
	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
Bøter	757	484	411	376	368
Prosentvis av fiskerantallet	3,38	1,87	1,74	2,40	2,26
— av Lofotsøkende	3,14	1,56	1,48	2,04	1,77
Herav var følgende for:					
Drevet fiske uten båtmerke eller uten anmeldelse. Lofotl. § 7 og merkeloven	5	1	7	—	—
Unnlatt å ti bakelevere båtmerker, Lofotl. § 7	1	—	—	—	3
Pliktforsømmelse av tilsynsmenn, Lofotl. § 10	—	—	—	—	—
Ulovlig setning på delt hav, Lofotl. § 16 a..	326	257	206	222	186
Før tidlig utror eller for sen setn., Lofotl. § 16 c.	223	94	116	81	49
Trekning før signalheising, Lofotl. § 16 f....	46	28	35	38	94
Ulovlig fiske på særhav, Lofotl. § 16 II.....	32	9	2	—	—
Beskadigelse av andres redskaper, Lofotl. § 18	—	—	—	—	—
Utilbørlig kapning m. v., Lofotl. § 20	2	3	—	1	—
Underslag av bergede fiskeredskaper, Lofotl. § 21	—	—	1	—	—
Trekning eller setning på helligd., Lofotl. § 22	4	11	1	1	1
Forstyrrelse av den alm. ro og orden, Lofotl. § 23 jfr. strl. § 350 og løsgjengerl. §§ 16 og 17....	16	17	2	1	4
Dagliner før 12. mars eller fiske med not eller lign. redskap, Lofotl. § 17	1	—	—	—	—
Overtredelse av havneforskriftene, Lofotl. § 24	5	15	11	—	2
Overtredelse av handelslovgivningen, — lukningsvedt. m. v.	—	1	—	—	—
Overtredelse av styringsplakaten, strfl. § 418 m.v	—	1	—	—	—
Overfall og legemsfornærmelse, strl. § 228 I	—	—	2	—	—
Rusdrikkloven av $\frac{5}{4}$ 1927	—	—	—	—	—
Bruk av ujustert vektlodd l. a. $\frac{14}{7}$ 1922 ..	—	—	1	—	—
Bløggingsforskriftene lov av $\frac{16}{6}$ 1933	96	46	21	32	25
Straffelovens § 324	—	—	2	—	1
Straffelovens § 339, 2	—	—	—	—	2
Overtredelse av maksimalpris, trustlovens § 14	—	1	4	—	—
Straffelovens § 412	—	—	—	—	1
Vedtatte bøter ved private forlik	—	—	—	—	—
Saker avgjort etter Lofotl. § 38	6	11	7	6	—
Andre private saker ført til protokolls	31	35	19	13	12

Bøtenes størrelse var gjennomgående forhøyet, hvilket hadde sin grunn i god fortjeneste og tildels det forhold at en effektiv inngripen temmelig seint kunde iverksettes, hvilket som ovenfor anført, nødvendiggjorde at inngrepene ble tilsvarende kraftige.

Merkingen av redskapene var dårlig gjennomført. Forseelser ble ikke påtalt.

Ordenen på land var overalt meget god. Av de forskjellige oppsynsbetjenters innberetninger kan utledes:

1. Der må like overfor tilsynsmennene, som fra fiskets begynnelse skal påse opprettholdt orden på havet, ytterligere innskjerpes deres plikter og det ansvar de utsetter seg for ved pliktforsømmelser.
2. Sjøoppsynet må startes betydelig tidligere enn hva tilfelle vanligvis har vært, og det må være intakt over hele Lofoten, slik at der i Sjøoppsynet intet svakt punkt finnes, hvor overtredelser uten nevneverdig risiko kan begås.

Lofotfisket var i år ikke berørt av krigsbegivenhetene, bortsett fra tilfellet i Reine mellom jul og nyttår, som naturligvis foranlediget ikke så liten forstyrrelse, men disse vanskeligheter ble etterhvert overvunnet.

Dommerens virksomhet i 1942.

Sorenskriveren i Lofoten har fungert som fiskedommer.

Det ble behandlet 11 *straffesaker* mot i alt 12 personer, hvorav 11 ble domfelt og 1 frifunnet. Av sakene angikk 8 saker Lofotlovens § 16 a (havdeling), 1 sak Lofotlovens § 16 c og f (opphold på fiskefeltet etter aftensignal og for sein setting) og 2 saker forskrifter om behandling av fisk (bruk av gammelt salt og unnlattelse av bløgging).

Der ble behandlet 6 *sivile saker* hvorav 4 ble pådømt, 1 avgjort ved voldgift og 1 frafalt. Av de pådømte saker angikk 3 saker erstatning for skade ved kollisjon og 1 sak erstatning for brukstap.

Agnomsetningen.

I år var forsyningen av agn et av de overskyggende spørsmål under fisket. Tilgangen på frossen stor- og vårsild var knapp og tilfeldig. Storsildfisket slo feil og det ble liten tid for å fryse vårsild og bringe den til Lofoten. Dessuten var det mangel på fryserom og vanskelig å skaffe skipsrom for transporten nordover. Tilgangen på skjell ble meget knapp, kanskje ikke engang 30 % av det normale. For å bøte på skjellmangelen, ble tilført en del reker¹⁾ som viste seg å være utmerket agn, om den i vinter ikke slo helt igjennom hos fiskerne. Flere forsøk viste iallfall at den hadde god fiskeevne.

¹⁾ Se rapport s. 120 fra Finn Devold om dette.

Agnsituasjonen i vinter viste at det under krigssituasjonen er nødvendig at forsyningen med agn blir undergitt en sentral ledelse, for eksempel oppsynssjefen eller utvalgsformannen. Denne må ha myndighet til å treffe nødvendige disposisjoner om tildeling av agn. Samtidig vil han da få fullt overblikk over agnsituasjonen og gjøre overslag over hva som kreves av tilførsler og hjelpe til at disse kommer fram.

I begynnelsen av fisket var agnforsyningen så fortvilet at det var grunn til å vente en katastrofe for line- og juksafisket. De private firmaer som drev agnomsetning i Lofoten, kom sent i drift og fikk små forsyninger.

Byrden falt således på S/L Fiskernes Agnforsyning i Svolvær. Dette selskap hadde imidlertid ikke ved begynnelsen av fisket forretningsmessig ledelse og heller ikke båter til disposisjon for transport av agn sydfra. Heldigvis begynte et sildefiske i Tjellsundet. Fiskernes Agnforsyning kunde kjøpe inn derfra, og da været var kaldt, kunde fersksild brukes som agn selv en god tid etter at den var tatt opp av sjøen. Det var imidlertid så vanskelig å få silden transportert til fiskeværene at en oppsynsskøyte måtte gjøre flere turer.

Handelsdepartementets forskrifter om agnomsetningen av 22. desember 1939 hadde også sin store betydning under årets fiske for å hindre at tilfeldige folk drev agnomsetning. Forskriftene medfører at utglidninger i omsetningen hindres og at denne skjer i betryggende former ved bestemmelsene om at agnforhandlerne må stille garanti for tilbakebetaling av forskudd, likesom ingen får bevilling uten å ha tilstrekkelig fagkunnskap.

Imidlertid lot det seg i vinter ikke hindre på grunn av agnknappheten at det ble betalt overpriser på agn og at skjell ad skjulte veier kom i fiskernes hender til høye priser. Det er nevnt inntil kr. 200,00 pr. dunk. Knappheten — særlig på skjell — gjorde at det var vanskelig å finne kildene, da ingen vilde opplyse hvem som drev den ulovlige omsetning, av frykt for ikke å få agn.

Telegraf og telefon.

Personalet ved disse stasjoner ble forsterket med inntil 30 funksjonærer, fordelt på 56 faste og 1 feltstasjon.

Ved 9 av de faste stasjoner var det telegrafdrift hele året, ved 1 telegrafdrift i fisketiden og telefondrift resten av året og ved de øvrige 46 utelukkende telefondrift. Ved nevnte feltstasjon var det likeså utelukkende telefondrift.

Det ble i år ekspedert 104 925 telegrammer og 321 724 telefonsamtaler, henholdsvis 7187 mindre og 71 888 mer enn i fjor.

Ekspederte telefonsamtaler under Lofotfisket 1942.

Tabell 3.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	
Balstad	908	737	1709	1415	2500	1811	1646	1329	12055
Borgvær	2	5	—	8	6	14	6	12	53
Brettesnes	578	388	874	500	1446	586	608	289	5269
Bøstad	1711	944	1578	1058	1488	1015	1382	957	10133
Digermulen....	158	177	185	172	188	199	196	194	1469
Erikstad	278	244	481	371	534	345	335	239	2827
Fredvang.....	242	156	176	168	184	193	232	191	1542
Gimsøysand ...	229	288	180	296	219	309	195	294	2010
Gullvik Molla .	20	16	105	103	187	108	53	41	643
Hamnøy	340	229	426	320	528	380	491	354	3068
Helle, Lofotod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hellvågan	15	12	17	13	10	14	16	14	111
Henningsvær ..	1986	1685	4113	2613	5823	8265	3170	2006	29661
Holandshamn..	152	84	162	83	163	130	178	87	1039
Hopen, Vågan	46	104	256	209	549	326	152	147	1789
Horn i Valberg	45	25	29	22	27	31	38	28	245
Hovsund	70	26	92	33	95	33	73	20	442
Kabelvåg.....	3141	3301	4974	5510	6315	7564	4525	4911	40241
Kangerurda ...	28	15	9	8	18	12	10	9	109
Kjeøy	67	65	120	116	146	107	111	90	822
Kleppstad	92	99	60	79	75	90	92	85	672
Krystad	119	112	67	86	63	92	96	92	727
Laukvik i Lofot.	522	248	858	397	684	330	458	260	3757
Laupstad i Lofoten.....	472	291	322	322	322	335	254	265	2482
Laknes i Lofot.	1209	1316	1079	1204	1223	1605	1220	1649	10505
Lyngvær i Lof.	63	34	37	21	45	27	44	29	300
Malnes	58	43	63	33	30	25	31	33	316
Mortsund.....	93	48	251	96	294	108	195	83	1168
Mølnarodden ..	260	161	326	236	323	278	330	250	2164
Nusfjord	292	194	565	327	840	398	603	366	3585
Ramberg i Lof.	342	355	306	378	293	413	422	455	2964
Reine i Lof....	677	646	1068	741	1041	803	1010	668	6654
Rinøyvåg	260	186	538	321	597	339	292	187	2720
Risvær i Lof...	36	49	322	161	1097	396	314	120	2495
Røst	—	—	2	—	18	10	50	19	99
Sakrisøy	168	132	257	153	261	197	230	168	1566
Skrova	1280	683	2172	1195	3099	1454	1648	988	12519
Slåttholmen ...	26	24	69	35	62	58	55	40	369
Stamsund	2222	2582	2965	2928	3237	3791	1816	2229	21770
Steine i Lofot.	—	—	36	21	71	25	32	25	210
Storfjell	40	24	20	23	17	22	31	18	195

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	
Sund i Buksnes	76	69	47	76	53	69	64	65	519
Sund i Lofot..	656	564	904	603	1070	705	995	697	6194
Svolvær	7652	12803	10635	17424	13043	20310	9532	14604	106003
Sydalen	215	165	131	171	145	139	176	160	1302
Sørvågen	630	715	1017	708	1080	808	1128	927	7013
Ullvåg Molla..	98	42	50	500	55	30	80	39	444
Ure	216	78	504	154	648	149	414	114	2277
Vågehamn	146	95	133	83	136	86	147	84	910
Valberg	45	56	123	185	89	136	107	153	894
Vareid	269	233	268	244	270	290	321	242	2137
Vaterfjord	28	24	17	20	27	15	21	47	199
Vatnfjord ...	30	57	31	32	35	31	29	34	279
Værøy	—	—	103	29	378	142	323	110	1085
Øksneshamn ..	157	108	165	136	156	142	145	75	1084
Øksnesvågan ..	52	41	41	15	65	41	69	55	379
Øyhelle	39	28	40	28	34	14	36	21	240
Tils.	28566	30806	41078	41733	51301	55345	36227	36668	321724

Ekspederte telegrammer under Lofotfisket 1942.

Tabell 4.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	
Balstad	367	341	717	582	797	663	487	406	4360
Borgvær	1	3	1	4	1	5	1	2	18
Brettesnes	87	78	125	82	247	129	70	101	919
Bøstad	434	343	385	426	437	320	459	333	3137
Digermulen ..	29	30	33	56	23	31	32	51	285
Erikstad	34	28	46	34	43	27	34	38	284
Fredvang.....	59	69	37	51	29	28	38	43	354
Gimsøysand ...	43	49	50	71	53	38	65	59	428
Gullvik, Molla .	3	4	3	2	6	5	4	2	29
Hamnøy	119	101	154	91	111	84	105	48	813
Helle, Lofotodd.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hellvågan	1	1	—	2	2	—	6	—	12
Henningsvær ..	596	463	1930	928	1921	1362	899	685	8784
Holandshamn..	27	30	37	34	19	30	38	18	233
Hopen, Vågan..	13	24	140	37	258	136	58	34	700
Horn, Valberg	8	11	7	11	2	10	10	8	67
Hovsund	10	2	6	3	8	6	11	4	50

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	
Kabelvåg	847	704	1543	1241	1478	1311	1287	1158	9569
Kangerurda	8	2	5	7	3	5	4	2	36
Kjøøy	15	11	27	11	62	29	44	24	223
Klepstad	20	13	2	19	11	16	24	16	121
Krystad	18	13	21	27	4	5	24	16	128
Laukvik i Lof.	85	77	109	100	82	81	86	62	682
Laupstad i Lof.	45	62	31	103	22	24	47	68	402
Leknes i Lof..	535	493	581	561	575	496	648	544	4433
Lyngvær i Lof.	15	17	7	7	9	3	8	6	72
Malnes	5	4	5	10	7	2	2	4	39
Mortsund	61	62	147	51	147	69	120	84	741
Mølnarodden . .	81	43	105	77	78	73	54	45	556
Nusfjord	177	119	241	131	228	131	148	99	1274
Ramberg i Lof.	73	52	42	36	51	50	95	63	462
Reine i Lof. . .	406	375	411	314	387	337	416	317	2963
Rinøyvåg	31	23	57	36	85	53	43	36	364
Risvær i Lof..	1	7	79	23	126	100	56	22	414
Røst	57	104	359	279	426	347	314	295	2181
Sakrisøy	36	35	76	44	65	36	56	22	370
Skrova	270	264	622	335	751	521	444	346	3553
Slåttholmen . .	1	—	7	4	3	5	12	11	43
Stamsund	649	586	1137	1162	1389	2006	884	1122	8935
Steine i Lof. . .	—	—	43	20	34	31	16	22	166
Storfjell	3	—	7	2	—	2	4	4	22
Sund i Buksnes	20	11	15	17	4	12	12	21	112
Sund i Lof. . . .	144	139	209	117	210	147	191	155	1312
Svolvær	3085	2918	4736	3969	7049	6246	2019	4185	34207
Sydalen	44	90	30	30	19	12	46	123	394
Sørvågen	579	315	743	364	635	449	688	377	4150
Ullvåg, Molla . .	2	3	2	3	1	—	4	4	19
Øre	75	83	239	102	236	151	192	105	1183
Vågehamn	15	11	24	21	13	9	37	21	151
Valberg	45	56	11	30	11	18	25	23	219
Vareid	34	32	12	23	18	20	16	27	182
Våterfjord	8	10	4	1	3	7	15	28	76
Vatnfjord	4	5	2	2	2	6	9	3	33
Værøy	385	388	738	463	909	514	585	440	4422
Øksneshamn . . .	13	18	18	29	8	13	18	15	132
Ørnsnevågan . . .	7	13	11	10	11	8	6	25	91
Øyhelle	—	1	3	3	8	1	2	2	20
Tils.	9730	8736	16132	12198	19117	16220	11018	11774	104925

2. del

Oppgave over telegrafkorrespondansen under Lofotfisket i de siste 10 år.

1900-1910										1911	
1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911
185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185
185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185
185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185	185

II. Fiskerne, deres farkoster og redskaper samt aktuelle spørsmål.

Ankomst, avreise og flytting under fisket.

Årets Lofotfiske var den tredje skreifiskesesong på rad som skulde avvikles under de rådende, usikre kriseforhold. Ser en på årets deltakelse i fisket får en et interessant og levende inntrykk av fiskernes tilpasningsevne under de forskjellige forhold. Deltakelsen i 1941 var preget av ubesluttetshet. Fiskerne hadde da vanskelig for å bestemme seg om de skulde våge å delta i fisket, der var frykt for at der kunde oppstå mangel på driftsolje, redskaper, agn og proviant — alt sammen betenkeligheter som førte til seint frammøte og sterkt redusert deltakerantall. I år var situasjonen ganske annerledes preget av plan og besluttetshet — fiskerne hadde begynt å finne sin tilpasning. Det var slutt med å ligge halve sesongen heime og »se tiden an«. Frammøtetid i de faste rorvær skjedde således betydelig tidligere i år. Også mange av de fiskere som holdt seg borte i fjor fant i år atter tilbake til Lofothavet, og totalbelegget øket i år med 169 båter og 1276 mann.

Det kvantitative utbytte av Lofotfisket i år må betegnes som meget tilfredsstillende, idet det lå temmelig nær opp til det særdeles gode resultat i 1941. Når fisket under de særlige driftsforhold som jo alltid mer eller mindre vil være tilstede under en krisesituasjon, kunde avvikles på en så tilfredsstillende måte og med så gunstige sluttresultat, så har dette for en ikke ubetydelig del sin grunn i de gode, rolige værforhold med liten strømsetning som preget hele sesongen. Disse høvelige naturforhold ga anledning til full utnyttelse av fiskeforekomstene. Også de ganske små båtene fikk derved gode driftsbetingelser med mange sjøværddager. Til det oppnådde resultat medvirket likeledes at driftsforholdene også i år var rommelige, så en unngikk den fra før kjente »overbefolkning«. De enkelte båter kunde således bedre utnytte forekomstene, likesom det oppsto mindre redskapstap og slitasje. Riktignok var vinteren i en betydelig grad preget av kulde, som dels

kunde hemme driften. Ser en imidlertid det hele Lofotfiske under ett, ble forstyrrelsen av fisket på grunn av kulden ikke nevneverdig.

Som allerede nevnt innfant fiskerne seg tidligere til Lofoten i år enn som tilfellet var forrige vinter. Av tabell 12 framgår det at ved første ukeopptelling den 6. februar var allerede innmeldt 445 båter og 1891 mann. I den påfølgende uke steg belegget raskt og hadde ved neste opptelling den 13. februar nådd 981 båter og 4035 mann. Ved slutten av februar måned hadde 11.485 fiskere meldt seg for oppsynet til deltakelse i fisket. Da det alt på denne tid tegnet til å bli en god fiskesesong, fortsatte tilstrømminger av fiskere fremdeles. Belegget fortsatte derfor å stige til det omkring 27. mars var på det høyeste med 4.229 båter og 16.359 mann. Belegget var jevnt fordelt over Lofotværene fra øst til vest. Også i år viste belegget liten bevegelighet. De fleste ble i ro og drev fisket i sine faste vær hele sesongen. Dette gjaldt særlig for nattlinefiskernes vedkommende og hadde sin naturlige grunn i at linefiskerne, som driver fisket fra små sjøldragere, er avhengig av husrom på land. Det faller derfor uhøvelig for linefiskerne å skifte rorvær. Fra omkring slutten av februar forekom atskillig tilflytting til Øst-Lofoten av garnskøyter som vilde nyttiggjøre seg de rike torskeforekomster på strekningen Kabelvåg—Henningsvær. Fisken sto her over et stort område, og det var uten tvil en betydelig fisketyngde tilstede.

Den egentlige avslutning av fisket foregikk omkring påsketider. Allerede i »den stille uke« sluttet flertallet av garnfiskerne driften for heimreise. Særlig for Øst-Lofotens vedkommende må avslutningen på denne tid betegnes som alminnelig. Hoveddelen av juksefiskerne sluttet likeså til påsken, men linefiskerne fortsatte driften også etter påskehelgen, idet fisket ga regningsssvarende utbytte. Siste ukeopptelling den 17. april viste at der var 1.671 båter og 6.265 mann som enno ikke hadde meldt avslutning. Den største del av disse var folk fra selve Lofotstedene, da alle fremmede fiskere på den tid hadde avsluttet fisket og ordnet seg for heimreisen. For dem som fremdeles oppholdt seg i distriktet, ble det dog ingen drift av betydning, og en må regne at da oppsynet ble hevet, var sesongen helt avviklet.

Leiekarer.

Tabell 13 viser at antallet av leiekarer i år var 287 mann mot i fjor 580. Av tabell 10 framgår det at antallet i 1938 var 1 038 mann. Den gradvise nedgang i leiekarsantallet har altså som ventet fortsatt. Særlig stor er nedgangen i år, da antallet bare utgjør knapt 50 % av fjorårets og bare 1,8 % av samtlige fiskere.

Som vanlig var hyrene atskillig varierende, men lå gjennomgående på et betydelig høyere nivå enn i fjor grunnet liten tilgang på hyrefolk. For vante leiekarer betaltes det således hyrer fra 600 til 900 kroner, unntakelsesvis endog opp til 1000 kroner for sesongen — mest alminnelig var hyren 800 kroner. For uøvete folk betaltes hyrer fra 400 til 500 kroner. For alle gjalt at dertil kom tillegg av vanlige naturalier.

Vanskeligheten med å skaffe leiekarer førte til at det i vinter ble hyret folk på ukelønn, idet enkelte vel kunde feste seg for en kortere tid, men vilde ikke binde seg for hele sesongen. Denne ukelønn varierte fra 60 til 80 kroner, mest alminnelig 70 kroner. Sådant forhyring kan selvsagt gripes til som en ren nødutvei, men innebærer i selve systemet så mange usikkerhetsmomenter for en jevn og sikker drift at den ingen framtid kan eller bør ha for seg.

I samme forhold som leiekarsantallet avtok steg antallet av prosentfiskere. For fiskeriet som helhet betraktet er dette en fordel, idet prosentfiskerne er direkte interessert i et størst mulig nettoutbytte av sesongen — i motsetning til det deprimerende leiekarssystem. Prosent-satsen varierte i år mellom 30 og 45 % av brutto fangst, mest alminnelig 35 %. Dette ga prosentfiskerne meget bra vintelotter på 1 300 til 1 400 kroner. Enkelte skøyteeiere betalte en presentsats fra 50 til 65 %, men i disse tilfelle deltok prosentfiskeren i de vanlige lagutgifter. Netto-utbyttet i disse tilfelle kunde stille seg i omtrent samme forhold som for de vanlige prosentfiskere.

Egnere var mindre benyttet i år. Som regel fungerte kokk-guttene også som egnere. Hyren var fra 200 til 300 kroner for sesongen.

Avklaringen med hyrefolkene foregikk også i år uten noen vanskeligheter.

Tabell 6. Leiekarer.

Hjemsted	1938	1939	1940	1941	1942
Møre og Romsdal fylke	1	—	—	—	—
Nord-Trøndelag fylke	1	4	4	1	6
Helgeland	123	85	95	30	19
Salten og Steigen	46	84	84	25	30
Lofoten og Vesterålen	837	805	674	410	222
Troms fylke	30	11	28	14	10
Finnmark fylke	—	—	1	—	—
Dessuten fra Trøndelag, Nordland og Troms fylker	—	—	—	100	—
Ialt	1038	959	886	580	287
Prosent av samtlige fiskere	4,6	3,7	3,7	3,8	1,8

Beleggets variasjon og fiskernes hjemstavn og bruksmåte.

Følgende tabell viser båtantalet og dets prosentvise størrelse ved begynnelsen og midten av hver måned, samt ved fiskets nær forestående avslutning i de siste 5 år.

Tabell 7.

Tid	Antall båter tilstede					Procent av høieste antall				
	1938	1939	1940	1941	1942	1938	1939	1940	1941	1942
Februar, begynnelsen..	500	400	300	200	500	7,9	5,4	4,3	5,0	11,9
— midten	2000	2200	2500	700	1100	31,7	30,1	35,9	17,5	26,2
Mars, begynnelsen	4500	5500	5300	2800	3600	71,4	75,3	76,2	70,0	85,7
— midten.....	5900	7000	6600	4000	4000	93,6	95,8	94,9	100,0	95,2
— slutten.....	6300	7300	6950	4000	4200	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
April, sl. av 1ste uke.	6200	5200	6600	3300	3200	98,4	71,2	94,9	82,5	76,1
—»— 2nen uke.	6000	3400	6500	2200	2700	95,2	46,9	93,5	55,0	64,3
—»— 3dje uke.	3200	1700	—	1200	1700	50,7	23,3	—	30,0	40,4
—»— 4de uke.	1700	—	—	—	—	26,9	—	—	—	—

Tabell 8. Fiskerantall fordelt etter bruksart.

Bruksmåte	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Garnbrukere	30,5	32,5	37,9	36,4	38,7	35,2	30,2	28,1	33,8	33,9
Nattlinebr. .	27,1	26,3	25,6	23,8	27,6	28,5	25,7	24,8	27,6	33,3
Dypsagnbr..	42,4	41,2	36,5	39,8	33,7	36,3	44,1	47,1	38,6	35,2

Tabell 9. Fortegnelse over de i Lofoten den 22. mars 1942 forsamlede fiskere og farkoster, fordelt på hjemsted og bruksart.

Hjemstedskommune	Garn		Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						med liner	uten liner			
Selje	—	—	3	1	—	—	—	3	1	—
Sogn og Fjordane fylke	—	—	3	1	—	—	—	3	1	—
Haram	40	5	—	—	—	—	—	40	5	—
Fræna	8	1	—	—	—	—	—	8	1	—
Sør-Aukra	58	7	—	—	—	—	—	58	7	—
Sandøy.....	25	3	—	—	—	—	—	25	3	—
Hareide	4	1	—	—	—	—	—	4	1	—
Møre og Romsdal fylke	135	17	—	—	—	—	—	135	17	—

Hjemstedskommune	Garn		Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						med liner	uten liner			
Osen	—	—	—	—	13	—	4	13	4	—
Roan	—	—	—	—	14	—	4	14	4	—
Stoksund	—	—	4	1	21	—	7	25	8	—
Åfjord	—	—	—	—	18	—	2	18	2	—
Jøssund	—	—	—	—	16	—	5	16	5	—
Nes	—	—	—	—	13	—	4	13	4	—
Nord-Frøya	—	—	—	—	17	—	5	17	5	—
Stadsbygd	11	2	—	—	—	—	—	11	2	—
Sør-Trøndelag fylke	11	2	4	1	112	—	31	127	34	—
Flatanger	—	—	21	4	—	—	—	21	4	6
Nærøy	—	—	31	6	2	—	1	33	7	—
Vikna	—	—	—	—	17	—	5	17	5	—
Leka	15	2	—	—	17	—	6	32	8	—
Gravik	16	3	—	—	19	—	4	35	7	—
Kolvreid	—	—	—	—	23	—	10	23	10	—
Nord-Trøndelag fylke	31	5	52	10	78	—	26	161	41	6
Bindal	—	—	—	—	10	—	4	10	4	—
Sømna	—	—	5	2	—	—	—	5	2	—
Brønnøy	78	12	17	4	10	—	4	105	20	7
Vega	7	1	224	44	4	—	1	235	46	1
Velfjord	—	—	9	2	—	—	—	9	2	1
Vevelstad	—	—	119	27	—	—	—	119	27	2
Brønnøy sorenskriveri	85	13	374	79	24	—	9	483	101	11
Tjøtta	60	9	68	16	30	—	11	158	36	2
Vefsn	—	—	19	4	2	—	1	21	5	4
Drevja	6	1	5	1	—	—	—	11	2	—
Alstahaug	6	1	55	13	36	2	12	97	28	—
Stamnes	—	—	5	1	—	—	—	5	1	—
Leirfjord	6	1	100	20	57	—	21	163	42	—
Herøy	—	—	239	55	134	4	41	373	100	—
Nordvik	—	—	90	14	48	—	17	138	31	—
Alstahaug sorenskr.	78	12	581	124	307	6	103	966	245	6
Dønnes	—	—	37	7	82	—	29	119	36	—
Nesna	8	1	41	8	83	—	30	132	39	—
Hemnes	—	—	10	2	15	—	5	25	7	—
Kørgen	—	—	5	1	—	—	—	5	1	—
Sør-Rana	—	—	15	3	14	—	4	29	7	1
Nord-Rana	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—
Lurøy	—	—	60	12	256	—	73	316	85	—
Træna	—	—	31	6	12	—	4	43	10	1
Rødøy	5	1	24	5	195	—	61	224	67	—
Meløy	7	1	9	2	124	—	48	140	51	—
Rana sorenskriveri	20	3	232	46	782	—	255	1034	304	2

Hjemstedskommune	Garn		Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						med liner	uten liner			
Gildeskål	23	4	116	29	250	1	96	389	130	—
Beiarn	—	—	38	10	5	—	2	43	12	—
Bodin	95	14	110	20	94	—	31	299	65	6
Bodø	16	2	9	2	—	—	—	25	4	—
Skjærstad	24	5	5	1	4	—	1	33	7	—
Fauske	—	—	6	1	8	—	2	14	3	—
Saltdal	—	—	—	—	17	—	5	17	5	—
Sørfold	20	4	97	20	63	—	14	180	88	—
Nordfold	70	13	28	6	14	—	4	112	23	1
Kjærringøy	—	—	5	1	32	—	11	37	12	—
Salten sorenskriveri	248	42	414	90	487	1	166	1149	299	7
Leiranger	41	7	68	14	52	1	19	161	41	—
Steigen	6	1	273	55	28	—	13	307	69	5
Hamarøy	50	7	92	18	106	—	33	248	58	13
Tysfjord	88	18	22	5	68	—	22	178	45	—
Ankenes	—	—	—	—	22	—	5	22	5	—
Evenes	24	5	—	—	7	—	2	31	7	1
Ballangen	12	3	8	2	8	—	3	28	8	—
Lødingen	257	55	55	20	224	—	92	536	167	4
Tjeldsund	17	3	4	1	62	—	21	83	25	—
Steigen sorenskriveri	495	99	522	115	577	1	210	1594	425	23
Vågan	277	59	363	85	276	13	111	916	268	27
Svolvær	37	6	16	5	72	—	27	125	38	9
Gimsøy	116	19	33	8	55	13	8	204	48	11
Valberg	27	5	31	7	38	3	10	96	25	—
Borge	267	40	36	8	32	4	8	335	60	7
Buksnes	124	18	370	90	76	4	23	570	135	4
Hol	159	30	272	63	110	5	45	541	143	12
Flakstad	174	29	283	68	30	13	—	487	110	8
Moskenes	357	54	428	101	16	—	11	801	166	126
Værøy	13	2	279	78	—	—	—	292	80	—
Røst	63	9	133	33	3	1	1	199	44	6
Lofoten sorenskriveri	1614	271	2244	546	708	56	244	4566	1117	210
Hadsel	141	29	352	78	610	1	226	1103	324	5
Bø	581	89	7	2	72	—	24	660	115	1
Langenes	6	1	—	—	15	—	5	21	6	—
Øksnes	159	23	—	—	32	—	10	191	33	—
Sortland	41	6	53	12	198	—	78	292	96	2
Bjørnskind	7	1	37	8	29	—	10	73	19	4
Dverberg	—	—	7	2	35	—	17	42	19	—
Andenes	—	—	—	—	10	—	4	10	4	—
Vesterålen sorenskr.	935	149	456	102	1001	1	374	2392	626	12
Nordland fylke	3475	589	4823	1102	3886	65	1361	12184	3117	271

Hjemstedskommune	Garn		Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						med liner	uten liner			
Kvæfjord.....	46	14	10	3	70	—	27	126	44	—
Trondenes.....	—	—	80	16	28	—	9	108	25	—
Sandtorv.....	10	2	11	2	21	—	8	42	12	—
Skånland.....	—	—	—	—	21	—	8	21	8	—
Harstad.....	—	—	5	1	5	—	2	10	3	2
Bjarkøy.....	27	5	27	6	7	—	1	61	12	—
Torsken.....	85	26	—	—	17	—	5	102	31	—
Trondenes sorenskriveri	168	47	133	28	169	—	60	470	135	2
Ibestad.....	—	—	2	1	140	2	49	142	52	—
Gratangen.....	5	1	8	2	150	—	57	163	60	—
Andørja.....	3	1	—	—	144	—	50	147	51	—
Astafjord.....	—	—	40	6	43	—	18	83	24	—
Salangen.....	—	—	6	1	25	—	9	31	10	—
Lavangen.....	—	—	10	2	84	—	30	94	32	—
Tranøy.....	9	1	15	3	7	—	4	31	8	—
Sør-Reisa.....	30	3	28	6	7	—	3	65	12	—
Dyrøy.....	37	5	33	6	18	—	5	88	16	—
Senja sorenskriveri	84	11	142	27	618	2	225	844	265	—
Hillesøy.....	106	15	28	6	16	—	5	150	26	1
Tromsøysund.....	61	8	84	17	131	—	43	276	68	—
Tromsø.....	32	4	—	—	28	—	10	60	14	—
Balsfjord.....	22	3	5	1	36	—	13	63	17	—
Malangen.....	6	1	12	2	41	—	16	59	19	—
Lenvik.....	97	12	73	14	185	—	66	355	92	—
Malangen sorenskriveri	324	43	202	40	437	—	153	963	236	1
Lyngen.....	176	21	17	3	33	—	12	226	36	2
Ulsfjord.....	7	1	—	—	52	—	17	59	18	—
Storfjord.....	57	8	—	—	11	—	5	68	13	—
Karlsøy.....	28	3	25	5	138	—	49	191	57	2
Helgøy.....	—	—	15	3	34	—	12	49	15	—
Skjervøy.....	249	29	—	—	12	—	5	261	34	1
Nord-Reisa.....	—	—	5	1	—	—	—	5	1	—
Kvænangen.....	23	3	—	—	8	—	3	31	6	—
Kåfjord.....	44	6	—	—	126	—	51	170	57	2
Lyngen sorenskriveri	584	71	62	12	414	—	154	1060	237	7
Troms fylke	1160	172	539	107	1638	2	592	3337	873	10

Hjemstedskommune	Garn		Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						med liner	uten liner			
Hammerfest	7	1	—	—	—	—	—	7	1	—
Talvik	20	3	—	—	—	—	—	20	3	—
Sørøysund	97	13	—	—	—	—	—	97	13	—
Kvalsund	16	2	—	—	—	—	—	16	2	—
Måsøy	41	5	5	1	—	—	—	46	6	—
Kjelvik	95	13	—	—	—	—	—	95	13	—
Lebesby	17	2	—	—	7	—	2	24	4	—
Vardø by	—	—	—	—	4	2	—	4	2	—
Vardø herred	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Finnmark fylke	293	39	5	1	15	2	3	313	45	—
Sammen drag:										
Sogn og Fjordane fylke.	—	—	3	1	—	—	—	3	1	—
Møre og Romsdal fylke.	135	17	—	—	—	—	—	135	17	—
Sør-Trøndelag fylke	11	2	4	1	112	—	31	127	34	—
Nord-Trøndelag fylke ..	31	5	52	10	78	—	26	161	41	6
Nordland fylke	3475	589	4823	1102	3886	65	1361	12184	3117	271
Troms fylke	1160	172	539	107	1638	2	592	3337	873	10
Finnmark fylke	293	39	5	1	15	2	3	313	45	—
Ialt	5105	824	5426	1222	5729	69	2013	16260	4128	287

Tabell 10. **Båtmannskapenes størrelse.**

Båter	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Pr. garnbåt	5,50	5,44	5,52	5,74	5,86	5,97	6,03	6,19
» linebåt	3,44	3,44	3,51	3,91	4,00	4,16	4,13	4,44
» dypsagnbåt	2,55	2,31	2,51	2,64	2,70	2,51	2,72	2,75

Tabell 11.

Oppgave over farkoster av de forskjellige typer der deltok i Lofotfisket ved optellingen 22. mars 1942.

I. Åpne og halvdekkede båter uten motor. ¹⁾ II. Åpne og halvdekkede farkoster med motor. III. Dekkede båter og fartøyer med motor.	Fra hvilket fylke																										
	Sogn og Fjordane			Møre og Romsdal			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen					
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.			
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	78	—	11	27	—	—	—	—	—	—	42	105	—
Linefiske som sjøldr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	238	—	3	8	—	—	—	—	—	—	95	246	—
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	405	826	—	81	190	—	1	2	—	—	—	487	1 018	—
I. Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	528	1 142	—	95	225	—	1	2	—	—	—	624	1 369	—
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	64	—	24	59	—	—	—	—	—	—	44	123	—
Linefiske som sjøldr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	108	—	1	3	—	—	—	—	—	—	33	111	—
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	160	396	2	18	45	1	1	2	—	—	—	181	447	3
II. Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—	—	212	568	2	43	107	1	1	2	—	—	—	258	681	3
Garnfiske	—	—	—	17	135	—	2	11	—	5	31	—	538	3 333	—	137	1074	—	39	293	—	—	—	738	4 877	—	
Linefiske som sjøldr.	1	3	—	—	—	—	1	4	—	10	52	—	978	4 477	—	103	528	—	1	5	—	—	—	1 094	5 069	—	
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	17	112	14	18	74	6	521	2 664	308	375	1403	119	3	11	—	—	—	964	4 264	447	
III. Ialt	1	3	—	17	135	—	20	127	14	33	157	6	2067	10 474	308	615	3005	119	43	309	—	—	—	2 796	14 210	447	
Ialt:																											
Garnfiske	—	—	—	17	135	—	2	11	—	5	31	—	589	3 475	—	172	1160	—	39	293	—	—	—	824	5 105	—	
Linefiske som sjøldr.	1	3	—	—	—	—	1	4	—	10	52	—	1102	4 823	—	107	539	—	1	5	—	—	—	1 222	5 426	—	
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	17	112	14	20	78	6	1116	3 886	310	474	1638	120	5	15	—	—	—	1 632	5 729	450	
Tilsammen	1	3	—	17	135	—	20	127	14	35	161	6	2807	12 184	310	753	3337	120	45	313	—	—	—	3 678	16 260	450	

1) Alle robåter med og uten seil medtas her.

Antall båter og fiskere tilstede i de enkelte deler av Lofoten ved hver ukes slutning i 1942.

(G = garnbåter, L = linebåter, J = juksebåter, S = sum, F = fiskere).

Tabell 12.

		Uken som endte										
		6/2	13/2	20/2	27/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4
Rinøy	G	0	0	6	21	49	72	73	46	41	0	0
	L	0	0	2	5	10	13	14	12	11	0	0
	J	0	0	2	25	44	60	68	51	43	0	0
	S	0	0	10	51	103	145	155	109	95	0	0
	F	0	0	30	142	268	400	424	313	270	0	0
Kjeøy	G	0	0	1	2	5	9	12	12	7	6	6
	L	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	J	0	0	5	13	14	15	16	16	11	8	8
	S	0	0	6	15	19	24	28	28	18	14	14
	F	0	0	27	67	97	132	150	150	104	91	91
Risvær	G	0	1	5	14	22	40	47	48	24	16	12
	L	0	0	17	24	31	33	34	35	23	22	17
	J	0	3	8	16	28	39	57	57	27	21	16
	S	0	4	30	54	81	112	138	140	74	59	45
	F	0	6	98	189	303	528	534	540	268	200	154
Brettesnes	G	0	3	7	16	23	27	32	35	23	19	15
	L	0	13	24	37	46	48	49	46	25	21	11
	J	0	6	23	63	96	124	128	117	26	21	13
	S	0	22	54	116	165	199	209	198	74	61	39
	F	0	67	164	331	472	559	597	587	274	227	150
Skrova	G	10	17	25	45	54	60	64	64	50	39	14
	L	2	5	6	8	9	10	10	10	9	9	4
	J	38	86	144	252	322	360	382	377	252	223	75
	S	50	108	175	305	385	430	456	451	311	271	93
	F	128	287	487	889	1136	1269	1348	1346	946	813	273
Svolvær	G	3	4	10	41	70	126	156	166	111	94	77
	L	1	4	17	19	19	19	22	23	12	12	6
	J	15	45	179	373	487	545	563	573	376	333	239
	S	19	53	206	433	576	690	741	762	499	439	322
	F	75	174	648	1387	1923	2476	2657	2862	1892	1633	1098
Kabelvåg	G	0	1	4	8	8	13	19	27	15	7	1
	L	9	32	56	90	63	66	73	71	64	61	15
	J	7	20	50	98	98	107	131	145	115	105	0
	S	16	53	110	196	169	186	223	243	194	173	16
	F	63	208	419	611	743	812	849	914	715	579	77
Hopen	G	2	3	9	18	22	23	26	27	14	10	5
	L	22	40	61	65	67	67	68	68	58	55	28
	J	0	2	12	32	37	39	40	38	25	17	9
	S	24	45	82	115	126	129	134	133	97	82	42
	F	128	236	419	574	635	648	683	685	494	423	197
Henningsvær ..	G	13	30	49	97	137	164	198	219	164	130	14
	L	17	33	60	69	74	75	75	78	68	62	42
	J	32	78	249	459	549	582	584	588	398	241	123
	S	62	141	358	625	760	821	857	885	630	433	179
	F	244	542	1282	2226	2785	3043	3268	3367	2149	1181	403

Tabell 12 (forts.).

		Uken som endte										
		6/2	13/2	20/2	27/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4
Stamsund	G	5	19	31	69	84	90	91	98	86	55	15
	L	12	37	59	83	88	90	91	97	93	88	56
	J	9	20	24	39	48	54	58	59	58	49	36
	F	26	76	114	191	220	234	240	254	237	192	107
		107	314	497	900	1039	1103	1126	1206	1095	839	384
Ure	G	1	3	4	5	5	5	5	5	55	5	2
	L	18	31	52	62	66	66	66	66	66	66	53
	J	1	2	2	6	9	9	9	9	9	9	6
	F	20	36	58	73	80	80	80	80	80	80	61
		96	168	272	338	363	363	363	363	363	363	271
Mortsund.....	G	3	3	6	8	8	9	10	10	11	10	3
	L	17	28	43	52	57	59	59	56	48	44	17
	J	2	3	3	4	6	7	8	6	5	6	0
	F	22	34	52	64	71	75	77	72	64	60	20
		98	154	224	284	315	335	338	335	116	268	87
Balstad	G	1	4	12	14	14	14	11	16	21	21	9
	L	33	87	113	136	143	148	148	149	150	150	138
	J	2	4	13	37	66	77	78	80	89	54	36
	F	36	95	138	187	223	239	237	245	260	225	185
		153	398	591	778	892	949	927	969	1032	938	741
Nusfjord	G	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3
	L	23	32	38	58	51	51	51	51	51	51	52
	J	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	F	25	34	41	61	54	54	54	54	55	55	55
		122	178	197	230	243	243	243	243	251	251	246
Sund.....	G	5	14	19	20	12	9	9	9	11	12	10
	L	10	34	48	58	61	62	62	62	63	63	59
	J	0	2	2	8	13	14	15	15	15	13	12
	F	15	50	69	86	86	85	86	86	89	88	81
		63	208	298	365	341	329	330	338	354	351	324
Reine	G	13	26	43	42	34	27	16	13	15	19	15
	L	18	39	55	80	89	89	88	90	92	93	74
	J	0	3	7	8	8	9	9	9	9	9	9
	F	31	68	105	130	131	125	113	112	116	121	98
		169	374	569	691	696	623	555	538	559	597	465
Sørvågen.....	G	1	1	2	4	4	2	2	3	2	3	4
	L	23	54	79	112	123	127	133	132	138	145	161
	J	0	0	0	2	5	14	14	20	16	16	24
	F	24	55	81	118	132	143	149	154	156	164	189
		110	236	351	510	554	575	585	615	620	655	732
Væroy	G	1	1	3	3	3	2	2	1	1	1	0
	L	64	70	150	165	168	168	169	167	130	126	83
	J	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	F	65	71	153	168	171	170	171	168	131	127	83
		275	300	648	710	723	717	720	699	545	525	349
Røst.....	G	5	11	16	17	18	18	20	20	19	18	12
	L	5	25	32	33	34	35	35	35	36	36	32
	J	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	F	10	36	48	50	52	53	55	55	55	54	44
		59	185	253	263	270	273	289	289	287	279	223

Tabell 12 (forts.).

		Uken som endte										
		6/2	13/2	20/2	27/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4
Østlofoten	G	28	59	116	262	390	534	627	644	449	321	144
	L	51	127	243	317	319	331	345	343	270	242	123
	J	92	240	672	1331	1675	1871	1969	1962	1273	969	483
	S	171	426	1031	1910	2384	2736	2941	2949	1992	1532	750
	F	638	1520	3574	6416	8362	9867	10510	10764	7112	5147	2443
Vestlofoten	G	31	72	120	165	164	159	147	156	155	129	61
	L	154	342	487	641	678	692	698	703	701	700	610
	J	14	34	51	104	155	184	191	198	201	156	123
	S	199	448	658	910	997	1035	1036	1057	1057	985	794
	F	918	2030	2999	4096	4443	4520	4467	4607	4390	4262	3250
Værøy og Røst	G	6	12	19	20	21	20	22	21	20	19	12
	L	69	95	182	198	202	203	204	202	166	162	115
	J	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	75	107	201	218	225	223	226	223	186	181	127
	F	334	485	901	973	993	990	1009	988	832	804	572
Oppsyns- distriktet	G	65	143	255	447	575	713	796	821	624	469	217
	L	274	564	912	1156	1199	1226	1247	1248	1137	1104	848
	J	106	274	723	1435	1830	2055	2160	2160	1474	1125	606
	S	445	981	1592	3038	3604	3994	4203	4229	3235	2698	1671
	F	1891	4035	7474	11485	13798	15377	15986	16359	12334	10213	6265

Fiskere og båter fra de forskjellige bruksarter tilstede i de forskjellige fiskevær ved hovedopptellingen den 22. mars 1942.

Tabell 13.

Fiskevær	Garn		Liner		Dypsagn			Saml. antall		Antall letekarer
	Mann	Båter	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
						m. liner	u. liner			
Rinøy	225	68	39	16	141	—	66	405	150	—
Kjeøy	77	13	—	—	73	—	30	150	43	—
Risvær	240	47	127	30	160	1	54	527	132	2
Brettesnes	140	35	182	45	297	—	129	619	209	4
Skrova	362	65	39	10	967	—	299	1368	374	21
Svolvær	1129	162	111	22	1582	—	571	2822	755	42
Kabelvåg	182	27	351	71	381	—	145	914	243	21
Hopen	255	29	350	69	94	—	39	699	137	9
Henningsvær	1407	208	339	69	1491	42	499	3237	818	40
Øst-Lofoten	4017	654	1538	332	5186	43	1832	10741	2861	139
Stamsund	548	87	349	80	133	4	45	1030	216	14
Steine	28	4	49	11	24	—	11	101	26	2
Ure	28	5	307	66	24	—	9	359	80	13
Mortsund	59	10	255	55	21	2	6	335	73	—
Balstad	88	13	619	143	241	4	80	948	240	3
Midtre-Lofoten	751	119	1579	355	443	10	151	2773	635	32
Nusfjord	19	3	224	51	—	—	—	243	54	2
Sund	47	9	256	62	35	15	—	338	86	2
Havnøy	19	3	234	47	3	—	2	256	52	27
Reine	89	13	205	42	11	—	7	305	62	59
Sørvågen	15	2	545	130	48	—	20	608	152	15
Vest-Lofoten	189	30	1464	332	97	15	29	1750	406	105
Værøy	6	1	701	168	—	—	—	707	169	1
Røst	142	20	144	35	3	1	1	289	57	10
Værøy og Røst	148	21	845	203	3	1	1	996	226	11
Ialt	5105	824	5426	1222	5729	69	2013	16260	4128	287

Fiskeforsøk i 1942.

Ved fiskerikonsulent MAGNAR O. KRISTENSEN.

Forsøk med rundfisksnurrevad og andre notredskaper.

Avdøde utvalgsformann under Lofotfisket, lensmann ANDERSEN-STRAND, var en utrettelig forkjemper for bedringen av driftsforholdene under skreifisket i Lofoten, og han slo tidlig til lyd for forsøk med nye redskap med tanke på en omlegging av driften med henblikk på en minsking av de store redskaps- og agnutgifter og derav følgende merinntekt for fiskerne.

Det var også ANDERSEN-STRAND som fikk i oppdrag å foreta administreringen av forsøksfartøyene under forsøksdriften i fjor, og han utferdiget de nødvendige vedtekter.

Som kjent kan der no med ekkoloddets hjelp registreres forekomster av fisk og sild, og ved fiskerikonsulent OSCAR SUNDS observasjoner av skreiforekomstene i Lofoten er det påvist at fiskestimene (fiskefloa) der kan ha en betydelig utstrekning, tetthet og tykkelse.

Disse observasjoner synes å gi fangstbetingelser for et notredskap under Lofotfisket, og det forhold at skreien under gytingen synes å ha forholdsvis liten egenbevegelse, skulde skape muligheter for mindre nøter som fanger etter synkenotprinsippet.

Fiskeridirektoratet leiet i fjor M/K »Huseland« med 9 manns besetning, fører ARNE FJØRTOFT, og M/K »Havly« av Ibestad med 5 mann, fører HILMAR DYRSTAD, til å gjøre forsøk i Lofoten med andre redskap enn de som vanligvis anvendes under skreifisket.

Som før nevnt ble forsøksfartøyene administrert av utvalgsformannen, og fiskerikonsulent M. O. KRISTENSEN fulgte med fartøyene som direktoratets observatør og for å bistå med forsøkene.

De redskap som en spesielt hadde tenkt seg anvendelige under Lofotfisket, var vanlig rundfisksnurrevad, vanlig synkenot og to ved direktoratet etter kaptein E. KRISTENSEN, Kr.sund N. og konsulent

KRISTENSENS forslag forarbeidete mindre notredskap, samt en av HJALMAR JENSEN, Eidsfjord, patentert og av ham selv forarbeidet slepenot.

De ved direktoratet bestilte og av firmaet O. A. Nilssen & Sønn forarbeidete 2 forsøksredskap fanger vesentlig etter synkenotprinsippet og ble ved sin form og konstruksjon forøvrig tenkt gjort anvendelig, det ene for en enkelt storskøyte og det andre av et lag på fire småskøyter eller sjarker.

Skissene av henholdsvis lofothåv og synkepose vil anskueliggjøre redskapenes form og framgangsmåten ved bruken av dem. Konstruksjonen av HJALMAR JENSENS patenterte slepenot kan ikke gjengis her, men det kan være av interesse å vise den form redskapet fikk etter de forandringer som ble gjort med redskapet på grunnlag av de erfaringer en høstet under forsøkene.

Fig. A forestiller Lofothåven som tenkes anvendt for et enkelt fartøy. Prøveredskapet hadde dimensjonene 20×10 m. Jernrørne, R, holdt redskapet åpent og ved hjelp av bommene og skovlene ble redskapet strukket i lengderetningen. Som det går fram av tegningene, skulde redskapet senkes etter S. L. (styrelinene) på høykant gjennom fiskefloen. I den forønskete dybde under fiskefloen slakkes styrelinene, S. L. av og på grunn av tyngden i rærne, R., skulde redskapet innta en horisontal stilling under fiskefloen og da straks være klar til innhiving. De forsøk som ble gjort, viste at metoden er anvendelig, men rærne, R., som var laget av $1\frac{1}{2}$ " heltrukne stålrør, viste seg imidlertid ikke å greie påkjenningen. Under innhivingen la rærne seg sammen således at redskapet ikke ble holdt åpent i sin bredde og fanget da selvsagt ikke som forutsatt. Det er visse tekniske spørsmål som må løses her før en kan si om redskapet vil være anvendelig i denne form under Lofotfisket.

Fig. B viser synkeposen og framgangsmåten ved bruken av samme. Prøveredskapet hadde dimensjonene 40×40 m (ca. 20 favner) og prinsippet her er det samme som ved det først nevnte redskap. Redskapet dekker fullt utstrakt ca. 1600 m^2 og skulde ha gode fangstmuligheter.

Som det sees er det synkenot og hævprinsippet som er gjort anvendelig i disse redskap.

Med synkeposen kommer en bort fra den vanlige synkenots ulemper ved at synkenoten utstrakt mellom 4 robåter senkes ned over fiskestimen og således tvinger fisken under seg når den synker til bunns. En unngår også å ligge og vente til fisken får sige inn over redskapet igjen.

Redskapet strekkes først mellom 2 fartøy etter at de 2 andre lagbåter har fått hver sin arm. Disse 2 lagbåter stikker ut en på forhånd avtalt lengde på armene og inntar sin stilling (i firkant) i forhold til

de to andre fartøyene. Redskapet henger no på høykant i sjøen. Det senkes samtidig fra de to fartøy hvor i mellom redskapet er strukket, og vektene (kan variere fra 10 til 50 kg) i hvert hjørne vil bidra til at redskapet synker hurtig og til at redskapet vil innta en horisontal stilling under fiskefloet når alle fartøy har stukket ut like mye på sine armer. På hver av telnene er der benslet snurperinger med 2 fvr. mellomrom. Snurpelinen er todelt og festet til svivler i det ene av notens hjørner. På tegningen sees hvordan snurpelinen er festet til den ene arm og hvordan noten kan snurpes etter at den er hevet opp i vannflaten. Noten kan også snurpes nede i sjøen om det skulde være ønskelig. Den todelte snurpeline forlenges da opp til hovedfartøyet H.

Når noten er snurpet, kan de tre andre båter la gå sine armer og fritt drive med juksa i påvente av et nytt kast. Noten tømmes ved hjelp av notposen, P, som er forsynt med snurpebånd og en stropp. Skulde fangsten bli for stor for et enkelt fartøy, kan lagbåtene uten vanskelighet ta sin del ved å hive notposen inn.

Fig. C anskueliggjør den av HJALMAR JENSEN forarbeidete not. Dette redskap er beregnet på å benyttes for to fartøy, opprinnelig som slepenot. Forsøksredskapet hadde dimensjonene ca. 17×25 fvr.

Redskapet strekkes først mellom de to fartøy og ved hjelp av vektene, V, senkes det ned til den forønskete dybde. Dybden bestemmes av lengden på det til de 3 fløyt-blåser festete taug og kan varieres etter som en finner fiskefloens dybde i sjøen, enten ved hjelp av ekkolodd eller juks. Etter at redskapet er strukket mellom fartøyene går disse ut sine armer 100—200 fvr. eller mer etter behov i nærmest parallelle kurser. Når redskapet er sunket ned, andøver fartøyene litt fram, og innhivingen kan foregå. Fartøyenes armer er festet til en hanefot på hver side av redskapet, som i utgangsstilling henger vertikalt i sjøen. Opprinnelig var hanefotens øverste del kortere (ca. 3 fvr.) enn den underste del, men under forsøkene ble det omvendte forhold funnet å være vel så bra, idet undertelnen da kom lengere fram og der på denne måte ble mer bunn i noten, som også i det vesentligste fanget etter synkenot- eller hovprinsippet under en stor del av de utførte forsøk.

Etter at begge fartøy har hevet inn sine armer bringes hanefoten ved hjelp av en hiveline over fra det ene fartøy til det annet således at redskapet kan lines inn på et fartøy og fangsten tas ombord der.

Fig. D anskueliggjør de forsøk som ble gjort med pelagisk snurrevad.

Ved hjelp av blåser forsynt med taug ble redskapet fløytet i den dybde fisken sto. Snurrevadets armer, som ble hengende fritt i sjøen løp imidlertid hurtig sammen når innhivingen begynte, og snurrevadets

fangstevne (fangetid) ble selvfølgelig liten. Forsøk med å fløyte armene i blåser viste at snurrevadet da kunde holdes åpent i litt lengere tid.

Forsøkene i 1942 må betraktes som begynnelsen til en forsøksdrift som det etter de oppnådde resultater skulde være grunn til å fortsette med så snart forholdene tillater det.

Resultatet i 1942 må forøvrig sees på bakgrunn av at en, særlig av hensyn til den forsyningsmessige betydning av det pågående ordinære fiske, var henvist til å drive forsøkene utenom de steder hvor fiskeforekomstene var de beste, bortsett fra enkelte trekk.

Skal imidlertid en forsøksdrift kunne danne grunnlaget for bedømmelsen av spørsmålet av muligheten for og hensiktsmessigheten av en omlegging av driftsmåten under Lofotfisket, er det nok nødvendig å finne fram til en ordning som muliggjør at framtidige forsøk kan foregå på felter hvor det er fiskeforekomster som byr alminnelig gode driftsforhold for de no brukte redskaper. Ellers vil en vanskelig kunne få et brukbart sammenligningsgrunnlag.

Etterfølgende utdrag av dagboken gir nærmere redegjørelse for de enkelte forsøk som ble utført med de forskjellige redskap.

Utdrag av dagbok vedrørende forsøksdriften.

Fredag 27. februar avgikk »Huseland« til feltet syd for Stamsund. Bunnforholdene ble undersøkt ved hjelp av lodding og etter flere timers arbeid mentes å ha loddet opp et tilstrekkelig stort felt. Loddskuddene viste gode forhold for snurrevad, men allerede kort tid etter at en var begynt å hive inn på armene, gikk noten fast. Vi fikk noten igjen, men tross de gode loddskudd antokes bunnforholdene å være mindre gode da der sannsynligvis er store mengder av garn og ilestein som i årenes løp er senket ut. Undersøkelsene av bunnen ble gjort ovenfor garn- og lineiler. Trekket ga ingen fangst av torsk. De linebåter som driftet i nærheten hadde ubetydelig fangst den tid de var innen sikte. Gikk så østover til syd for Henningsvær og foretok utstrakte loddinger. Også her viste loddskuddene fin bunn flere steder og noten ble satt på ca. 100 m vann. Noten ble hevet omtrent helt fram da den gikk fast. Det lyktes å få noten løs, men den var en del revet. Ingen fangst av torsk. Stein som fulgte med i posen viser at også her er hefte for noten til tross for fine loddskudd. Der ble loddet videre rundt på feltet ovenfor garn- og lineiler uten at det lyktes å finne en høvelig plass. En ble seinere kjent med at de, syd for Henningsvær på det sted hvor

vi arbeidet, utenom Lofotsesongen har vært drevet med snurrevad, men da formentlig litt lenger sør hvor der no sto andre redskaper.

Neste dag ble hele dagen benyttet til loddinger på feltet Henningsvær—Moholmen uten å finne felt hvor det kunde være tale om å bruke. Litt sydvest for første forsøksfelt sør for Henningsvær ble der funnet gode bunnforhold på loddet uten at en fikk anledning til å gjøre prøve-sett på grunn av andre utestående redskaper. Gikk så til Raftsundkjeften ved Brettesnes, hvor loddeskuddene viste god bunn og gjorde et sett fra Floviken mot Vesthallen. Fikk noten fram et stykke, men ble så fast. Ingen fangst av torsk. Juksebåter dro endel fisk i bakkekanten. Gikk til Stamsund hvor M/K »Havly« var ankommet. Konfererte med føreren på »Havly«, HILMAR DYRSTAD, som hadde avsøkt de indre felt på strekningen Stamsund—Moholmen i løpet av 2 dager uten å finne nevneverdige brukbare felt. Kloss opp under Moholmen var der et felt noten gikk helt fram uten at der ble fanget torsk.

Torsdag 3. mars avgikk begge fartøyer til Hølla for å gjøre forsøk med den av H. JENSEN forarbeidete not. Noten er patentert som slepe-not, men da det ifølge departementets bestemmelser ikke gis adgang til å benytte flytetrål, var en litt i tvil om hvorvidt dette redskap kom inn under denne bestemmelse. Notens dimensjoner var 17×25 fv. i nedsenket stilling, mens den under sleping og innhiving fikk en antatt vidde av 13×16 fv. Noten ble senket ned til forønsket dybde ved hjelp av blåser og tau. Notanbringes mellom de to fartøyer og sleper i en line med hanefot til hver side av noten. Da en fænt felt hvor der ikke sto andre redskaper i sjøen, ble der gjort forsøk med noten ved at fartøyene andøvet litt fram. Første trekk ga ingen fangst og der var en del vanskeligheter med manøvreringen av fartøyene på grunn av vind og litt sjø. I annet trekk gikk det litt bedre med manøvreringen, fangst 1 fisk. Forsøkene ble avsluttet for dagen.

Onsdag 4. mars. På Hølla ved Tefsen. Der ble gjort 2 sett med samme framgangsmåte som i går. Ingen fangst, i trekk 3. fangst 1 torsk. Da det antokes at noten under andøvingen fram lettet seg opp i sjøen, ble der i 4. trekk gjort forsøk med å hive noten rett opp like etter at den var satt og strukket mellom fartøyene. Fangst 227 stk. torsk. Dette trekk ga en liten lysning. Antallet kan formentlig skyldes at en har slumpet bort i en tettere forekomst av fisk, men det kunde også tenkes at årsaken var at det led så langt på dagen at dagslyset var begynt å avta. Under arbeidet med å få fisken ombord viste der seg en del mangler ved noten. Det viste seg å være uheldig at der ikke var fløyt på øvre telne således at denne kunde holde seg oppe når fisken var linet ned i bussen. Likeså viste det seg uhensiktsmessig at hver enkelt fisk måtte taes om bord ved hjelp av hytt. Det viste seg også at linet

i noten var lite sterkt og hadde lett for å revne. Påfølgende dag var det landligge.

Fredag 6. mars. Dårlig vær. Hølla ved Helletubakken. Der ble gjort 2 sett unda været men ingen fangst. Da værforholdene var dårlige, gikk fartøyene inn til Svolvær hvor JENSEN foretok en del forandringer med noten. Således ble snurpeanordningen tatt vekk og noten ble stumpet, det vil si den fikk en lengde 25 fvr. og dybden 17 fvr. istedenfor før det omvendte. Det ble også montert korkefløyt midt på telnen. Neste dag ble det gjort 3 sett. For å komme bort fra å andøve med fartøyene, ble noten hevet inn like etter at den var sunket ned. Første trekk fangst 197 torsk, annet trekk 25 torsk, tredje trekk 4 torsk. I disse trekk fanget noten nærmest etter synkenotprinsippet. Det så ut til at noter i første trekk var senket ned i en tettere fiskeforekomst og at fangsten da ble større enn i de etterfølgende trekk. Det var imidlertid umulig å kunne fastslå dette uten ved hjelp av ekkolodd. Framgangsmåten var den samme i alle trekk. Den samme ulempe som tidligere viste seg da fangsten skulde taes inn. De enkelte gode kast tilsa imidlertid å forsøke å utbedre disse mangler og JENSEN fikk utlånt nettposen på et eldre snurrevad for å montere denne pose på noten for å lette inntakingen av fisken. For å gjøre dette arbeid ble noten tatt på land i Stamsund.

Utvalgsformannen hadde fått oppringing fra Rinøy om at der var godt fiske i Kanstadvjorden og mandag 9. mars gikk begge fartøy sammen med utvalgsformannens »Rigel« for å gjøre forsøk med synkepose. Nordøst frisk bris. Der var på forhånd av oppsynsbetjent BERG avtalt med 2 skøyter, N 21 LN og N 25 LN, om å assistere ved forsøkene. Om formiddagen gikk begge forsøksfartøy ut på feltet for ved hjelp av juksa å lokalisere fisken. Det ble magert resultat. Bare 5 fisk på tre timer med 6 snører. Det så således ut til at fisken allerede var trukket bort. Garnfangstene var heller ikke nevneverdige. Dette kunde muligens ha sin årsak i at fisken gikk i sild. De enkelte fisk på juksa ble tatt mellom 15 og 45 fvr. Da de foran nevnte 2 garnbåter hadde levert sin fangst, gikk fartøyene til Nessan for å gjøre forsøk med synkeposen. Noten ble satt. Det gikk greit både med å sette noten og med å snurpe og hive den inn. Det ble gjort 2 sett uten fangst. Det ansæes også lite sannsynlig at der vilde bli fanget fisk etter de forekomster som var blitt påvist ved hjelp av juksa. Det kunde etter disse forsøk imidlertid konstateres at fremgangsmåten med anvendelsen av synkeposen helt ut svarte til det som var antatt.

Onsdag 11. mars ble der gjort forsøk med synkeposen fra 2 fartøy Ved Skrovbakken var feltet røddigt for annet bruk og stedet ble nærmest valgt for å kunne eksperimentere uten å genere andre fartøyer. Noten

ble som vanlig senket ned på høykant, men istedenfor de 2 hjelpefartøy ble noten opphengt etter en blåse i hvert av de 2 øverste ører med 2 armer til hvert fartøy. Tauet til grunnen hvor synkeloddet var festet, var 10 fvr. lengre og ble ført fram til baugen på hvert fartøy for å få mest mulig åpning på noten. Første trekk ingen fangst. Gikk så over til Kabelvågbakken i utkant av juksaflåten. Gjorde et trekk med samme fremgangsmåte som før beskrevet. Fangst 19 stk. torsk. Neste trekk ingen fangst. Ved denne fremgangsmåte med et tau på baugen og et akterut på hvert fartøy, viste det seg vanskelig å manøvrere de to fartøyer. Dette vilde gjøre seg enno mer gjeldende under mindre gunstige værforhold. Da notens nettpose, som var 20 m lang, ansåes være unødvendig lang, ble det besluttet å ta ut 70 masker. Notens dimensjoner var 40 × 40 m. Neste dag dårlig værforhold. Avsøkte feltet Hølla med juks uten å finne brukbar forekomst. Gikk inn i Østnesfjorden for om mulig å finne forekomster for forsøk med vanlig synkenot. Begge fartøy avsøkte fjorden med juksa uten resultat.

Fredag 13. mars landligge. Lørdag 14. mars måtte ligge i oljekø hele formiddagen, smøreolje ikke å oppdrive. Besluttet å gå til Stamsund for å få tak i smøreolje. Gjorde et sett med synkeposen i Kabelvågbakken. Ingen fangst. Det viste seg å ha vært tørn i posen således at noten var lukket.

Mandag 16. mars var JENSEN ferdig med påmonteringen av nett- posen og noten ble tatt ombord i »Havly« igjen. Fartøyene gikk til feltet ved Moholmen og noten ble satt som vanlig, hev rett opp. Det var en del fisk i notposen. Posen ble delt og i første hiv var det 30 torsk, under neste hiv var det noe kluss med bommen og snurpebåndet, fiske- posen gikk av idet posen skulde hives over rekken og fisken, gikk tapt. Det viste seg at noten var revet noe så der var sannsynligvis gått tapt en del fisk under innhivningen av noten. Påfriskende østlig bris. Da det vilde ta tid å reparere noten og gambåtene var begynt å sette på feltet ble der ikke høve til å gjøre flere sett. Gikk til Svølvær for å konferere med 2 oppsynsskøyter som ved Oppsynssjefens velvilje var utlovet til assistanse med synkeposen. Neste dag ble der gjort 5 sett med JENSENS not på Hølla. Fangst 0, 2, 7, 1, 1 stk. torsk. Alle trekk gikk greit.

Onsdag 18. mars ble Kabelvågbakken, Skrovbakken og Helletu- bakken avsøkt uten å finne høve til å sette noten. Forsøk med juks ga ikke nevneverdig resultat.

Torsdag 19. mars på feltet ved Moholmen. Lofothoven ble montert og gjort klar til forsøk. »Havly« drev forsøk med juks. 5 n. mil sør for Henningsvær ble der gjort forsøk med hoven. Det gikk greit med å sette redskaper som ble senket ned til 70 fvr. dyp. Innhivingen gikk

også som beregnet. Da hoven var oppe, viste det seg imidlertid at ræne som holder hoven utspent, var knekket på midten således at hoven var lukket. Disse rær, som var 8 m lange, var forarbeidet av halvannen tommers stålrør og forsynt med forsterkning og avstiverstag til midten. Dette uhell kan muligens skyldes at det ved dette høve var en del slingring. Det antas at disse rær, om de skulde gjøres tilstrekkelig sterke for å kunne tåle enhver påkjenning under slingring, vil få sådanne dimensjoner at redskapet blir tungvint å håndtere på mindre fartøyer. Det skulde dog la seg gjøre å foreta forandringer med redskapet derhen at redskapet kan brukes uten rær i åpen sjø. I smul sjø og innelukket farvann ansees det dog sannsynlig at systemet er anvendbart. Forsøkene med den av JENSEN forarbeidete not, syntes å ha gitt så pass lovende resultater at en mente det burde fortsettes. På Østerteigen ble det gjort 2 forsøk med noten. Samme fremgangsmåte som tidligere. Fangst 116 og 68 torsk. Det er verdt å nevne at disse trekk ble gjort så seint på dagen at mørket muligens kunde ha sin innvirkning på resultatet. Det ble også fisket godt på snik på nevnte sted. Ved disse to trekk var underste arm av hanefoten på hver side av noten 3 fv. kortere, mens der under de foregående forsøk hadde vært det omvendte forhold. Ved denne framgangsmåte antas noten å ha en mer skrå stilling i sjøen under opphivingen. Utsettingen av annet bruk på feltet umuliggjorde flere forsøk.

De påfølgende dager var det dårlig værforhold og landligge. Både ntvalgsformannen og undertegnede gjorde forsøk på å skaffe annen assistanse til å gjøre forsøk med synkeposen uten at det lyktes. Da en muligens enda bare kunde regne med uken 23. til 28. mars for ansamling av fisk i Øst-Lofoten, ble forsøkene med den av H. JENSEN forarbeidete not avsluttet. Den gjenværende tid skulde vies forsøk med pelagisk snurrevad (på fløyt) og fortsatte forsøk med synkeposen fra 2 fartøy.

De forsøk som ble utført med synkeposen fra to fartøy, ble utført som tidligere, dog med den forandring at det ble montert en glasskule på hver av de 10 snurperinger på øverste teine. Begge armer til hver side av noten ble anbrakt i samme rull på hekken av fartøyene. Der ble gjort forsøk med å hive inn først 10 fv. på grunntauet og så jevnt på begge tau (armer). Deretter 15 fvr. på grunnen og så jevnt på begge armer, og endelig først 20 fvr. på grunnen så jevnt på begge tau til der var 50 fvr. igjen og så ble der skienet på grunnen inntil begge armer var jevne. En fikk inntrykk av at denne siste framgangsmåte ga de jevneste resultater. Der ble således tatt 33, 12, 39, 20, 13 og 10 torsk. Antallet pr. trekk kan formentlig ha sin årsak i at fiskeforekomstene var mindre tette enn tidligere i sesongen.

Forsøkene med pelagisk snurrevad ble utført med en av SJONG

forarbeidete rundfisknot. Framgangsmåten var den samme som ved vanlig snurrevadsdrift, dog med den forskjell at noten ble holdt oppe i den forønskete dybde ved hjelp av 2 blåser og tau. Disse tau ble i første trekk festet et på hver side 2 fvr. fra åpningen av fiskeposen. Der ble benyttet 300 fvr. armer under forsøkene. *Fangst en torsk.* I neste trekk ble tauene til blåsene festet ytterligere 2 fvr. ut ifra åpningen til fiskeposen. Samme lengde på armene. *Fangst 2 torsk.* Neste trekk med samme framgangsmåte ga *fangst 1 torsk.*

Kontroll med tiden fra innhivingen begynte til noten var lukket, viste at noten fanget i høyden 3—4 minutter. Det viste seg at armene, som under settingen var sunket ned på dypt vann til å begynne med, dro noten og fløyteblåsene ned. For å forhindre dette ble der gjort forsøk med å fløyte armene i samme dybde som noten. For å oppnå dette ble der i den største bue på hver arm anbrakt en snurpering, hvorigjennom armen kunde løpe. Snurperingen var festet til et 10 kilos lodd som igjen var festet til et ilettau med blåse. Ved kontroll med tiden viste det seg at noten ved denne framgangsmåte kunde holdes oppe i 7—8 minutter.

Disse trekk synes å kunne tyde på at det skulde la seg gjøre å fange fisk etter dette system om en kunde anvende en not av tilstrekkelige dimensjoner. Noten antas å måtte være 10—15 fvr. dyp og av samme lengde som et vanlig snurrevad, 30—40 fvr. Ved hjelp av tyngre lodd og flere blåser kan formentlig armene holdes i en passende dybde og noten vilde holde seg åpen i lengre tid og dermed få øket fangstevne.

Tiden tillot ikke videre eksperimentering med denne metode. Der ble gjort et enkelt trekk med vanlig snurrevad på feltet kloss oppunder Moholmen. Fangst en torsk.

Da sesongen var langt framskreden og forekomstene av torsk formentlig vilde bli mer spredt etter påske, ansås det lite hensiktsmessig å holde begge fartøy i drift lengre. En hadde dessuten fått gjort de forsøk som kunde gjøres med de redskaper hvortil der krevdes 2 fartøy. M/K »Havly« avsluttet onsdag før påske.

Lørdag 4. april avsøktes strekningen sør og vest for Stamsund for å finne snurrevadfelt. Loddeskuddene viste fine bunnforhold flere steder, men det lyktes kun å få noten helt fram en gang av de fire trekk som ble gjort. Etter dette synes bunnforholdene på denne strekning også å være mindre gode, men det er ikke utelukket at det kan opparbeides felt her om der påvises drivverdige forekomster av fisk.

Ingen fangst av torsk. Samtlige trekk ble gjort i dagslys.

Mandag 6. april gikk fartøyet til Sørvågen for de påfølgende dager å gjøre forsøk på det allerede kjente snurrevadfelt der. Snurrevadfisker G NILSEN ble oppsøkt og en fikk en del opplysninger om snurrevadfeltet.

Tirsdag 7. april ble et felt ved Ånstad opploddet og der ble gjort 2 trekk i østlig retning fra Yttertuv fyrlykt med 360 fvr. armer på ca. 60 m vann. Disse to trekk ble gjort om formiddagen og ga fangst 7 og 8 torsk samt noen rødspetter. Da det er alminnelig oppfatning blant snurrevadfiskere at det fanges bedre med torsk i skumringen og om natten, ble der gjort et trekk på samme felt kl. 18. Fangst 31 torsk. Dette trekk synes å bekrefte det som er sagt foran. Da dette felt var noe begrenset på grunn av utestående redskaper, gikk fartøyet til Sørvågen for å få med før nevnte G. NILSEN som kjentmann under neste dags drift.

Onsdag 8. april gikk fartøyet fra Sørvågen med G. NILSEN som kjentmann ombord. Hele det vanlige snurrevadfelt ble avsøkt etter NILSENS anvisning uten at det lyktes å finne plass hvor noten kunde settes da der overalt sto andre redskaper. Opprinnelig var dette felt av ganske liten utstrekning, men fiskerne har under driften rensket feltet ved å bringe oppfisket sten bort. På denne måten er det altså gjennom noen år lykkes å skape et såvidt stort felt. Feltet kan formentlig ytterligere utvides under vedvarende drift. Etter NILSENS sigende er her angjeldende felt »Bakken« en god fiskeplass, idet fisken under sig vestover støter oppunder her før den forlater Lofoten. Vanligvis drives der årlig snurrevadfiske på dette felt av innbyggerne i Moskenes, men denne drift innstilles når Lofotoppsynet settes.

Da det imidlertid som før nevnt, var uråd å komme til på grunn av annet bruk, ble det ikke gjort forsøk på det egentlige felt. Etter NILSENS anvisning gikk fartøyet til et felt ved Svarvene ved Mosken. Der ble gjort 3 sett utover kveldingen med fangst av 4, 3, og 15 torsk og en del hyse og flyndre. Dette felt er imidlertid flyndrefelt og der drives vanligvis ikke med rundfisknot her. NILSEN opplyste videre at der syd for dette felt er flere felt av temmelig stor utstrekning. Disse felt kan muligens med fordel utnyttes av snurrevadfiskere under Lofot-sesongen. Angjeldende dag sto der linebruk der. Da en anså det lite formålstjenlig å gjøre flere forsøk med snurrevad på dette felt, gikk fartøyet til Sørvågen med NILSEN og deretter til Stamsund for å avslutte forsøkene for denne sesong.

Av foranstående utdrag skulde det gå fram at bunnforholdene i Midt-Lofoten fra Stamsund og østover til Raftsundkjeften, bortsett fra tidligere kjente små felt ikke gir betingelser for drift med snurrevad. Snurrevadrift som ny driftsmetode under Lofot-sesongen i her nevnte områder synes således å falle bort. Etter de foretatte undersøkelser synes det samme å være tilfelle for strekningen Stamsund—Sørvågen, skjønt en holder det ikke for usannsynlig at der på denne strekning med

tiden kan opparbeides felt av betydning. Bunnforholdene synes nemlig her å være av sådan beskaffenhet, og de foretatte undersøkelser på denne strekning ansees ikke tilstrekkelige til å gi noe bestemt grunnlag for den motsatte antagelse. For strekningen Sørvågen og vestover derimot gir de allerede kjente snurrevadfelt betingelser og virkeområde for et ikke uvesentlig antall fartøy. Det er også sannsynlig at feltene her ved bearbeidelse kan utvides betraktelig. Det er alminnelig oppfatning blant fiskerne at skreien på sin vandring fra Lofoten støter oppunder her før den forlater de vanlige felt. Selv om de garn- og linefangster som blir gjort her, ikke synes store sist i sesongen, er det ikke utelukket at en overgang til snurrevadrift vil kunne øke fangstene betydelig.

En havdeling med overgang til snurrevadrift for øye måtte formentlig nødvendiggjøre det skritt å gi snurrevadfiskerne adgang til å drifte utover den vanlige aftensignaltid om driften skulde gi vesentlig bedre utbytte. Som nevnt i journalutdraget er det alminnelig oppfatning at snurrevadet gir de beste fangster av torsk i skymingen og om natten. De forsøk som ble gjort vest for Sørvågen, synes også å støtte denne oppfatning.

Forsøkene med den av H. JENSEN omarbeidete not ga fangst av opptil 227 torsk i et enkelt trekk som med innøvet mannskap på to fartøy formentlig kan foretas på $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ time, gir utsikter til å kunne frambringe et redskap som med fordel kan utnyttes av to fartøy hvor fiskeforekomstene er tette.

Da en ikke hadde ekkolodd til sin rådighet for registrering av fiskeforekomstene, lar det seg ikke gjøre å fastslå denne nots og synkeposens effektivitet i forhold til hverandre. Disse to redskaper ble forsøkt ved forskjellige høve og under forskjelligartete forhold.

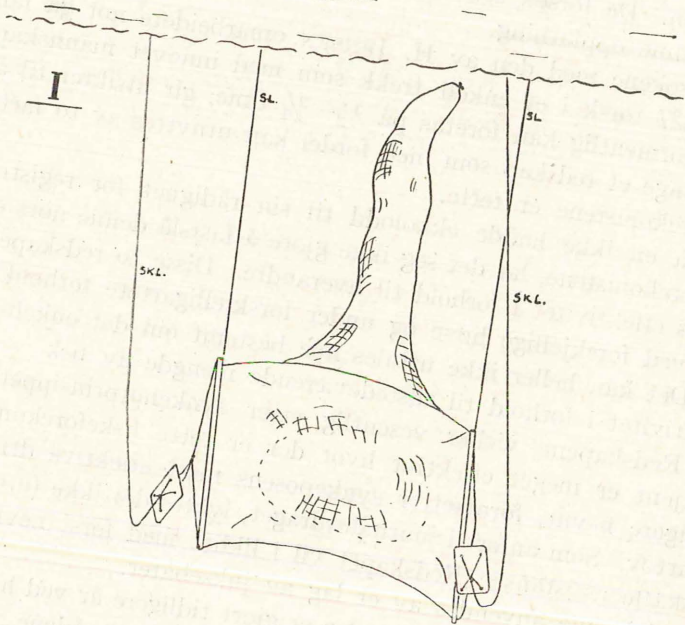
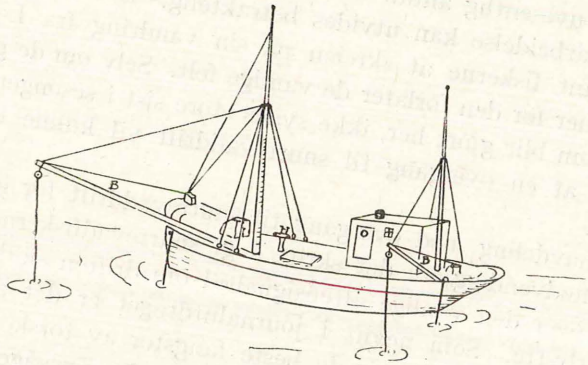
Det kan heller ikke uttales noe bestemt om det enkelte redskaps effektivitet i forhold til tilstedeværende mengde av fisk.

Redskapene virker vesentlig etter synkenotprinsippet, der som velkjent er meget effektivt hvor der er tette fiskeforekomster. Som tidligere nevnt, forutsetter synkeposens mest effektive drift, drift fra 4 fartøy. Som anført i journalutdraget, lyktes det ikke (utover en dag) å skaffe assistanse. Redskapet vil i likhet med først nevnte not med fordel kunne anvendes av et lag av juksebåter.

Etter de observasjoner som er gjort tidligere år ved hjelp av ekkolodd, kan fiskeforekomstene, da spesielt for områdene Hølla—Hops-teigen være av stor tetthet og her vil da et pelagisk notredskap formentlig vise betydelige fordeler framfor andre redskaper. Det er verdt å nevne at fangsten med de her omtalte forsøksredskaper ble tatt ned til 60 fvr. dyp.

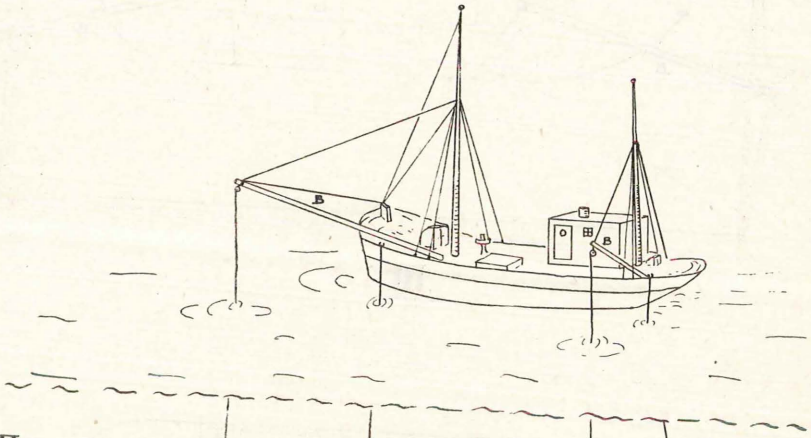
A

Lofothåv.

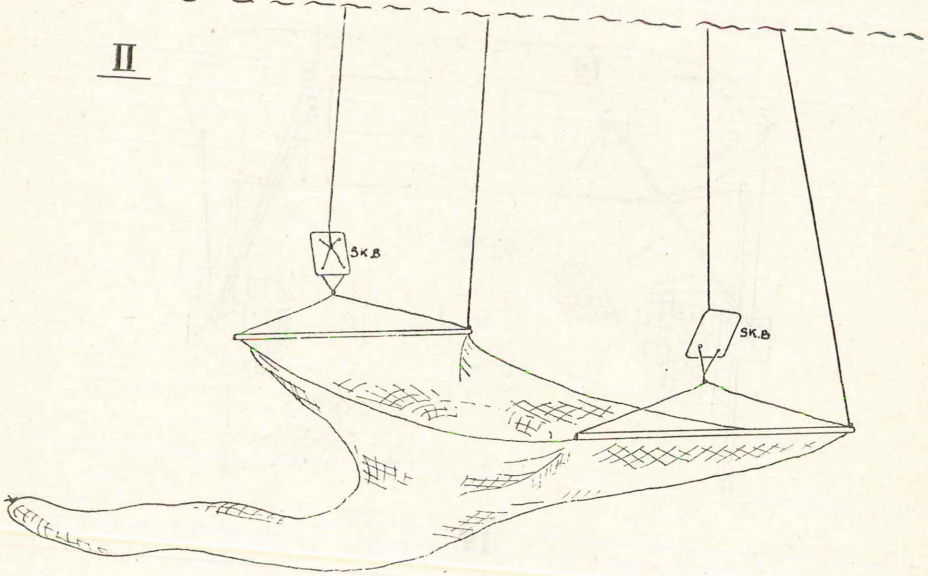

Redskapet senkes ned på høykant.

A

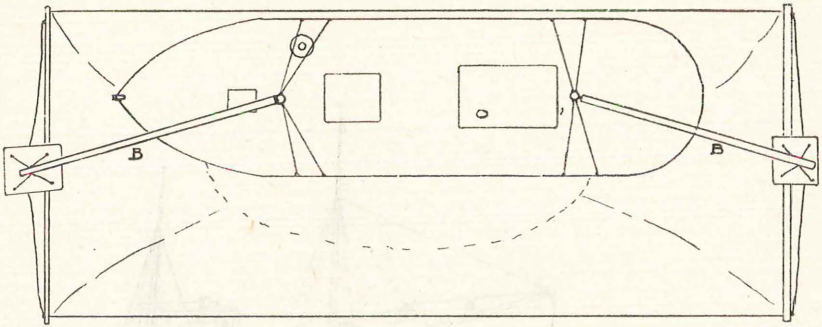

II

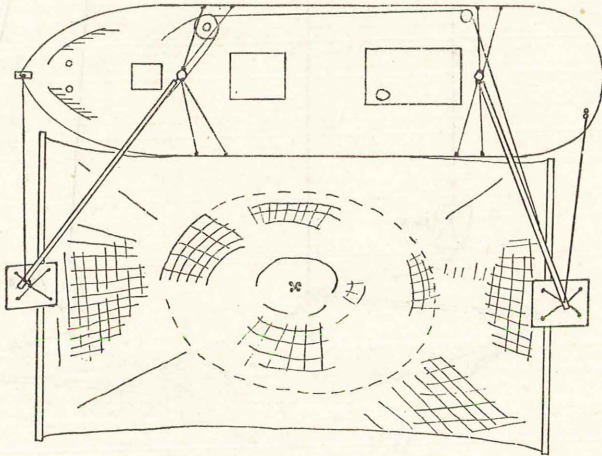

Klar til innhiving.

A

III

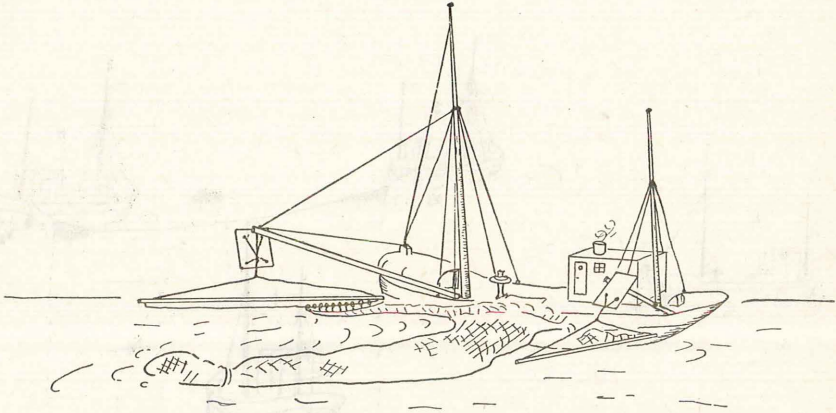

IV

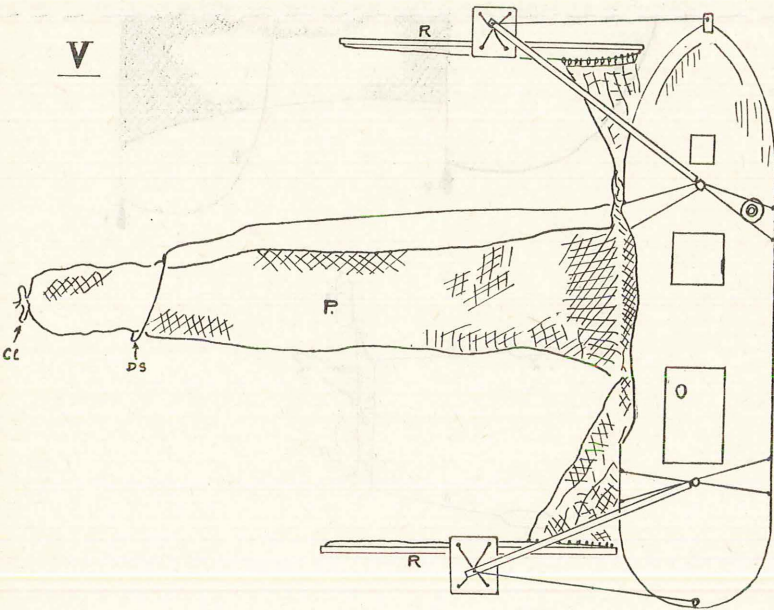
III. Redskapet i fangststilling nede i sjøen.

IV. Redskapet er hevet opp og bringes klar av skutensiden ved å svinge ut bommene.

A

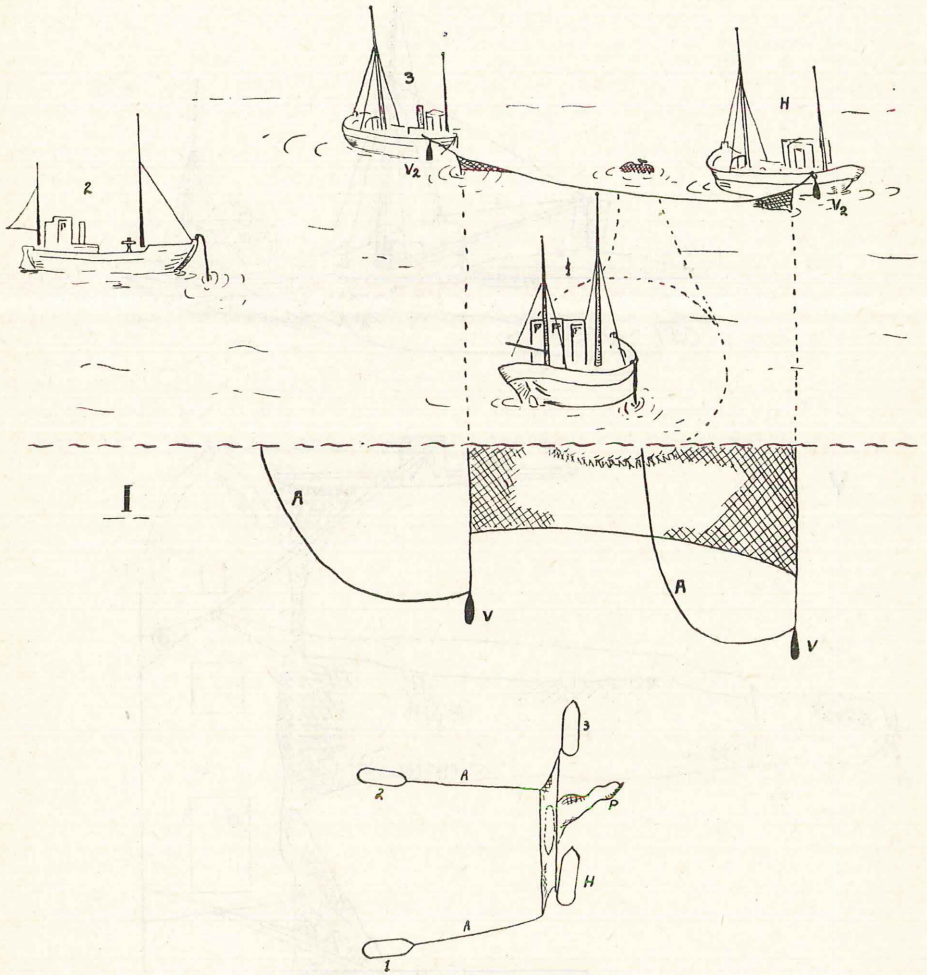
V

Redskapet er bragt inn til skutesiden.

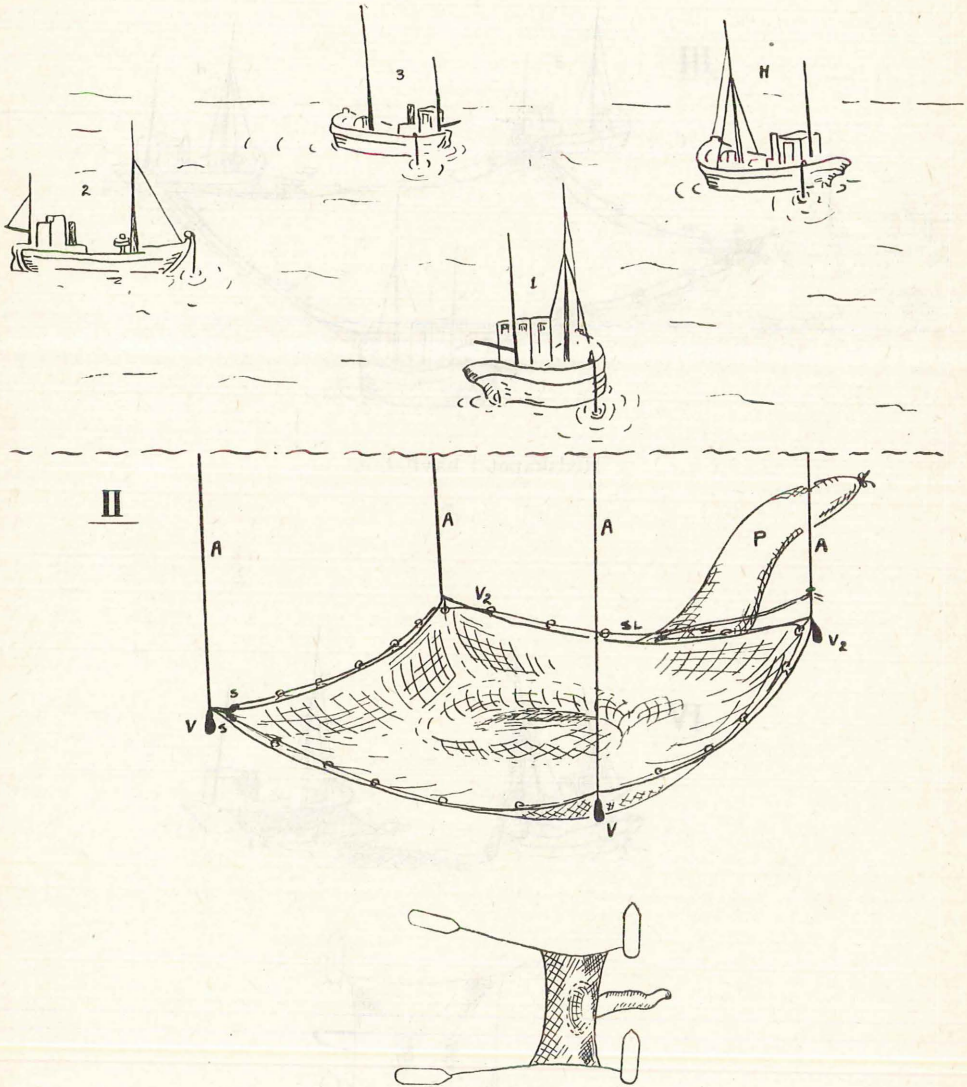
B

Synkepose.

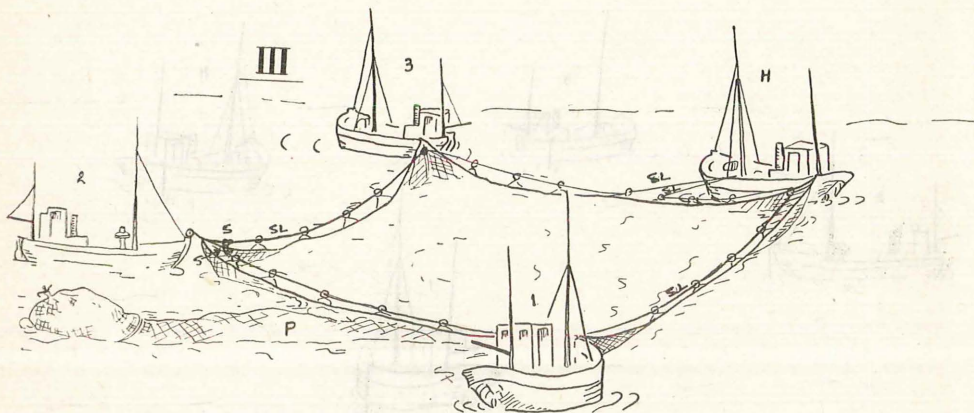
Redskapet senkes ned på høykant.

B

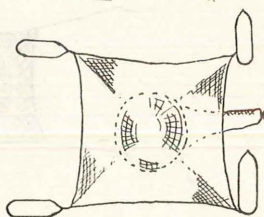
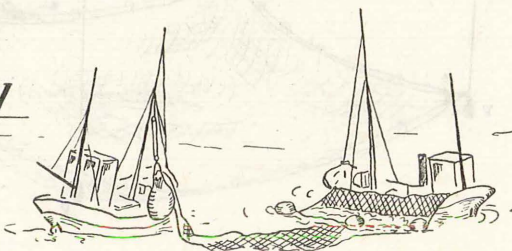
Redskapet i fangststilling.

B

Redskapet i havflaten.

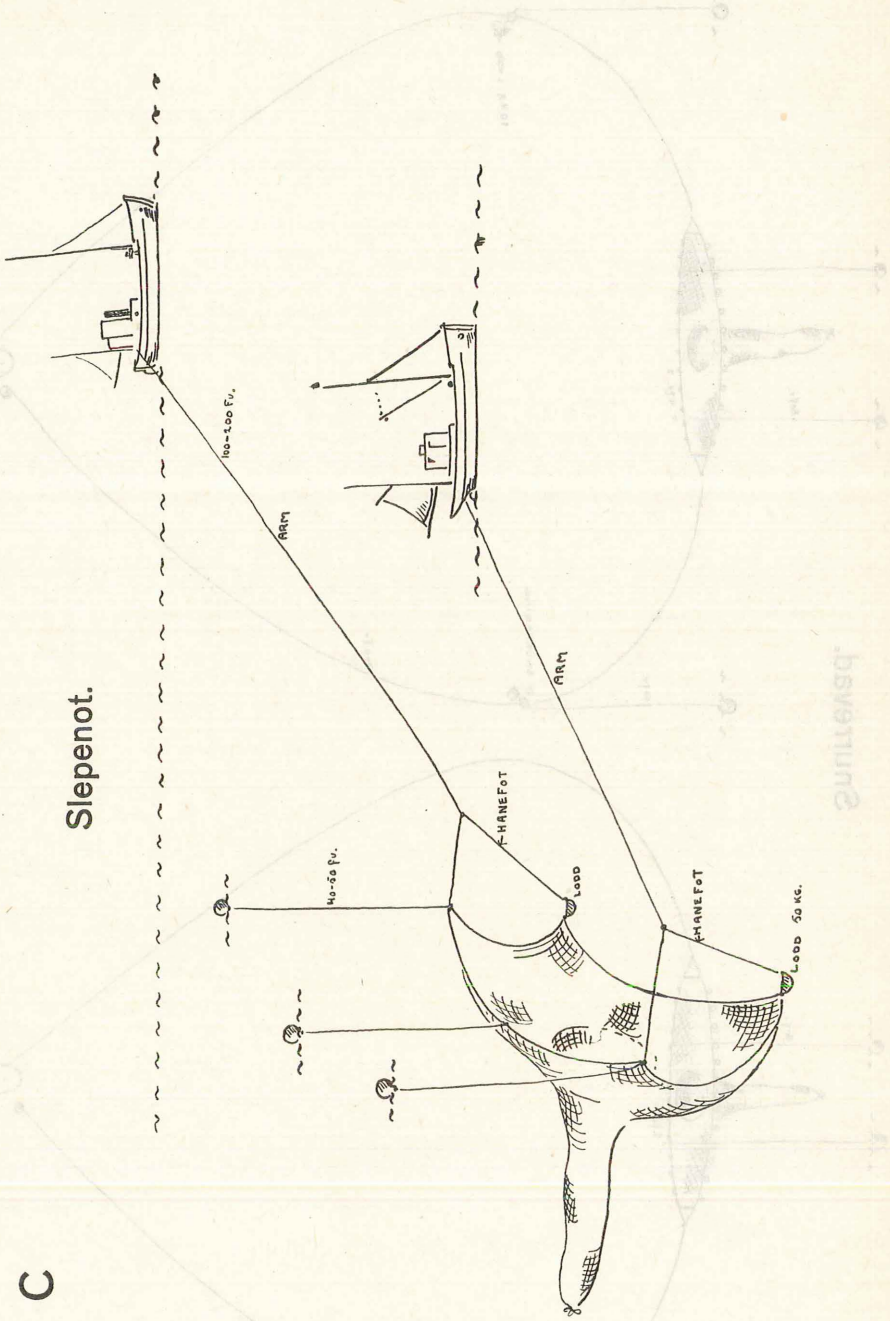
IV

Fiskeposen tømmes.

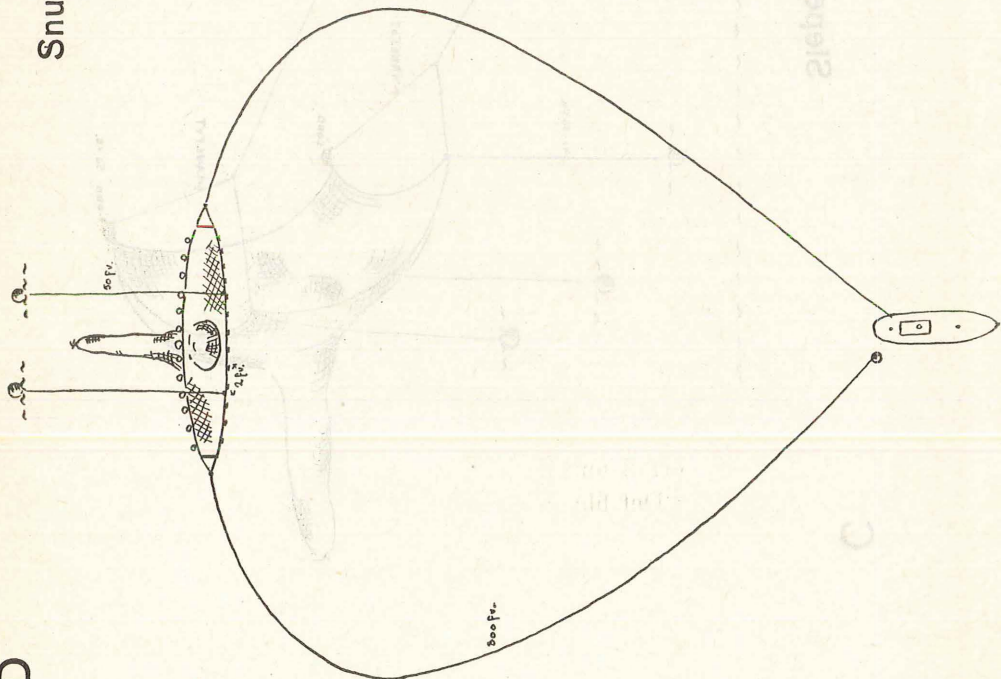
C

Slepenot.

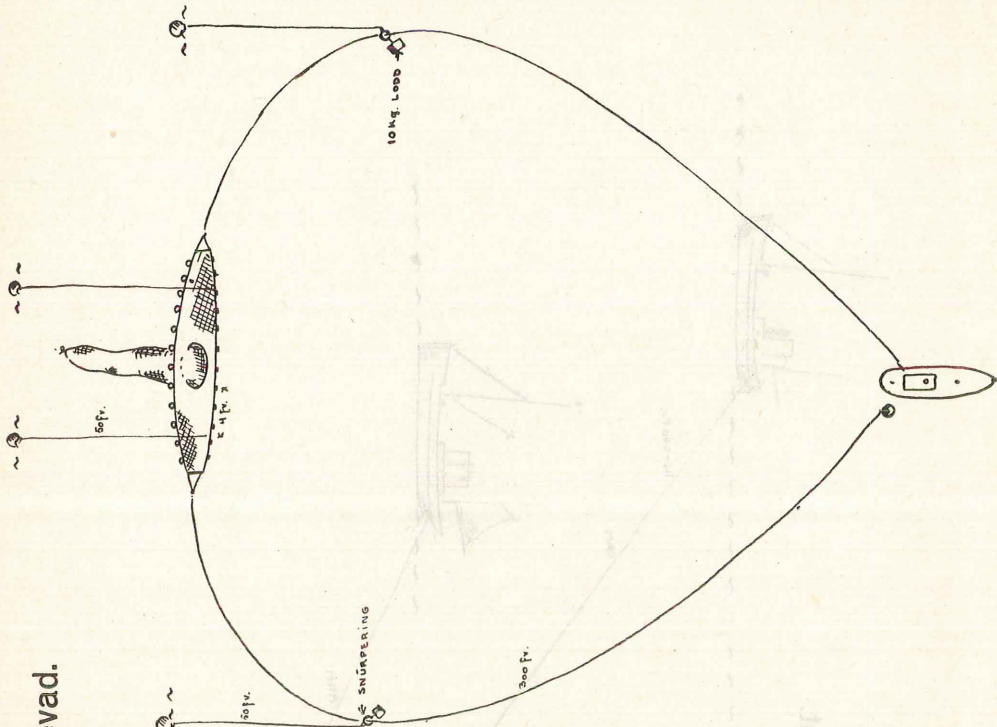

D

D

Snurrevad.

III. Rorbuer, sanitærforhold og fiskerilægetjenesten.

Rorbuer.

Rorbuspørsmålet har gjennom en årrekke vært meget aktuelt og vil uten tvil fortsette å være det enno i lang tid framover. Det viser seg nemlig at endog med vår tids moderne, motordrevne fiskefarkoster er behovet for husrom på land framleis tilstede. Flåten består som kjent for en stor del av mindre eller helt små motorbåter, hvor der ikke er tilstrekkelig plass til mannskapets underbringelse ombord, likesom heller ikke dekket avgir plass nok til arbeid med fisken, røkting av redskapene m. v. Alle småbåtfiskerne såvel de der driver fra mindre motorbåter som robåtfiskerne er således avhengig av husrom på land. Da småbåtfiskerne utgjør en meget betydelig del av det samlede fiskerbelegg på Lofoten, blir rorbuspørsmålet en sak av samfunnsmessig betydning, idet det influerer på selve muligheten for å kunne delta i fisket.

En tid stod rorbubyggingen i forhold til behovet i de aller fleste lofotvær. Interessen for såvel nybygg som vedlikehold slappet imidlertid av omkring århundreskiftet under den begynte motorisering av fiskerflåten. Løsenet var da at hver fisker skulde kunne bo ombord i sin egen fiskerbåt og følge fiskestimen under dens sig langs Lofotveggen. Det inntraff også på denne tid en serie dårlige fiskevintre med avtakende tilstrømming av almue. Disse forhold tilsammen gjorde væreierne betenkelig for nye byggetiltak, likesom det heller ikke ble lønnsomt å gå til kostbare reparasjoner av eldre buer. Rorbueene kom da jevnt over i en periode av forfall som med vekslende tempo stort sett har fortsatt til de seineste år. Det ble også i denne tid i ganske stor utstrekning avhendet rorbuer til privatfolk som benyttet dem til andre formål. Således sank antallet av brukbare rorbuer jevnt og sikkert inntil rorbuemangelen no er blitt ikke så lite av et problem. Ikke bare de mindre båter, men også særlig storgarnskøytene er avhengig av burom på land. Derved er et langsiktig framtidig behov for rorbuer fastslått. I erkjen-

nelse av sakens samfunnsmessige betydning har staten gitt stønad til rorbubyggingen, enten ved bygging av nye, tidsmessige rorbuer for statsmidler eller ved nedskrivningsbidrag.

Under de no rådende ekstraordinære forhold med liten tilgang på byggematerialer må en regne med en fortsatt stagnering av rorbubyggingen. En kan vel regne med at materialmangelen vil vedvare en tid endog etter krigens slutt. Imidlertid meldes det fra flere lofotvær at det fins flere gamle, dårlig vedlikeholdte rorbuer som i sin nuværende stand er lite skikket til beboelse, men som fiskerne dog som en nødsforanstaltning benytter under inntredende mangel på husrom ved større tilflytting til været. Det vilde bety en ganske stor besparelse av byggematerialer om en i stedet for nybygg foretok reparasjon av disse gamle tømmerbuene og gjorde dem beboelige. Det er dårlig økonomi å la disse gamle buene forfalle helt, så de til slutt bare har brenselverdi. Ved siden herav måtte nybygging av tidsmessige buer fortsette i den utstrekning det var gjørlig. En nøye gjennomarbeidet plan for sådan reparasjon for Lofoten og med reparasjonsbidrag av staten vil sikkert vise at en med rimelige omkostninger vilde oppnå store resultater til motarbeidelse av rorbumangelen. Saken påkaller den største interesse, da det enno er et godt stykke igjen til rorbubehovet er dekket. På grunn av at deltakelsen i Lofotfisket også i år lå langt under det normale, ble rorbumangelen mindre følelig. Forholdet vil dog på ny bli aktuelt når normale tider inntrer.

Tabell 14, hvortil henvises, viser rorbubebyggelsen i de forskjellige fiskevær i Lofoten, Værøy og Røst. Av tabellen framgår at det no kan skaffes husrom til i alt 16.318 mann, mens tallet i 1941 var 16.119 og i 1940 16.150. Som en ser er det for tiden en iallfall midlertidig stagnasjon i nedgangen. Årsaken hertil må søkes i de seinere års gode utbytte av Lofotfisket som har gjort en øket byggevirksomhet mulig. Skulde de gamle buene grunnet de rådende vanskelige forhold få lov til fortsatt å forfalle, vil en med den største sannsynlighet måtte se en ny og øket nedgang i møte. I denne forbindelse kan i første rekke nevnes fiskeværet Skrova, hvor det i vinter framleis var rorbumangel. Dette været eier flere av de foran nevnte gamle buene, hvor det er langt fra sanitært forsvarlig å huse mennesker. For midlertidig å avbøte den årvisse husmangel i dette vær, måtte en komme noe på veg ved at staten yter bidrag til reparasjon av de gamle buene inntil forholdene atter blir inn i normalt spor som tillater nybygging og modernisering i større utstrekning.

En viser forøvrig til hva utvalgsformannen har uttalt i slutten av sin beretning om rorbuer for 1941.

Antall rorbuer og losjihus i 1942.

Tabell 14.

Fiskevær	Rorbuer tilhørende					Losjihus		Husrom til ialt
	Væriere	Fiskere	Andre	Ialt	Rommer antall mann	Antall	Rommer antall mann	
Rinøy	—	—	—	—	—	15	250	250
Kjeøy	—	—	—	—	—	10	80	80
Raftsundet og Risvær	11	1	2	14	128	16	136	264
Brettesnes	7	2	5	14	400	16	219	619
Skrova med øyer	26	26	15	67	574	14	231	805
Austnesfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	11	—	—	11	112	11	78	190
Kabelvåg	10	2	15	27	507	8	100	607
Storvågen	24	3	5	32	480	1	10	490
Ørsvåg	10	—	—	10	100	1	30	130
Ørnesvika	23	—	2	25	260	—	—	260
Hopen	30	—	—	30	390	—	—	390
Kalle	30	—	—	30	300	—	—	300
Festvåg	3	—	—	3	40	—	—	40
Gullvik	3	—	—	3	24	1	9	33
Sauøy og Skata	8	—	—	8	1254	3	34	288
Henningsvær	25	15	31	71	1022	26	481	1503
Stamsund	68	4	1	73	382	5	40	1422
Steine	13	2	1	16	227	1	8	235
Ure	39	5	2	46	550	1	5	555
Mortsund og øyer	31	17	—	48	380	5	65	445
Balstad og Kjeøy	70	12	—	82	1018	3	28	1046
Nusfjord	58	—	—	58	540	1	5	545
Nesland	24	—	—	24	240	2	14	254
Sund med øyer	26	3	—	29	230	—	—	230
Møllerodden	13	—	—	13	184	2	16	200
Hamnøy	41	3	—	44	404	—	—	404
Oleniløy, Sakrisøy, Toppøy	36	—	—	36	300	—	—	300
Reine	59	7	—	66	696	—	—	696
Moskenes	32	—	3	35	268	—	—	268
Sørvågen og Bogen	78	—	6	84	880	—	—	880
Tind og Å	87	—	3	90	880	—	—	880
Værøy	98	7	4	109	790	—	—	790
Røst	74	6	1	81	903	4	16	919
Ialt	1068	115	96	1279	14463	146	1855	16318

Sanitærforhold.

Fra enkelte vær berettes om ganske gode renslighetsforhold i og omkring rorbuene, for andre vær kan forholdet være mindre bra. Stort sett er der dog i løpet av de siste 10 år atskillig framgang å spore på området, og der vises en våknende forståelse både fra fiskernes og fra rorbueiernes side for nødvendigheten av de sanitære krav. Avgjort best er den innendørs renslighet i de buer hvor det er høve til å holde kvinnelige kokker. Omkring rorbuene er rensligheten best der hvor buene

ligger nær til kai eller til sjøen, idet urenslighet og avfall etter agning m. v. da lettere kan bringes bort. I enkelte buer av gammel type, hvor blant annet vindu mangler i »budøra«, foregår agningen inne i selve oppholdsrommet der samtidig benyttes som soverom. I denne slags rorbuer blir de sanitære forhold meget mangelfulle. Situasjonen i det hele bekrefter det av utvalgsformannen i tidligere beretninger anførte at rensligheten er slettest i og omkring de gamle, dårlige bygg. En endring i disse årsaksforhold vil derfor være nødvendig skal en oppnå en gjennomgripende bedring av de sanitære forhold i fiskeværene.

Lægetjenesten 1942.

Kjeøy og Rinøy. Fiskerilæge H. Lid, Lødingen.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var god.

Ingen epidemier.

Av alvorlige sykdommer ble konstatert 1 tilfelle av åpen lunge-
tuberkulose og 1 tilfelle av pleuritt samt 1 tilfelle av tyfus. I sistnevnte tilfelle var pasienten smittet på heimstedet før ankomsten til fiskeværet. Han måtte etter 2 ukers arbeide reise heim og ble seinere behandlet på heimstedet. Noen utbredning av tyfussmitte er dog ikke blitt konstatert. Faren herfor vilde dog ha vært overhengende ved stort belegg av fiskere med den nuværende dårlige vannforsyning. Lægen minner om at han også i tidligere beretninger har henledet myndighetenes oppmerksomhet på de slette drikkevannsforhold og anbefaler at denne sak blir ordnet snarest mulig.

Tilsammen ble 61 pasienter behandlet, hvorav 2 ble innlagt i sykehus. Det ble holdt 3 kontordager og foretatt 3 sykebesøk.

Skrova. I. fiskerilæge: distriktslæge O. Trætteberg, Vågan, i tiden 1. februar til 15. mars 1942.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var meget god. Ingen alvorlige sykdommer eller ulykker.

Tilsammen ble 23 pasienter behandlet.

6 kontordager i Skrova og 4 sykebesøk.

II. fiskerilæge: distriktslæge Otto Andresen, Steigen, i tiden 19. mars til 1. april 1942.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var meget god. Ingen epidemier. En del »forkjølelse« og verkefingre uten alvorlig forløp. 1 tilfelle av knuterosen.

Ingen alvorlige ulykker.

Intet dødsfall.

Drikkevannsforsyningen er slett. I nærheten av »statsbrønnen« ved skolen ligger et privet, og tilsig fra dette privet til brønnen kan ikke utelukkes. På grunn av snø og is blir døren i overbygningen på brønnene stående oppe. Foruten stor risiko for å falle ned i brønnene, unngås det ikke at skitten snø og is blir sparket ned i vannet under vannhentningen. Det vil hjelpe meget på de nuværende slette forhold om man innebygget brønnene helt og anbringer pumpe på overbygningen. Det bør utarbeides en plan for all vannforsyning og kloakkforhold i Skrova.

Boligforholdene er gjennomgående dårlige med kolde, trekkfulle rorbuer. Endel av rorbuene bør rives og erstattes med nye. For tiden ligger det 2 mann i hver køye. Av sunnhetsmessige hensyn bør det bare ligge en mann i hver køye. Plakater om renhold mangler. Fiskeværet mangler bad tilgjengelig for fiskerne.

Behandlingen av hvalkjøttet er uhygienisk, idet kjøttet under flensingen blir lagt direkte på stranda og derfra over i skitne kasser eller lempes direkte i en robåt. Man savner derfor forskrifter for behandling av hvalkjøtt.

Tilsammen ble 84 pasienter behandlet.

Den 20. mars 1942 kontordag i Risnæs og Brettenes.

Fylkeslægen slutter seg helt til fiskerilægens uttalelser hva de hygieniske forhold i Skrova angår og tilføyer at bad bør anlegges i Lofotens samtlige fiskevær.

Svolvær. Fiskerilæge: O. Lund, Lofoten.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var meget god. Ingen epidemier. Det ble konstatert 1 tilfelle av rosen, 6 tilfelle av krupøs lungebetendelse, 2 tilfelle av pleuritt, 1 tilfelle av lues, 5 tilfelle av genorrhoe, 7 tilfelle av skabb. Dessuten ble mange av fiskerne behandlet for verkefingert og lymgit.

En fisker fikk den ene arm revet av under arbeide ute på fiskefeltet slik at armen måtte amputeres. En annen fisker døde på grunn av hjertesykdom.

Tilsammen ble 227 pasienter behandlet. Herav ble 17 pasienter innlagt i sykehus.

Kabelvåg og Hopen. Fiskerilæge: distriktslæge O. Trætteberg, Vågan.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var stort sett god. Ingen epidemier. Det ble konstatert: 1 tilfelle av lungetuberkulose, 3 tilfeller av pleuritt, 9 tilfeller av krupøs lungebetendelse, 1 tilfelle av genorrhoe, 1 tilfelle av skarlagensfeber.

Av pleurittene var de 2 ikke-tuberkuløse. Forøvrig ble det behandlet mange fiskere lidende av fordøyelsessykdommer (dyspepsi) hvilket for en del antas å skyldes de vanskelige ernæringsforhold. 1 tilfelle av blødende mavesår.

Tilsammen ble 269 pasienter behandlet, hvorav 40 innlagt på sykehus.

Det ble holdt 2 kontordager på Kalle. Få konsultasjoner. Kontor og venteværelse på dette sted lider av vesentlige mangler og er meget primitive.

Kabelvåg sykehus: Sykehuset var i drift i tiden 24. januar til 3. mai 1942. Betjening: 2 sykepleiersker, 1 kjøkkenbestyrerinne, 1 kjøkkenpike, 2 andre piker samt 1 visergutt. I alt ble her behandlet 72 pasienter med tilsammen 1398 liggedager. Det var meget vanskelig å skaffe de nødvendige mengder melk, egg, kjøtt og fisk. 7 pasienter døde, herav 1 fisker.

Henningsvær. Fiskerilæge: distriktslæge G. Spangen, Gimsøysund.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var etter forholdene usedvanlig god. Ingen epidemier. Belegget av fiskere var i år meget lavere enn ellers.

Foruten megen »forkjølelse« tildels med komplikasjoner, var det mange tilfelle av verkefingre og lymfangit. Dessuten ble det konstatert 98 tilfelle av brokk. Mange av fiskerne var utsatt for skader i år, tildels av alvorlig art. 1 fisker ble drept under lossing av en saltbåt, en annen brakk »nakken« ved en bilkollisjon, men han kom godt fra det. På grunn av den kolde vinter var det i år mange forfrysninger.

Ernæringsforholdene var vanskelige og fiskerne måtte for en stor del leve av fisk. Mange av fiskerne hadde ikke margarin i flere uker, og melk kunde bare de av fiskerne skaffe seg som hadde anledning til å reise heim hver søndag. Som følge herav dro mange heim fra feltet ganske tidlig i år.

Drikkevannforsyningen var mangelfull. På sykehuset frøs vannledningen 2 ganger. Dessuten gikk vannbassengene hurtig tomme.

Rorbuene er no som før, dårlige, trekkfulle og mørke. Som i tidligere år, ble fisken behandlet med kloakkvann.

Tilsammen ble 602 pasienter behandlet. 24 pasienter ble innlagt i sykehus.

I sykestuen ble innlagt i alt 20 pasienter med et samlet antall liggedager av 224.

Stamsund: Fiskerilæge: kommunelæge Sigurd Flydal, Stamsund.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var i år meget god. Ingen epidemier av alvorlig art. Forkjølelssykdommer, akutte mavekatarr, verkefingre og lymfangit var de hyppigst forekommende sykdommer.

Av alvorlige sykdommer ble konstatert:

3 tilfelle av blindtarmbetendelse og 2 med *Empyema Pleiree* ble sendt til Gravdal sykehus. I tilfelle av florid lungetuberkulose, 1 tilfelle av pleuritt, 7 tilfeller av krupøs lungebetendelse, 2 tilfeller av begynnende skjørbuk.

En 70-årig fisker fikk hjernerystelse og ribbensbrudd ved at en saltsekk falt ned fra stor høyde og rev ham overende. Forøvrig ingen alvorlige ulykker.

Fiskeren med florid lungetuberkulose døde etter kort tids sykeleie. Ellers intet dødsfall blant fiskerne i år.

Under hele sesongen forekom jevnlig tilfelle av en epidemilignende akutt gastroenterit. Det hendte således at hele båtlag måtte til sengs.

Ernæringsforholdene har vært vanskelige, men ble avhjulpet for en del ved at fiskerne brakte med seg rikelig av poteter heimefra.

Tilsammen ble 182 pasienter behandlet. Herav ble 20 pasienter innlagt på sykestue. Lægehjelpen ble ydet dels på kontor i Stamsund, Steine, Ure og Mortsund (på de to sistnevnte steder ved 1 ukentlig kontordag), dels ved 7 lengere sykebesøk (i alt 16). Det hendte av og til at lægen ikke kunde komme fram på grunn av uvær. Vegene føk stadig igjen og ordentlige brøytebiler finnes ikke. Dessuten vegret fiskerne seg for å skyssé lægen idet den slags turer tok for lang tid og var for dårlig betalt.

Sykestuen i Stamsund ble også i år tatt i bruk. Den første tid disponerte man kun over sykestuens 1. etasje, da 2. etasje var rekvirert av tyskere, som imidlertid reiste derfra medio mars.

Ernæringsforholdene var vanskelige, men pasientene fikk hva de behøvet.

Vannforsyningen var dårlig, dels på grunn av kulden, dels fordi brønnen gikk tom. Vannet måtte derfor kjøres fra Hartvågen. Det er derfor helt nødvendig at den nye planlagte vannledning blir lagt snarest mulig.

Det ble i alt innlagt 17 pasienter med tilsammen 190 liggedager. Av belegget hadde 7 krupøs lungebetendelse, flere ondartete verkefingre, halsesyke og influensa, samt 1 benbrudd og 1 hjernerystelse. Hertil ca. 200 skiftinger.

Tabell 15.

Sykdommer under

Sykdom	Sum			Behandlet i		
	Behand- let i alt	Behandl. på sykhus	Døde	Februar	Mars	April
Tyfus	1	—	—	—	1	—
Encephalit	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitt, akutt	—	—	—	—	—	—
Skarlagensfeber	3	1	—	2	—	1
Meslinger	4	2	—	2	2	—
Difteri	—	—	—	—	—	—
Rosen	10	1	—	3	6	1
Kikhoste	6	—	—	2	3	1
Influenza	64	4	—	18	35	11
Laryngit, akutt bronkitt	157	2	—	29	108	20
Bronchopneumoni	4	1	—	1	3	—
Lungebetennelse, krupøs	31	26	—	8	18	5
Pleurit	8	7	—	1	4	3
Tuberkulose i lungene	4	2	1	1	3	—
Tuberkulose i andre organer	4	—	—	2	2	—
Giktfeber	2	—	—	1	1	—
Gastroenterit, akutt	88	8	—	15	60	13
Skabb	48	—	—	10	33	5
Syfilis	1	—	—	—	—	1
Gonorrhoe og uretrit	9	—	—	1	5	3
Røde hunder	—	—	—	—	—	—
Angina lacunaris	—	—	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	13	4	—	2	7	4
Impeligocontagiosa	43	—	—	4	30	9
Hjerne- og ryggmargsykdommer	1	—	—	—	1	—
Nervesykdommer	25	—	—	4	19	2
Sinnssykdommer	—	—	—	—	—	—
Nervøse sykdommer	14	1	—	4	8	2
Hjertesykdommer	13	2	2	5	5	3
Bronkitt, kronisk	1	—	—	—	1	—
Astma	1	—	—	—	1	—
Mavesår — gastritt	101	3	—	48	38	15
Tarmsykdommer, kroniske	19	—	—	4	13	2
Appendicit	16	14	—	4	12	—
Tarmslyng	—	—	—	—	—	—
Leversykdommer	3	1	—	1	1	1
Nyresykdommer	14	5	—	1	12	1
Blodsykdommer	1	—	—	1	—	—
Stoffskiftesykdommer	—	—	—	—	—	—
Reumatiske sykdommer	65	1	—	23	26	16
Hudsykdommer	107	3	—	30	57	20
Vulnerasjoner	88	3	—	31	47	10
Benbrudd	20	5	—	3	17	—
Ulcerasjoner	17	—	—	2	15	—
Luksasjoner	1	—	—	1	—	—
Ben- og leddsykdommer	26	4	—	8	17	1
Støt og forvridninger	74	3	1	14	52	8
Seneskjedefbetennelse	23	4	—	8	14	1
Lymfangit	68	1	—	16	42	10
Panaritium	211	16	—	34	148	29
Drukning	—	—	—	—	—	—
Forbrenning	7	1	—	1	6	—
Forfrysning	16	—	—	3	12	1

Lofotfisket 1942.

Fordeling på oppsynsdistriktene:

Lødingen	Skrova Brettes- nes og Risvær	Svolvær	Kabelvåg	Hen- ningsvær	Stam- sund, Steine og Ure	Balstad	Sund og Nusfjord	Rein og Sør- vågen	Værøy og Røst
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	1	—	1	—
2	—	—	1	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	5	2	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
5	5	2	15	—	4	38	—	—	—
1	13	17	15	43	14	30	7	—	13
—	—	—	—	2	—	—	—	—	1
—	1	6	9	2	7	—	2	2	2
1	—	2	3	—	1	—	1	—	—
1	—	—	1	—	1	—	—	—	1
—	—	—	3	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
3	5	8	3	8	15	26	4	3	13
1	—	7	3	3	7	22	1	1	3
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
1	—	5	1	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4	—	6	—	—	—	3	—
—	4	11	18	10	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3	2	10	1	7	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	2	2	6	—	2	—	—	—
—	—	4	—	5	—	4	—	—	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
5	6	7	10	14	2	44	3	2	8
—	1	9	1	4	—	—	1	2	1
1	1	—	3	6	3	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
—	1	—	1	7	—	—	—	3	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	5	4	24	6	22	1	2	1
2	8	4	4	36	11	19	9	4	10
1	6	15	9	20	7	17	7	5	1
1	—	1	4	7	1	1	1	1	3
—	1	9	2	1	1	—	1	—	2
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
—	1	2	1	10	2	1	—	—	9
2	6	5	6	27	7	19	1	—	1
2	2	2	5	3	4	3	1	—	1
1	3	7	6	14	14	21	1	1	—
5	15	41	29	37	15	23	11	14	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4	2	1	—	—	—	—	—
1	—	—	2	4	—	3	3	1	2

Tabell 15 (forts.).

Sykdom	S u m			Behandlet i		
	Behandl. i alt	Behandl. på sykehus	Døde	Februar	Mars	April
Øyensykdommer	80	1	—	19	50	11
Øresykdommer	63	2	—	24	30	9
Nesesykdommer	17	1	—	8	8	1
Svulster, godartede	3	—	—	2	1	—
Svulster, ondartede	5	—	—	4	—	1
Brokk	4	1	—	—	4	—
Andre sykdommer	208	9	—	58	128	22
Tannuttrekning	396	—	—	106	217	73
Kirurgiske operasjoner	162	1	—	44	87	31
Samlet sum syke	2370	137	4	613	1410	347

Balstad: Fiskerilæge: distriktslæge Chr. Grimsgård, Buksnes.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne har vært tilfredsstillende til tross for at lægesøkningen i år var dobbelt så stor som i fjor. Det var mange tilfelle av skabb og akutt mave- og tarmkatarr. Forøvrig inntraff det ikke noen tilfeller av epidemisk sykdom. Ingen tilfelle av tuberkulose, ingen alvorlig ulykke, intet dødsfall.

Drikkevannforsyningen er dårlig og var sikkert en av hovedårsakene til de tallrike, tildels svære tilfeller av akutt mavetarmkatarr for hvilken bare en brøkdell søkte læge.

Fiskeværet mangler bad tilgjengelig for fiskerne, hvilket lægen finner beklagelig.

Tilsammen 458 konsultasjoner og sykebesøk, samt en del skiftinger utført av sykepleiersken. 8 pasienter ble innlagt i sykehus.

Fylkeslægen påpeker nødvendigheten av tilfredsstillende drikkevannforsyning og bad for fiskerne.

Sund og Nusfjord. Fiskerilæge: distriktslæge Leif Bergh, Flakstad.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne har vært meget god.

Det var en del tilfelle av akutt mave-tarmkatarrh og forkjølelsesykdommer, ellers ingen epidemi. Av de to nevnte tilstander forekom det flere enn i statistikken oppgitt, idet mange av fiskerne ikke konsulterte lægen, men bare kjøpte medisiner. Ellers var det tanntrekk og oppskjæring av verkefingre som mest opptok lægens tid. Ingen alvorlige ulykker, intet dødsfall.

Rorbuene er fremdeles overbefolket, kolde og trekkfulle, spesielt i Sund. Hvis rorbuene ikke blir utbedret overensstemmende med de hygieniske krav, vil helserådet måtte gripe inn.

Fordeling på oppsynsdistriktene

Lødingen	Skrova, Brette-nes og Risvær	Svolvær	Kabelvåg og Hopen	Hen-ningsvær	Stam-sund, Steine og Ure	Balstad	Sund og Nusifjord	Reine og Sør-vågen	Værøy og Røst
5	4	5	7	25	7	12	6	4	5
1	4	10	10	27	—	7	—	—	4
—	1	2	2	5	—	3	2	—	2
—	—	—	—	2	—	—	—	—	1
—	—	—	2	1	—	1	—	—	1
—	1	2	—	1	—	—	—	—	—
12	5	9	23	98	18	3	4	9	27
2	14	—	8	128	31	150	19	22	22
5	1	5	51	29	—	55	8	8	—
66	111	227	269	634	182	538	95	88	160

I Sund har vannforsyningen vært vanskelig, idet vannledningene frøs istykker tidlig på vinteren.

I Sund er det behov for en sykestue, så meget mer som rorbuene ikke er egnet for sykdom og hvor det ligger 2 mann i hver køy. Av den tidligere fiskerilæge er den gamle skolebygning foreslått innredet til sykestue når den nye skole står ferdig, hvilket anbefales.

Tilsammen ble 86 pasienter behandlet, hvorav 3 ble innlagt i sykehus.

Reine. Fiskerilæge: distriktslæge Leif Bergh, Buksnes.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne har vært meget god.

Flertallet av de som søkte læge led av akutt mave-tarmkatarr og forkjølelse. En rekke av de syke søkte ikke læge, men nøyet seg med å kjøpe medisin. På Sør-Vågen forekom 3 tilfeller av hepatitis epidemica. Forøvrig inntraff ingen epidemier.

Av rorbuene er det en del gode og en del dårlige.

Tilsammen ble 88 pasienter behandlet. Det ble under perioden holdt en kontordag pr. uke. i Reine og på Sør-Vågen.

Fra neste år bør ansettes egen fiskerilæge på Reine.

Værøy og Røst. Fiskerilæge: distriktslæge Kr. Folsland.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne var god i år. Det forekom ingen alvorlig epidemisykdom. Av alvorlige sykdommer ble konstatert: 2 tilfeller av krupøs lungebetendelse, 1 tilfelle av smittsom lungetuberkulose, 1 tilfelle av nyretuberkulose.

Dessuten forekom mange tilfelle av akutt mavetarmkatarr og en del tilfelle av skabb. Ingen alvorlige ulykker. Intet dødsfall.

Ernæringsforholdene var vanskelige med følelig mangel på smør (margarin), melk, ost og poteter.

Vannforsyningen er ikke tilfredsstillende og vannverksaken bør av den grunn fremmes snarest mulig.

Rorbuene er tildels i dårlig forfatning. Forholdene var best i de buer som hadde kvinnelig hjelp.

Det mangler bad i begge fiskevær. Så snart vannforsyningen er tilfredsstillende ordnet, bør det i hvert fall bygges bad i Værøy.

Tilsammen ble 163 pasienter behandlet, hvorav 5 pasienter ble innlagt i sykestuen (i alt 24 liggedager).

Døde under Lofotfisket 1942.

Tabell 16.

Sykdom	Sum	Alder	Hjemstavn
Lungetuberkulose	1	43 år	Hol i Lofoten
Hjertesykdom	2	34 „	Skjervøy
Andre hjerne- og ryggmargssykd.	1	52 „	Tysfjord, Værøy
	4	—	—

IV. Havneforholdene og vannforsyningen.

Havneforholdene.

Til bruk for Lofotberetningen for 1940 avga havnedirektøren en kortere meddelelse om hva der fra havnevesenets og det offentliges side var foretatt for å imøtekomme de forskjellige foreliggende havnekrav fra fiskeværene i Lofoten. Da en gikk ut fra at det fortsatt vilde være av stor interesse å få med i Lofotberetningen alt som knytter seg til de spørsmål det her gjelder, ble det også i 1941 rettet henvendelse til havnedirektøren om å utarbeide liknende meddelelse som året før til bruk for Lofotberetningen for 1941. På denne henvendelse meddelte imidlertid havnedirektøren i skriv av 25. oktober 1941 at han ikke finner å kunne offentliggjøre i Lofotberetningen noe om de planer og havnebygg i fiskeværene i Lofoten som er under overveielse.

Også i år ble det av utvalgsformannen av samme hensyn som tidligere rettet henvendelse til havnedirektøren om en liknende meddelelse som i 1940 om hva der fra havnevesenets side var gjort for å imøtekomme de foreliggende havnekrav fra Lofotværene, idet det var hensikten å innta meddelelsen i nærværende Lofotberetning. På denne henvendelse meddelte imidlertid havnedirektøren i skriv av 13. oktober 1942 at »forholdene i år med hensyn til offentliggjørelse av havnevesenets planer ikke er forandret. Jeg viser derfor til mitt skriv av 25. oktober 1941 hvortil jeg intet har å tilføye«. Som følge herav ser en seg heller ikke i år istand til å gi nærmere opplysninger om hva der fra det offentliges side aktes foretatt for å imøtekomme de mange berettigede krav om havnearbeider og en bedre vannforsyning.

Derimot inntas i år som vanlig de foreliggende havnekrav fra de forskjellige fiskevær, bygget på de rapporter som er mottatt fra oppsynsbetjentene.

Kjeøy.

Det gamle krav om oppmudring og utbedring av havnen i Kjeøy gjentas, da der intet er gjort siden ifjor.

Risvær:

Kravet om molo mellom Borterøya og store Engla er påkrevet. Det er også påkrevet å få en støtte på Borterøygrunnen. Det er en grunn på knapt en meter, og den er farlig for seilassen som den er no.

Brettesnes:

Havneforholdene for Brettesnes må sies å være gode. For Sponvikens vedkommende tør en henwise til krav som er fremsatt tidligere år og som enno ikke er etterkommet.

Skrova:

Moloen over Sjøholmsundet ble ikke helt ferdig ifjor på grunn av mangel på arbeidere. Dog ble sundet såvidt dekket at moloen allerede i vinter viste seg å gjøre god nytte, idet havnen ble betraktelig roligere enn tidligere år. I forbindelse med dette gjentar en påny betydningen av en oppmudring i Dølvikområdet, så litt større fiskefartøyer kan få plass der og komme opp til de derliggende fiskebruk. Der er i det forløpne år intet foretatt til gjennomførelse av den gjennom været påtenkte «fiskeværsvei». En må derfor atter framheve betydningen av denne viktige foranstaltning for å bringe Skrova opp i klasse med et noenlunde moderne fiskevær. Denne vei vil også lette transporten av avfallsprodukter fra fiskebrukene, hvilket i høy grad er påkrevet.

Henningsvær:

Angående havneforholdene henvises til hva som er anført i tidligere beretninger og som gjentas. Der tilføyes:

Det har i år vært forholdsvis liten deltakelse i Lofotfisket. Høyeste belegg av innmeldte båter var 885. Dette er jo ikke stort mer enn halvparten av belegget under normale forhold. Foruten de fast innmeldte båter kommer det jo massevis av skøyter og båter som tar stasjon i været for en dags tid eller to for så å flytte til et annet. Det sier seg selv at med et slikt belegg som til vanlig ligger omkring 1000 å 1250 fast innmeldte båter + de ambulerende, må havnen bli sprengt. Alle åpninger korkes igjen, og trafikken stopper. Det er helt rådløst for oppsynets personale i tillegg til alt det arbeid de har på land å greie å holde orden på en slik havn. Oppe i Heimsundet ligger også de fleste fiskebruk, og når skøyten skal opp for å levere sin fangst, kan det ha tatt opp til 2½ time før skøyten har greid å presse seg opp til det sted hvor den skal levere fisken. En god hjelp vilde det være om der ble anbrakt fortøyningsbøyer langsetter sundet, slik at når skøyten hadde levert fangsten, forankret de seg straks i bøyen så at neste båt fikk levere.

Forøvrig anbefales på det beste forslaget om å stenge »skrapleia« og sundene mellom holmene med molosystem. Det vilde da oppnåes en båt- og fartøyhavn av dimensjoner som vilde være Henningsvær verdig. Når der da i tillegg til dette vilde innvindes en god del byggegrunn vilde alle fordeler ligge i å få havnen utvidet i den retning.

Stamsund:

Havneforholdene for dette vær må fremdeles betegnes som høyst mangelfulle, idet der ikke er foretatt noen utbedring av havneforholdene siden ifjor.

Da der i Lofotberetningen for ifjor var inntatt en utførlig beretning om havneforholdene og hva som må gjøres for å få en stor, god og trygg havn der, skal en derfor innskrenke seg til å henvise til denne.

Steine:

Havneforholdene på Steine er fra naturens hånd gjort til de mest ideelle. Derfor benyttes også denne havn som tilfluktshavn når man føler seg utrygg i en annen havn.

Ure:

Havneforholdene i Ure må betegnes som ytterst mangelfulle. Der er delvis grunnt, så oppmudring er påkrevet mellom Hjellskjæret og Bunes.

Der er meget god oppgang i den ytre havn, hvor føringsbåter og oppkjøpere må ligge. Her kunde det bli en rommelig og god havn ved hjelp av en molo. Denne er visstnok no oppmålt og beregnet av Statens Havnevesen.

Ballstad:

Havneforholdene i Ballstad er i de seinere år uforandret. En henviser til forutgående års innberetninger angående dette forhold. Innløpet til den indre havn er grunnt og mudring nødvendig. Det er uomgjengelig nødvendig å rette på de påpekte forhold, likesom de før omtalte foranstaltninger for Kjeøy og Skotnes bør gjennomføres.

Mortsund:

Midt i »Stableia«, som er det løp som vesentlig benyttes av fiskerflåten til og fra fiskefeltet ligger en farlig undervannsgrunn, »Stabs-

kallen«. 6—8 fot ved lavvann. Det har gjentagende vært henstillet å få anbrakt en våker på grunnen, men uten resultat. Likeså bør anbringes en fortøyningsstøtte i Buvika på et undervannsskjær, rett utenfor den sydligste rorbu.

Sund:

Man henviser til hva der er anført i Lofotberetningen for 1941.

Reine:

Man henviser til kravet om oppmudring av havna mellom Sakrisøy og Olenilsøy — inntatt i Lofotberetningen for 1941.

Sørvågen:

På Å er den påbegynte molo for kort for å gjøre fullt ut nytte, men ved forlengelse og en molo vestover fra en liten holme østenfor den nuværende molo vil havna forbedres betydelig.

For Bogen og Tind arbeides no på en molo. Når den blir ferdig, vil Bogen, Stoltenberg, Flathaugen og Tind få en rommelig og meget god havn.

Værøy:

Moloanlegget for Røstnesvåg er ikke videre utbygget. Arbeidet burde få raskere tempo. Røstnesvåg burde oppmudres, og før dette blir gjort, blir havneforholdene ikke tilfredsstillende. Ved lavvann er det vanskeligheter med å legge til fiskekaiene. Fortøyningsbøyer bør legges på Sørlandsvågen. Det har havnemyndighetene også vært oppmerksom på.

Røst:

Kravet om oppmudring av havna gjentas også i år.

Vannforsyningen.

Rinøy:

Der er enno intet gjort for å bedre vannforsyningen.

Kjeøy:

Kravet fra ifjor gjentas. Der er enno ingen ting gjort for å rette på forholdet, som er nærmere beskrevet i Lofotberetningen for ifjor.

Risvær:

Med hensyn til vannforsyningen for dette vær så ble det i beretningen for ifjor nøyaktig påpekt hvordan alt burde legges an for å få en frostfri ledning fra brønnen ned til sjøen. Tilsynet med vannanlegget er dårlig fremdeles.

Kabelvåg:

Med hensyn til vannforsyningen for Storvågen og Olsnes er intet blitt foretatt.

I vinter var det riktig galt på grunn av den sterke og langvarige kulde. I brønnen var til tider så pass at en fikk »kaffevatn«, og til oppvask måtte en tildels hente vann fra isdammen på Olsnes. Fra dammen kjørtes daglig med hester og da kan en tenke seg hvordan vannet var. Der framkom også sterke klager over vannforholdene i det hele.

Det er en mulighet for at vannbeholderen kunde utvides betydelig med rimelige omkostninger. Dette bør undersøkes så betids at en eventuell utvidelse kan være utført til neste vinter.

Hopen og Kalle:

Idet henvises til tidligere utredning i Lofotberetningen angående vannforsyningen i Hopen og Kalle, skal understrekes at der intet er foretatt for å realisere Trolldalsprosjektet.

I fiskeværene Kalle og Hopen er det i seinere år foretatt betydelige forbedringer, og det er derfor på tide at vannspørsmålet for disse fiskevær blir løst på en for fiskerne og værene tilfredsstillende måte.

Henningsvær:

Forholdet med vannforsyningen er beklageligvis uforandret fra forrige år, idet rørledningen fra anlegget i Urvikvannet fremdeles bare er ført fram til Heimøya, mens hele Hellandsøya med tilliggende holmer og øyer, hvor tyngden av de tilreisende fiskere stasjonerer, er uten vann, et forhold som burde vært rettet på for lenge siden, og som må bli rettet på innen neste års Lofotsesong. Der må også gjøres noe med demningen av Urvikvannet, slik at selv om det skulde gjenta seg at det ble en skarp vinter med frost og kulde, så blir det ikke som i år fritt for vann enno mens storparten av fiskerne er tilstede. Vannspørsmålet er så viktig at det må vises den aller største oppmerksomhet.

Stamsund:

Vannforsyningsforholdene er uforandret siden ifjor, idet rørledningen fra Lillevannet, hvorfra været vil få sin vannforsyning, enno

bare er ført fram til Hartvågeu, mens det øvrige av været fremdeles får sin vannforsyning fra flere små kummer, delvis private og delvis tilhørende fylket.

Disse kummer har i kolde vintre lett for å fryse, og forholdet blir da at været praktisk talt blir uten vann. Som forholdet var i vinter med langvarig og streng kulde, bevirket dette at noen av disse vannkummer frøs så de som bor i nedre del av været måtte helt opp til Bakerviken for å hente vann. Når da således både de på land og skøyter og fartøy på havnen skulde hente sitt daglige vannbehov fra vannposten i Bakervika, ble beskatningen fra denne vannkummen så sterk at det ble uholdbart i lengden.

Noen ordentlig løsning av vannspørsmålet i Stamsund blir det ikke før det påbegynte vannverk er helt utbygget og man vil anbefale på det sterkeste at så skjer så snart som mulig.

Steine:

Vannforsyningen her foregår fra små brønner som lett forurennes med all slags skitt som overvannet fører med seg og derved forurenser drikkevannet. I vinter var også disse brønner frosset så befolkningen delvis måtte hente drikkevann fra Øvre-Steine. Her må gjøres noe for å få vannforsyningsspørsmålet i bedre og mer sanitær stand.

Ure:

Vannforsyningen her er meget slett. Behovet må dekkes fra en liten bekk ca. 200 m fra d/s kaien eller også fra små såkalte »brønner», nærmere betegnet noen små huller gravet i sneen eller jorden for å samle opp overflatevann. Fra disse huller hentes der så vann i alle slags bøtter og kar, mer eller mindre rene. Dette svineriet var det ønskelig om det no kunde være slutt med. Fartøyer, føringsbåter og fiskefarkoster på havnen kan vanskelig skaffe seg vann i Ure, men må gå andre steder for å fylle vann.

No skal planene for nytt vannverk være i orden, og man må derfor henstille til myndighetene at bygningen blir påskyndet, så vannforsyningen kan foregå på en lettere og mere sanitær måte enn hittil.

Ballstad:

Vannforsyningen i Ballstad distrikt må betegnes som meget slett. Kulden har jo særpregt denne vinter og som følge derav frøs de fleste vannledninger tidlig på vinteren. Behovet, som delvis dekkes fra brønner på Ballstadøy, strakk ikke til så mange av farkostene måtte til andre vær for å få sin vannforsyning.

Mortsund:

Mortsund er også vanskelig stillet med hensyn til vannforsyningen. Stedet har en offentlig brønn med ledning og en liten avtapningsstender. Arbeidet med dette anlegg må ha vært dårlig utført, idet ledningen fryser til selv under liten frost. Brønnen mangler opphalingspøs, og resultatet er at alle benytter hver sin bøtte i brønnen, forhold som no ikke bør eksistere lenger. Forholdene har lenge vært påklaget, men fortsetter som før. Brønnenanleggene i distriktet må bli utvidet betraktelig med solide ledninger.

På Mortsundholmen er ikke brukbart drikkevann, og Buvika, som utgjør en del av fiskeværet Mortsund, må også få sitt brønnenanlegg i nærmeste framtid.

Sund:

Vannledningen i været Sund frøs til tidlig på vinteren, så den stedlige befolkning og fiskerne var henvist til små brønner med dårlig vann størstedelen av vinteren.

På Mølierodden var vannverket i orden hele vinteren, og dette var til stor støtte for vannforsyningen — først og fremst for fiskefarkostene.

Reine og Hamnøy:

Vannverket på Reine virket også i vinter helt utmerket og dekket vannbehovet fullt ut. De rutegående skip så vel som fraktfartøyene fylte i vinter vann på Reine, da det ellers mange steder var vanskelig med vannforsyningen.

Vannforsyningen for Hamnøy, som ble berørt i fjorårets beretning, er fremdeles uløst. Spørsmålet om vann til Hamnøy er ikke så enkelt å løse. Et vann som det kan bli spørsmål om å legge vannledning fra ligger et godt stykke unna, og lennet mellom vannet og Hamnøy består av fast grunnfjell. Fagfolk fra havnevesenet skal ha antydnet at spørsmålet kan løses i forbindelse med Lofotveien såfremt trasséen om Hamnøy blir valgt. Det er da formentlig hensikten å legge vannledningen ned i veglegemet under bygningen av vegen.

Værøy:

Vannforholdene er rent elendige, særlig for Venes og Røstnesvåg. Slik som forholdene har vært de tre siste vintre kan det ikke fortsette. Fiskerne blir nødt til å flytte til andre vær. Trandamperiene kan også bli nødt til å innstille driften på grunn av vannmangel. Det er no kartlagt vannledning med oppdemning i Rømdalen, men det vil bli kostbart og vil kreve mange år før en vannledning derfra kan være ferdigbygget.

Ledningen fra Røstnesvåg til brønnen ved Gullakslen ble høsten 1941 utbedret, men den sterke frost i vinter stanset all tilførsel for praktisk talt hele vinteren. Fiskerne er klar over at det vann som hentes rundt omkring er sundhetsskadelig.

Røst:

De krav som flere ganger tidligere er gjort i Lofotberetningen om bygging og reparasjon av statsbrønnene på Røst, må no gjennomføres. Det er uforsvarlig å ha det gående lenger på samme måte, spesielt da med brønnen på Kalvøy. Vannkummen på Svinøy er vistnok lekk, da den under fisket var ganske tom for vann. Alle brønner må etter-sees og renses, og der hvor innhegning mangler, også innhegnes. Det er ganske uforsvarlig slik som det no er med brønnene. De må renses.

V. Fiskens og biproduktene avsetning.

Tilvirkningen, kjøpefartøyene og landkjøperne.

Tilvirkningen gikk også i år godt fra hånden uten å by på særlige vanskeligheter. Den vedholdende kulde, som i år preget hele sesongen, kunde til sine tider virke noe sjenerende for tilvirkningen. En meget velkommen dispensasjon av hengingsforbudet under første delen av vinteren, avbøtet dog i høy grad de skadelige følger. Det vedholdende frostvær sjenerte delvis også avtakingen av fiskehoder, idet det på de hardeste frostdager kunde fryse sammen endel dunger av dette biprodukt, som midlertidig var henlagt omkring på fiskekaiene. Noen økonomiske følger av nevneverdig betydning for årets totalutbytte avstedkom dog ikke disse tilfeller. En må her ta i betraktning at under avviklingen av så stort apparat som Lofotfisket, kan en eller to særlig uheldige værdager virke atskillig forstyrrende på hele samspillet. Etterspørselen etter såvel fisk som biprodukter var god, og det er ikke fra noe vær berettet om at fiskerne hadde vanskeligheter med å finne avtakere i sine respektive rorvær. Når avtaket gikk så bra fra hånden som skjedd, så må dette i første rekke tilskrives de mange moderne, tidsmessige landkjøperbruk som det no etter hvert er blitt mange av i flere fiskevær. Ser en hen til at tilvirkningen i år foregikk med stort sett det samme kjøperantall som ifjor og med bare et ganske ubetydelig lavere totalkvantum fisk, så skjønner en at det hele har kunnet avvikles uten at det har knirket noe særlig på noen kant. Dette får en et ganske bestemt inntrykk av når en ser at det i år ble tilvirket 27,3 millioner kg fersk fisk til eksport i iset tilstand. Dette er noe mer en dobbelt av fjorårets parti av samme tilvirkningsmåte, som var 13,4 millioner kilo. Dertil kommer så tilvirkning av 1,5 millioner kilo til filét. Disse tilvirkningsmåter er omstendelige og krever stor arbeidshjelp. Alle de nevnte faglige og naturlige tilhøve tatt i betraktning blir dog summen av det hele at Lofotfisket i 1942 ble avviklet på en helt tilfredsstillende måte.

Antallet av frammøtte kjøpefartøyer var i år da belegget var på det høyeste 115, mot ifjor 100. Den omstendighet at kjøpefartøyene i

1941 søkte Lofoten i sterkt redusert antall ga ikke særlig håp om at det i år kunde ventes noen bedring på dette område. At økningen i år, tross de forskjellige vansker en krigstid medfører, allikevel ble så pass respektabel som tilfellet ble, er illustrerende for folkets tradisjonsbundethet til Lofotfisket. Delvis medvirket vel også de gode resultater av fjorårets fiske til å lokke tilbake endel av dem som da holdt seg borte.

Belegget av fartøyer var størst i Skrova, Svolvær og Henningsvær med et fartøyantall på henholdsvis 12, 45 og 11, herav var Svolvær en overlegen nr. 1. Forøvrig var fartøyene spredt i sterkt varierende antall over Lofotværene. I enkelte vær møtte ingen kjøpefartøyer, således i Kjeøy, Kabelvåg, Mortsund, Nusfjord og Røst, og i noen andre vær var bare ett eller to fartøyer møtt fram. Fartøyenes ankomsttid til Lofoten var stort sett som i fjor. Bevegelsen av fartøybelegget framgår av tabell 17 i nærværende avsnitt.

På grunn av tilvirkningsforholdene, herunder den sterke økning i tilvirkningen av fersk, iset fisk, var det ikke alltid lett for kjøpefartøyene å oppnå full last på sine respektive kjøpesteder. Flere måtte derfor seile til andre vær for å komplettere lasten. Denne fraflytting foregikk særlig fra værene Kanstadjorden, Risvær, Hopen og Henningsvær. For Henningsværs vedkommende må grunnen til fartøyenes fraflytting vesentlig søkes i det forhold at dette vær har et større antall landkjøpere enn noe annet Lofotvær, og med en avtakskapasitet som er innstillet på et daglig avtak av meget store fangstmengder. Det er innlysende at under disse forhold og med den gode pris på fisk til ising, så måtte det, i hvert fall for Henningsværs vedkommende, bli liten leveranse til kjøpefartøyene. Den forekommende flytting fant sted i begynnelsen av mars og særlig til Skrova, Svolvær og Stamsund. Under den siste del av sesongen foregikk også endel flytting til Balstad og Sørvågen.

Antallet av landkjøpere var i år 315. Med tillegg av kjøpefartøyene utgjorde således det samlede antall fiskeoppkjøpere i år 430 mot i fjor 384 — hvilket er en stigning mot i fjor på 46. Økningen i kjøperantallet fordeler seg med 15 på kjøpefartøyer og 31 på landkjøperne.

Fra enkelte oppsynsstasjoner foreligger der en kort omtale om tilvirkningen som her gjengis:

Kanstadjorden:

Det var god avsetning på fisk og fiskeprodukter gjennom hele sesongen. Det var flere landkjøpere i år enn i fjor. For Rinøy stasjonerte ett kjøpefartøy. Hverken landkjøperne eller kjøpefartøyet fikk den fisk de trengte. Flere landkjøpere hadde oppkjøperbåter gående helt til Vest-Lofoten.

Risvær:

Da fisket satte inn sist i februar, så det ut som der skulde inntreffe kjøpermangel. De fleste landkjøpere anla sin produksjon vesentlig på rundfiskproduksjon, og da forbudet mot hengning stod ved magt, ble landkjøpernes kapasitet svært liten. Imidlertid kom der flere kjøpefartøyer, i alt 7 stykker. Etter en 8 dagers tid gikk 4 kjøpefartøyer vestover, da de syntes de fikk for lite fisk.

De tre kjøpefartøyer som var igjen fikk full last. Dertil var det flere tilreisende oppkjøpere, som kom for å kjøpe fisk.

Det hårde vær med frost og østlig vind voldt mange vanskeligheter med å produsere fisken. Særlig var det vanskelig for kjøpefartøyene, da fisken frøs etter hvert som den ble kastet på dekket, og derfor måtte kjøperne i de dager ta minst mulige kvanta.

Det eneste produkt som manglet avsetning var hodene. Omkring halvparten av hodene ble kastet på sjøen grunnet mangel på avsetning.

Skrova:

Avsetningen av fisk og biprodukter var helt tilfredsstillende når unntas avsetningen av guanoen, så som hoder og rygger, der av og til måtte kastes på sjøen, da der ikke var avtakere nok.

Svolvær:

Avsetningen av såvel fisken som biproduktene gikk greit og lett hele vinteren. Det var ingen vanskeligheter med å få avsatt de partier som daglig ble bragt i land.

Antallet av kjøpefartøyer var her i vinter 42. Landkjøpernes antall var 34. Alle landkjøperne drev for det meste eksport, men enkelte drev også med salting til klippfisk.

Kabelvåg:

Til tross for at det ingen kjøpefartøyer var i været greide de 14 landkjøpere å avta fisken. Enkelte dager under det største fiske måtte delvis garnfarkoster med de største fangster gå til Svolvær for levering.

Halvparten av det oppfiskete kvantum ble iset for eksport.

Det måtte styrtes endel fiskehoder på sjøen, da hodekjøperne ikke klarte å arbeide unna.

Hopen:

Det forekom ingen vanskeligheter med avsetning av fisk og biprodukter, når unntas at endel rygger måtte styrtes på grunn av liten arbeidshjelp.

Der var 8 landkjøpere, hvorav 3 med helt moderne bruk med ganske stor kapasitet.

11 kjøpefartøyer var stasjonert i distriktet, men endel av disse kom så seint, at de måtte forlate værene uten å få full last.

Henningsvær:

Det stasjonerte gjennom hele sesongen bare 16 kjøpefartøyer i distriktet. Høyeste samtidige belegg var 12 fartøyer. Fartøyene kom også i år seint. Den 18. februar var der bare et fartøy kommet til stede. Totalbelegget gjennom vinteren sammenholdt med de to foregående år viser en nedgang med 17 i 1941 og 10 i 1940.

Ingen av de stasjonerte kjøpefartøyer kjøpte last. Det viste seg omtrent helt umulig for dem å få fisk til salting. Med 5 øres forskjell på prisen for fisk til ising og salting ble mesteparten av fisken levert til eksport, og av den grunn fikk fartøyene som bare saltet, lite eller ingen fisk. Som et eksempel kan nevnes at et kjøpefartøy fra Kristiansund som hver eneste vinter i over 20 år har stasjonert i Henningsvær og hvert år har kjøpt to og litt på den tredje last, i år måtte flytte til et annet vær etter å ha ligget i 14 dager uten å få en fisk.

Antall landkjøpere var i år noe høyere enn tidligere. I alt var det 61.

Fisken oppnådde god avsetning på første hånd. Prisene var gode, og kjøperne var interessert i å avta både fisken og biproduktene.

Stamsund:

Avsetningen av såvel fisken som biproduktene foregikk hele sesongen tilfredsstillende, bortsett fra noen tilfeller, hvor enkelte kjøpere ikke kunde ta imot fisk på grunn av omlegning av saltfisk, og at de i øyeblikket var fri for salt. Disse vansker forekom dog ikke etter 16. mars, da dispensasjon fra hengningsforbudet ble gitt.

Der stasjonerte i vinter 16 landkjøpere, og til å begynne med 3 kjøpefartøyer, men etter 20. mars økedes kjøpefartøyenes antall til 13 en ukes tid, hvorefter det avtok, idet flere gikk vestover, da de på langt nær var full-lastet.

Foruten salting og hengning var det i år lagt mere an på ising enn før og likedan filetering. Det var således et bruk som utelukkende kjøpte fisk til skjæring av filet. Både til ising og filet var prisen høyere enn til salting, så det var således stor rift blant fiskerne om å få levere til disse tilvirkningsgrupper.

Som nytt ledd i biproduktenes rekke kan nevnes, at det i år også kjøptes iselje, som ble betalt med 10 øre literen.

Ballstad:

Tilvirkningen og avsetningen har under hele sesongen ikke voldt noen vanskeligheter. Antallet av landkjøpere var det samme som vanlig, likesom det til stadighet var kjøpefartøyer i været. Alle var avtakere av biproduktene. Været har også flere faste samlere av lever og rogn, som gjør det lett for fiskerne å bli av med biproduktene.

Leveren ble dampet etter hvert av stedets damperier. Av landkjøpere hadde været på det høyeste 39 og 9 kjøpefartøyer.

Sund.

Avsetningsforholdene var gode under hele sesongen. 14 kjøpere var tilstede, og da fisket forøvrig var skralt, gikk alt knirkefritt.

Reine:

De stedlige landkjøpere var også i vinter hovedavtakerne av den fangst som ble bragt i land. Stort sett kan man si at avsetningen av fisk og fiskeprodukter var tilfredsstillende. I siste halvdel av februar var det endel vanskeligheter for fiskerne med salg av fisken. Dette hadde sin årsak i, at det var forbud mot hending av fisken, men også i det forhold at de fleste kjøpere manglet flekkere og saltere først i sesongen, delvis også salt. Dette rettet dog snart på seg, da der kom kjøpefartøyer til distriktet. Det ble iset en hel del fisk i vinterens løp. Denne fisk gikk så å si utelukkende med motor-fraktfartøyer. Det ble ikke skåret filet i dette distrikt i vinter. Det var kun et fåtall av fiskere som tilvirket endel av sin egen fangst den siste del av sesongen ved hending på hjell.

De siste dager av februar kom der endel kjøpefartøyer til distriktet fra Aust- og Mellom-Lofoten. Tre av disse fartøyer saltet last på en à 2 uker. Fartøyene reiste så atter austover i midten av mars. I slutten av mars og begynnelsen av april flyttet flere fartøyer atter vestover. Således var belegget av fartøyer på det høyeste den 2. april med 12 fartøyer. Det var dog vanskelig for disse å få kjøpt fisk, da det no var sterk konkurranse om kjøpet. Når det var isere til stede, tok disse all fisken, ellers kjøpte landkjøperen hos hver av de båtlag som de hadde i husene. Det var således kun ett fartøy som fikk last den siste del av sesongen.

Avsetningsforholdene må i det store og hele karakteriseres som gode.

Sørvågen:

Avsetningen av fisken foregikk til 19 landkjøpere og gikk godt unntatt noen dager sist i februar, da det var forholdsvis godt fiske,

men sterk kulde, og hengningsforbudet samt for liten arbeidshjelp bevirket vanskeligheter med å få fisken solgt. I denne tid ble en del frosset fisk tilvirket. Flere fiskekjøpere fikk da dispensasjon fra hengningsforbudet samtidig som fisket tok av, og etter den tid foregikk avsetningen meget tilfredsstillende. På slutten kom der flere kjøpefartøyer både for salting og ising.

Biproduktene ble under hele sesongen avsatt tilfredsstillende.

Værøy:

Det var 23 kjøpere, og i midten av mars kom 1 kjøpefartøy. Det faste belegg hadde ingen vanskeligheter med å få avsatt sine fangster. Tilstrømning av fiskere fra andre vær var det ikke i år. Frostværet hindret driften litt, og det var til gagn for kjøperne, som derved fikk høve til å fjerne hoder og delvis overliggende fisk. Østenvind og frost virket sjenereende for tilvirkerne. Fisket var jevnt godt, særlig for yttersiden. Ferskfiskforsendelsene gjorde også sitt til at tilvirkerne hadde lettere for å ta imot større mengder fisk. Det var delvis knapt om arbeidshjelp. Avsetningen var stort sett meget tilfredsstillende.

Røst:

All tilvirkning av fisk og biprodukter foregikk kun ved de faste landkjøpere. Avsetningen av såvel fisken som biproduktene foregikk helt tilfredsstillende. I mars ble tilvirkningen sjenert noen dager av sterk kulde, men da belegget var lite i forhold til tilvirkerne, ble fangsten tilvirket så snart at det ikke ble noen nevneverdig frossen fisk. Der tilvirkedes i år mere enn foregående år til eksport. Hvis dampskipsforbindelsen hadde vært bedre, hadde nok eksporten vært større. Hovedkvantumet gikk dog som vanlig til salting og hengning. Noen fiskere hengte i slutten av sesongen eller i mars en del av fangsten til rundfiskproduksjon.

Det var daglig avtakere av biprodukter. Det oppstod således ikke noen vanskeligheter med avsetningen.

Antall kjøpefartøyer tilstede i hvert fiskevær ved hver ukes slutning i 1942.

Tabell 17.

Uken som endte	Rinøy	Kjeøy	Risvær	Brettesnes	Skrova	Svolvær	Kabelvåg	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Mortsund	Ballstad	Nusfjord	Sund	Reine	Sørvågen	Værøy	Røst	Tilsammen
Febr. 6	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	8
— 13	—	—	—	—	2	2	—	1	1	—	1	—	4	—	—	1	—	—	—	12
— 20	—	—	—	—	3	2	—	1	4	1	3	—	4	—	—	2	—	—	—	20
— 27	—	—	5	2	7	3	—	1	8	2	6	—	8	—	—	3	—	—	—	45
Mars 6	—	—	4	5	12	8	—	4	8	3	7	—	7	—	—	8	—	—	—	67
— 13	1	—	7	4	11	26	—	8	7	3	7	—	5	—	—	5	—	—	—	84
— 20	1	—	7	5	12	36	—	10	11	3	7	—	5	—	—	4	—	1	—	102
— 27	—	—	2	4	12	45	—	8	7	13	8	—	9	—	—	6	—	1	—	115
April 3	—	—	3	—	6	19	—	—	3	7	5	—	5	—	—	12	—	1	—	61
— 10	—	—	1	—	4	2	—	—	2	3	5	—	6	—	2	8	2	1	—	36
— 17	—	—	—	—	3	1	—	—	—	3	3	—	5	—	—	2	3	—	—	20

Gjennomsnittspriser på fiskeprodukter i hvert fiskevær i 1942 angitt i kroner (kilopris for sløyet fisk).

Tabell 18.

Fiskevær	Garnfisk	Linefisk	Dypsagnfisk	Hoder	Lever	Fersk rogn	Salt rogn
	pr. 100 kg	pr. 100 kg	pr. 100 kg	pr. 100 stk.	pr. hl	pr. hl	pr. hl
Rinøy	25,0	27,0	27,0	3,2	60,0	35,0	—
Kjeøy	25,0	25,0	25,0	3,2	60,0	32,8	—
Risvær	25,2	25,3	25,3	3,4	60,0	34,0	—
Brettesnes	25,0	26,6	26,6	3,2	60,0	34,9	—
Skrova	26,9	26,9	26,9	3,0	60,0	34,8	—
Svolvær	27,5	27,5	27,5	3,2	60,0	30,0	—
Kabelvåg	28,5	28,5	28,5	3,2	60,0	37,0	—
Hopen og Ørsnesvika samt Kalle	26,8	26,8	26,8	3,2	60,0	34,0	—
Henningsvær	25,5	30,0	30,0	3,2	59,0	36,2	—
Stamsund og Steine	26,0	26,0	26,0	3,0	59,6	33,8	—
Ure	26,4	26,4	26,4	2,9	59,5	36,4	—
Mortsund	25,1	26,0	26,0	3,0	60,0	37,5	—
Balstad	27,1	27,1	27,1	3,0	59,0	38,0	—
Nusfjord	26,0	26,0	—	3,0	60,0	35,0	—
Sund, Nesland og Møllerodden	27,5	27,5	27,5	3,2	58,3	34,1	—
Reine og Hamnøy .	26,0	26,5	26,5	2,9	59,0	38,0	—
Sørvågen, Moskenes, Tind, Å og Bogen	25,8	25,8	25,8	2,5	60,0	33,7	—
Værøy	—	26,8	—	2,5	58,5	38,0	—
Røst	26,3	26,3	—	2,8	58,5	35,6	—

Nærmere opplysninger om de i Lofoten den 22. mars 1942
tilstedeværende kjøpefartøyer.

Tabell 19.

Hjemsted	Art								Samtlige fartøyers		Samlet drektighet i tonn	Gjennem- snittlig			
	Dampskip	Med motor				Med seil			Antall	Besetning		Besetn. pr. fartøy	Drektighet i tonn		
		Skonnerter og galeaser	Slupper	Jakter	Jekter	Skøyter	Skonnerter og galeaser	Slupper						Jakter	Skøyter
Byer:															
Ålesund	—	—	1	2	—	1	—	—	—	4	28	370	7,0	92,2	
Molde	—	—	2	1	—	—	—	—	1	4	26	210	6,5	52,2	
Kristiansund N. . .	—	2	3	2	1	—	3	1	2	14	94	1154	6,7	82,4	
Trondheim	—	—	—	1	1	2	1	—	—	5	26	178	5,2	35,6	
Bodø	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	12	174	6,0	87,0	
Svolvær	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	5	50	5,0	50,0	
Harstad	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	6	60	6,0	60,0	
Tilsammen	—	2	8	6	3	3	4	1	4	31	197	2196	6,4	70,8	
Landdistr. angitt soren- skriverivis:															
Hardanger	—	—	1	2	—	3	1	1	1	9	52	405	5,7	45,0	
Nordmøre	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	5	42	5,0	42,0	
Hitra	—	—	—	—	1	1	—	—	1	3	16	149	5,5	49,7	
Fosen	—	1	2	2	—	4	—	2	2	13	71	612	5,5	47,7	
Namdal	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	7	62	7,0	62,0	
Rana	—	—	1	—	—	2	—	—	—	1	4	90	3,5	22,5	
Salten	—	1	10	—	1	1	2	—	6	1	22	106	966	4,8	44,0
Lofoten	1	—	—	—	—	—	—	—	11	1	13	59	771	4,5	59,3
Vesterålen	—	—	1	1	—	1	1	1	—	1	6	404	7,0	67,3	
Trondenes	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	6	86	6,0	86,0	
Malangen	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	77	5,5	38,5	
Tilsammen	1	3	16	7	2	12	4	4	21	5	75	389	5,2	48,9	
Ialt	1	5	24	13	5	15	8	5	25	5	106	586	5,5	55,3	

Fiskeoppkjøpere på land til stede 22. mars 1942.

Tabell 20.

<p>Rinøy:</p> <p>Fra Lødingen 7 » Hadsel..... 1 <u>Ialt 8</u></p>		<p>Kabelvåg:</p> <p>Fra Vågan 10 » Sortland 1 » Sandtorg 1 » Bjarkøy 1 » Narvik..... 1 <u>Ialt 14</u></p>		<p>Balstad:</p> <p>Fra Trondheim..... 1 » Vega..... 1 » Tjøtta 1 » Bodin 1 » Buksnes..... 33 <u>Ialt 37</u></p>	
<p>Kjeøy:</p> <p>Fra Lødingen 1 » Bergen..... 1 <u>Ialt 2</u></p>		<p>Hopen, Kalle, Ørnsnesvik og Ørsvåg:</p> <p>Fra Vågan 8 <u>Ialt 8</u></p>		<p>Nusfjord:</p> <p>Fra Flakstad..... 6 <u>Ialt 6</u></p>	
<p>Risvør og Raftsundet:</p> <p>Fra Vågan 12 » Lødingen 2 » Harstad 1 <u>Ialt 15</u></p>		<p>Henningsvør:</p> <p>Fra Bergen..... 4 » Ålesund 3 » Kristiansund N.. 3 » Trondheim 2 » Tromsø 1 » Harstad..... 1 » Vardø 1 » Hareide 1 » Måløy 1 » Saltdal..... 1 » Skjerstad 1 » Hamarøy 1 » Vågan 27 » Valberg 3 » Borge 5 » Gimsøy 1 » Hadsel 2 » Sandtorg..... 2 <u>Ialt 60</u></p>		<p>Sund:</p> <p>Fra Vevelstad..... 1 » Stamnes 1 » Flakstad 12 <u>Ialt 14</u></p>	
<p>Brettesnes:</p> <p>Fra Vågan 5 » Sortland 1 <u>Ialt 6</u></p>		<p>Reine og Hamnøy:</p> <p>Fra Flakstad..... 1 » Moskenes 10 <u>Ialt 11</u></p>		<p>Sørvågen:</p> <p>Fra Vågan 1 » Moskenes..... 15 <u>Ialt 16</u></p>	
<p>Skrova:</p> <p>Fra Bergen 2 » Ålesund..... 1 » Kristiansund N.. 1 » Lurøy 1 » Bodin 2 » Hamarøy 1 » Vågan 9 » Salangen..... 1 <u>Ialt 18</u></p>		<p>Stamsund og Steine:</p> <p>Fra Hol 15 » Oslo..... 1 <u>Ialt 16</u></p>		<p>Værøy:</p> <p>Fra Bodø 1 » Vega 1 » Værøy 21 <u>Ialt 23</u></p>	
<p>Svolvør:</p> <p>Fra Bergen 1 » Molde 1 » Ålesund 4 » Kristiansund N.. 1 » Trondheim 2 » Svolvør 14 » Flakstad 1 » Bø i Vesterålen.. 5 » Øksnes 2 » Harstad 2 » Lenvik 1 <u>Ialt 34</u></p>		<p>Ure:</p> <p>Fra Hol..... 3 <u>Ialt 3</u></p>		<p>Røst:</p> <p>Fra Røst 10 » Bergen..... 1 » Kvæfjord 1 » Gildeskål..... 1 <u>Ialt 12</u></p>	
<p>Mortsund:</p> <p>Fra Bergen..... 1 » Hol..... 9 » Bjarkøy..... 1 <u>Ialt 11</u></p>		<p>Således tilsammen i hele Lofoten 315.</p>			

Gjennomsnittspris angitt kilovis for sløyd fisk 1929—1942.

(Øre pr. kg.)

Tabell 21.

1929	10,5	1936	12,2
1930	11,8	1937	12,0
1931	11,4	1938	13,2
1932	7,0	1939	13,1
1933	9,0	1940	14,0
1934	10,7	1941	22,8
1935	12,0	1942	26,6

Alt salg av fisk foregår på vekt.

Tilstedeværende trandamperier på land og ombord i fartøyer i Lofoten den 22. mars 1942.

Tabell 22.

	På land	Ombord		På land	Ombord
Rinøy: (Kanstadvjorden oppsynsdistrikt)			Skrova:		
Fra Lødingen	2	—	Fra Skrova	1	—
Ialt 2	2	—	» Bergen	1	—
			» Ørstavik	1	—
			» Kristiansund N.	1	—
			Ialt 4	4	—
Kjeøy: (Kanstadvjorden oppsynsdistrikt)			Svolvær:		
Fra Bergen	1	—	Fra Svolvær	1	—
» Lødingen	1	—	» Ålesund	1	—
Ialt 2	2	—	» Sortland	1	—
			» Haram	1	—
			» Ørsta	1	—
			» Svolvær	1	—
			Ialt 6	6	—
Risvær: (Raftsundet oppsynsdistrikt)			Kabelvåg:		
Fra Harstad	1	—	Fra Vågan	1	—
» Hamarøy	1	—	» —	1	—
» Vågan	1	—	» —	1	—
» Lødingen	1	—	» Ålesund	1	—
Ialt 4	4	—	Ialt 4	4	—
Brettesnes:			Hopen:		
Fra Vågan	1	—	Fra Flakstad	1	—
Ialt 1	1	—	» Vågan	1	—
			» —	1	—
			» —	1	—
			Ialt 4	4	—

	På land	Ombord		På land	Ombord
Henningsvær:			Nusfjord:		
Fra Valberg	1	—	Fra Nusfjord.....	2	—
» Ålesund	2	—			
» Harstad	1	—	Ialt 2	2	—
» Bergen	2	—			
» Skjærstad	1	—	Sund:		
» Borge	1	—	Fra Flakstad	6	—
» Vågan	1	—			
Ialt 9	9	—	Ialt 6	6	—
Stamsund:			Reine:		
Fra Oslo	1	—	Fra Moskenes	5	—
» Stamsund	1	—			
Ialt 2	2	—	Ialt 5	5	—
Mortsund:			Sørvågen:		
Fra Bergen	1	—	Fra Moskenes	8	—
» Hol	2	—			
Ialt 3	3	—	Ialt 8	8	—
Balstad:			Værøy:		
Fra Oslo.....	1	—	Fra Bergen	1	—
» Bergen	1	—	» Værøy	2	—
» Ålesund	—	1			
» Bodø	1	—	Ialt 3	3	—
» Buksnes	4	—			
Ialt 8	7	1	Røst:		
			Fra Bergen	1	—
			» Gildeskål	1	—
			» Røst	3	—
			Ialt 5	5	—

Tilstede ialt 78 trandamperier, hvorav på land 77 og ombord i fartøyer 1.

Kabelvåg:

Vinteren må vel sies å ha vært en godværsvinter, idet der sjelden forekom sydlige kulinger. Austavind og nordost i forbindelse med den sterke kulde var nokså generende, men forårsaket intet avbrekk i fisket for garn- og linefiskerne. Juksefiskerne måtte enkelte dager ligge i land på grunn av kulden i forbindelse med frisk nordost.

Hopen:

Sesongen må sies å ha vært begunstiget av gode værforhold. Juksa fiskerne ble riktignok en tid i mars hindret noen dager i sin bedrift av sterk kulde med frisk nordostlig vind. For garn- og juksafiskerne forårsaket dette intet avbrekk i fisket. Strømforholdene var forholdsvis rolige.

Henningsvær:

Under årets fiske var vindretningen fremherskende østlig eller nordøstlig, til dels stiv kuling med frost og snekov. Enkelte ganger et sprang over på vest og sydvestkanten med kuling, og så tilbake igjen til øst og nord. Gjennom hele sesongen var det 3 hele landliggedager. Av delvise landliggedager var det ialt 6, men dessuten var været av den art, at juksaskøytene med fangstbåter mange dager lå på land.

Strømsettingen var tildels nokså sterk, og som følge av det samt knappheten på bruk, ble fløytgarn ikke brukt i større utstrekning. Noe nevneverdig brukstap forekom ikke.

Stamsund:

Bortsett fra en usedvanlig hård og kald vinter var været allikevel stort sett bra for fiskeribedriften. Det var under sesongen sjelden landligge på grunn av uvær, unntatt noen dager da juksaskøytene »tok landligge« på grunn av kulden.

Strømforholdene var også i år ganske rimelige, når bortsees fra en kort tid i begynnelsen av sesongen, da strømmen forårsaket endel sammenviklinger av redskapene og derved påførte linefiskerne en del brukstap.

Ballstad.

Været må denne vinter betegnes som meget godt. Den vedvarende sterke kulde hemmet allikevel bedriften noe for juksafiskerne, der på grunn av kulden måtte ha flere landliggedager.

Strømforholdene var for det vesentligste meget gunstige.

Brukstapet var minimalt i vinter. Det dreiet seg om ca. kr. 30 pr. linebruker og kr. 50 pr. garnbruker.

Sund og Reine.

Værforholdene under vinterens Lofotfiske var stort sett gode. Kulde og østlig vind gjorde dog at driften til enkelte tider var hård, men det var lite av uvær som bevirket landligge.

I vinterens løp var det atskillig nedbør av sne. Omkring midten av februar var det regn og sludd et par dager, og dette satte snemassene sammen og lettet trafikken landværts. 20. mars var det også en kort regnperiode, men ellers var det kaldt vær.

En del av mars måned var trafikken på Reine havn sterkt hindret av is. Isdannelsen bevirket at en del av fiskerne ikke kom seg til og fra sine rorbuer, men måtte flytte sitt utstyr til de isfrie deler av havna. Det skal være meget lenge siden at det har vært såpass langvarig og kraftig isdannelse innen dette havneområde.

Strømforholdene var stort sett gunstige. Brukstop eller andre ekstraordinære forhold forekom ikke under driften.

Sørvågen.

Vinteren må betegnes som en godværsvinter med hovedsakelig østlig vind. Kulden var nokså sjenerende for bedriften, især for juksabåtene, men værst for tilvirkingen.

Strømforholdene var stort sett gode, så brukstapet var av den grunn forholdsvis lite.

Værøy.

Strømforholdene i vinter var gunstige, men frostvær og østenvind virket — særlig i mars måned — sjenerende og tildels slik at fiskerne tok landligge. Brukstapet var lite.

Røst.

Været var omskiftende i sesongen med sterk kulde og ikke noe særlig gunstig for drift. Der var flere kulinger fra vest og nord som hindret driften da fisket vesentlig foregikk for yttersiden. Dertil sterk strømsetning, som forårsaket større redskapstap. Den herskende lave temperatur hadde også sin innflytelse på fisket, så det ble neppe det resultat som det kunde ha blitt om temperaturen hadde vært høyere.

Oppgave over hele og delvise uværst dager fra fiskets begynnelse til dets avslutning i 1942.

Tabell 23.

År	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt
1933.....	—	7	5	3	15	—	6	4	3	13
1934.....	1	8	3	2	14	—	9	3	2	15
1935.....	—	5	6	1	12	—	6	9	1	16
1936.....	—	5	7	2	14	—	8	8	4	20
1937.....	—	7	8	1	16	—	7	7	1	15
1938.....	—	8	6	2	16	—	8	6	2	16
1939.....	—	5	4	—	9	—	6	3	1	10
1940.....	—	2	2	1	5	—	2	2	1	5
1941.....	—	2	2	—	4	—	2	2	1	5
1942.....	—	3	7	1	11	—	3	5	—	8
Gj.snittlig	0,1	5,2	5,0	1,3	11,6	—	5,7	4,9	1,6	12,3

Antall trekningsdager i hvert fiskevær under oppsynstiden.

H = hele, D = delvise, S = i alt.

Tabell 24.

Fiskevær	Januar			Februar			Mars			April			I alt		
	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S
Rinøy	—	—	—	21	—	21	22	2	24	1	—	1	44	2	46
Kjeøy	—	—	—	19	2	21	22	2	24	9	—	9	50	4	54
Risvær	1	—	1	18	3	21	18	8	26	12	1	13	49	12	61
Brettesnes	—	—	—	20	1	21	20	4	24	11	—	11	51	5	56
Skrova	1	—	1	20	2	22	21	5	26	7	7	14	49	14	63
Svolvær	—	—	—	21	—	21	21	3	24	16	—	16	58	3	61
Kabelvåg	1	—	1	23	—	23	18	8	26	13	1	14	55	9	64
Hopen og Ørnsnevika	1	—	1	23	—	23	25	1	26	15	—	15	64	1	65
Henningsvær	—	—	—	21	2	23	24	2	26	12	2	14	57	6	63
Stamsund og Steine	1	—	1	22	1	23	23	2	25	12	2	14	58	5	63
Ure	1	—	1	19	2	21	24	1	25	14	—	14	58	3	61
Mortsund	1	—	1	23	—	23	25	—	25	13	1	14	63	1	64
Ballstad	1	—	1	23	—	23	23	2	25	14	—	14	63	2	65
Nusfjord	1	—	1	23	—	23	24	1	25	11	—	11	59	1	60
Sund og Nesland samt Møllerodden	—	—	—	21	2	23	23	2	25	11	—	11	55	4	59
Reine og Hamnøy	1	—	1	23	—	23	23	2	25	14	—	14	61	2	63
Sørpågen, Moskenes, Bogen, Tind og Å.....	1	—	1	22	1	23	22	3	25	13	1	14	58	5	63
Værøy	—	—	—	14	3	17	20	6	26	9	3	12	43	12	55
Røst	1	—	1	19	2	21	16	5	21	12	1	13	48	8	56

Antall sjøværstager i årene 1938—1942.

Tabell 25.

	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	1938	1939	1940	1941	1942	1938	1939	1940	1941	1942
Januar	1	2	3	2	1	1	2	3	2	1
Februar	21	23	23	24	22	20	23	23	22	23
Mars	23	26	24	25	25	22	25	24	25	25
April	16	17	9	14	13	17	17	10	14	13

Antall personer omkommet under fisket i de siste 10 år.

Tabell 26.

År	Antall båtforslis og ulykker						Antall forliste		Antall omkomne ved andre tilfeller	Ant omkomne	
	Ialt	Anledning			Tilregnelighet			Reddede		Omkomne	Ialt
		Under fisket	Under reise	Andre tilfeller	Utilregnelig	Kunne være unngått	Ubestemt				
1933.....	5	4	—	1	4	—	1	10	2	—	2
1934.....	1	1	—	—	—	1	—	3	1	4	4
1935.....	6	6	—	—	6	—	—	15	4	2	6
1936.....	3	3	—	—	3	—	—	4	7	1	8
1937.....	4	4	—	—	4	—	—	6	6	—	6
1938.....	9	9	—	—	9	—	—	19	16	—	16
1939.....	5	4	—	1	5	—	—	22	4	2	6
1940.....	6	6	—	—	6	—	—	3	6	—	6
1941.....	2	1	1	—	2	—	—	4	1	—	1
1942.....	2	2	—	—	2	—	—	10	—	—	—

Antall av båtforlis og havarier, spesifisert etter måte og båttype.

Tabell 27.

	År 19									
	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Måte:										
Fyllt eller kantret av bråtsjø	1	1	5	2	2	8	3	4	—	—
Kullseiling	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Påseiling	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Grunnstøtning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Overlastning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre, eller ukjente m.	2	—	—	1	—	1	1	—	1	—
I alt	5	1	6	3	4	9	5	4	2	2
Båttype:										
Nordlandsbåter:										
Fembøring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ottring	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Halvfemterumming	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Halvfjerderumming	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Trerumming	1	—	4	1	—	—	—	1	—	—
Halvtredjerumming	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spissbåt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Båtjolle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skipsbåt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dory	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sneseilbåt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Motorbåt	1	—	—	2	—	8	4	2	1	—
Motorskøyte	1	—	1	—	2	—	1	1	1	2
I alt	5	1	6	3	4	9	5	4	2	2

Luftens temperatur i Stamsund 1942 (celsiusgrader).

Tabell 28.

Uken som endte	Gjennomsnitt av middags-temperatur	Gjennomsnitt av døgnetts laveste temp.	Ukens høyeste noterte temperatur	Ukens laveste noterte temperatur
Februar 4	÷ 1,4	÷ 3,2	÷ 1	÷ 6
— 11	÷ 1,7	÷ 3,7	+ 2	÷ 6
— 18	+ 0,7	÷ 0,6	+ 5	÷ 4
— 25	÷ 1,3	÷ 4,6	+ 2	÷ 9
Mars 4	÷ 3,4	÷ 6,0	÷ 1	÷ 9
— 11	÷ 0,4	÷ 0,3	+ 4	÷ 14
— 18	÷ 6,7	÷ 9,0	÷ 5	÷ 13
— 25	+ 2,9	+ 1,6	+ 6	÷ 2
April 1	÷ 3,4	÷ 4,7	÷ 2	÷ 7
— 8	+ 0,4	+ 2,0	+ 3	÷ 5
— 15	+ 4,3	+ 1,4	+ 6	÷ 3
— 18	+ 5,3	+ 2,3	+ 6	+ 2

Luftens middeltemperatur m. v. ved middagstid i Stamsund.

Tabell 29.

Tidsrom	1938	1939	1940	1941	1942
Februar 1—14.....	+ 2,4	+ 0,7	÷ 2,3	÷ 2,4	÷ 1,1
— 15—siste	+ 2,6	+ 1,8	÷ 5,4	÷ 2,2	÷ 1,2
Mars 1—15.....	+ 2,3	+ 3,3	÷ 2,7	+ 1,5	÷ 2,9
— 16—31.....	+ 1,8	+ 0,4	÷ 0,8	+ 0,4	÷ 1,2
April 1—15.....	+ 4,1	+ 3,0	+ 0,5	+ 3,1	+ 2,0
Middeltemperatur.....	+ 2,6	+ 1,8	÷ 2,1	+ 0,1	÷ 0,9
Gjennomsnittlig døgminimum	÷ 0,4	÷ 0,5	÷ 3,2	÷ 2,5	÷ 2,8
Laveste noterte temperatur ..	÷ 4,0	÷ 6,0	÷ 12,0	÷ 8,0	÷ 14,0

Forlis, havarier og ulykker under fisket.

Tross de gode værforhold inntraff der dog 2 havariulykker under utøvelsen av årets Lofotfiske. Begge disse tilfeller forekom i Henningsvær. Det ene havari inntraff den 13. mars under utseiling fra havna om morgenen. En motorkutter fra Lyngen fikk nemlig sprengt motorens topplokk idet den passerte skjæret »Brødrene«. På grunn av farten rente skøyten opp på skjæret, hvor den fikk slått hull i siden og sank. Det var stiv ost kuling. Skøyten ble total vrak. Motoren ble tatt opp ved dykkerhjelp. Den viste seg å være helt i orden. Skøytemannskapet berget seg opp på skjæret og ingen omkom, men en del av deres utstyr gikk tapt. Skøyten var assurert, men lavt, og eieren led et betydelig tap både ved det materielle tap av skøyten og ved å bli satt ut av drift så tidlig i sesongen.

Det andre havaritifelle inntraff den 18. april, idet en skøyte fra Vågan, likeledes under utseiling fra havna i Henningsvær, fikk motorstopp grunnet feil ved oljetilførselen og drev opp på Vardtangskjærene like utenfor Henningsvær fyrlykt. Skøyten fikk hull i bunnen og sank på ca. 25 favner vann. Været var stilt og fint, men det var noe dønning. Hele mannskapet ble berget. Skøyten var ikke assurert.

Den materielle skade ved disse to tilfeller var dog de eneste ulykker som i år inntraff på Lofothavet. Begge skyltes uberegnelig motorskade og var ikke følge av eller sto i forbindelse med uvær eller med uvøren seilas.

Derimot opplevet en i vinter det enestående tilfelle at ingen mennesker omkom, hverken under fiskets utøvelse på hav eller i havn, heller ikke under reiser til eller fra fisket. Det er såvidt vites første gang i manns minne det har hendt at ikke en eneste Lofotsøkende er omkommet enten under veis eller under selve utøvelsen av fisket.

VI. Tilreisende og næringsdrivende.

(Kjøpefartøyer ikke innbefattet).

Tabell 30.

Oppholds- sted	Beskjeftigelse													Tilsammen						
	Handlende	Agenter	Spiseverter	Hodekjøpere	Lever- og rognkjøpere	Trandampere	Urmakere	Motormontører	Garnbøtere	Andre håndverkere	Flekkere	Egnere	Andre arbeidere		Betjenter og tjenere	Artister (kunstnere)	Uten fast arbeide	Fotografer	Kokker	Fiskekjøpere
Kjøøy	—	—	—	—	—	2	—	—	2	4	—	11	4	—	—	—	—	2	1	26
Rinøy	—	—	—	—	—	2	—	—	—	12	—	24	1	—	—	—	—	1	—	40
Risvør	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raftsundet	—	—	—	1	1	4	—	—	22	16	—	40	4	—	—	—	—	4	9	101
Brettesnes	1	—	1	6	6	1	—	—	2	1	10	1	44	6	—	—	—	3	6	88
Skrova	8	2	2	5	5	4	—	—	21	2	46	4	100	25	—	—	—	34	18	276
Svolvør	5	7	—	8	43	26	—	—	90	—	130	—	340	34	—	45	—	28	34	790
Kabelvåg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Storvågan	2	—	—	2	1	8	—	—	16	—	10	4	62	—	—	10	—	36	3	154
Ørsvåg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ørsnes	—	—	—	8	4	8	—	—	40	—	12	35	48	9	—	—	—	29	9	206
Hopen	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hennings- vær	1	3	4	6	12	13	1	—	96	4	106	—	286	28	—	—	—	37	63	660
Stamsund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steine	—	3	1	7	2	6	—	—	66	2	37	14	176	2	1	9	—	98	1	425
Ure	—	—	—	4	4	—	—	—	4	—	5	—	18	3	—	—	—	43	1	82
Mortsund	—	1	—	—	—	3	—	—	4	—	7	10	45	1	—	15	—	44	5	134
Balstad	—	13	—	11	27	31	—	—	34	—	39	101	133	24	—	46	—	90	38	587
Nusfjord	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	10	17	20	3	—	—	—	45	2	107
Sund	—	—	—	1	—	6	—	—	9	—	9	28	18	4	—	—	—	17	2	94
Hamnøy	—	—	—	1	—	4	—	—	7	—	6	8	19	3	—	—	—	10	6	64
Reine	—	—	1	2	2	8	—	1	36	2	19	10	46	6	—	10	—	15	19	177
Moskenes	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	8	2	—	—	—	3	3	22
Sørvågen	5	—	—	—	—	5	—	—	—	—	7	2	32	7	—	—	—	21	8	87
Å og Tind	6	—	—	—	—	7	—	—	2	—	10	20	63	5	—	—	—	23	8	144
Værøy	1	—	—	—	—	7	—	—	1	—	14	47	76	8	—	—	—	45	23	223
Røst	—	—	—	—	—	2	—	—	4	—	6	—	4	3	—	—	—	2	3	24
I alt	35	29	9	62	108	152	1	1	461	11	518	302	1613	182	1	135	—	630	262	4511

VII. Været og bedriften.

Forlis, havarier og ulykker under fisket.

*Landliggedager på grunn av været i tiden 31. januar til
18. april 1942.*

Tabell 31.

Måned	Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar	—	—	—	—
Februar	2	1	1	2
Mars	1	6	2	3
April	—	1	—	—
Ialt	3	8	3	5

Av tabell 31, jfr. tabell 25, framgår det at antallet av sjøværsgener under Lofotfisket holdt seg på høyde med forrige års driftsdager. Sjøværsgenerenes antall var således for Aust-Lofoten: I januar 1, februar 22, mars 25 og april 13, mot henholdsvis ifjor 2, 22, 25 og 14. For Vest-Lofoten i januar 1, februar 23, mars 25 og april 13, mot ifjor henholdsvis 2, 22, 25 og 14.

Om årets fiske ikke foregikk under fullt så ideelle værforhold som forrige vinter, må sesongen allikevel betegnes som en ren godværsvinter. Vindretningen holdt seg så å si konstant fra øst, svingende mellom nordøst og sydøst. Bare i korte blaff kunde den slå over til vest eller sydvest for så igjen å gå over til øst.

Med austavinden fulgte kaldvær. Dette ble således i år meget vedholdende, og det berettes fra de fleste fiskevær at den lave temperatur virket noe sjenerende på driften ute på feltet og likeså til en viss grad på tilvirkningen på land. Som vanlig under kuldeperioder var det særlig juksefisket som ble hindret, idet denne bruksmåte med mindre gunstig

resultat kan utøves når temperaturen synker vesentlig under nullpunktet. I de fleste vær notertes således enkelte landliggedager grunnet kulden, uten at dette dog skyldtes uvær.

Også i vinter forekom et ganske betydelig snøfall, og snømassene var en tid til ikke liten hinder for framkomsten på land, således sjenertes for en del transporten av fisken fra fiskebrukene til hjellene rundt om. Et regnvær omkring midten av februar satte dog snømassene sammen, så forholdet ble vesentlig bedret.

Sesongens varighet var i år fra 31. januar til 18. april, i alt 78 dager, derav 13 helligdager, altså igjen 65 driftsdager. Av tabell 27 framgår at sjøværstidens antall varierte for de forskjellige fiskevær fra 46 til 65, lavest i Rinøy med 46 og høyest i Hopen med 65.

Strømforholdene var meget gunstig for hele sesongen. Endog i Værøy, hvor en vanlig er utsatt for sjenerende strømsetting, var det rolige strømforhold med små redskapstap og redusert slitasje. En unntakelse i dette forhold danner dog Røst, hvor fisket foregikk vesentlig på yttersiden. Strømsettingen var her tildels sterk, og det forekom en del redskapstap, særlig på linebruk. Men stort sett var strømforholdene så rolige under hele sesongen at driften ikke sjenertes noe og forekomstene kunde utnyttes helt.

Fra etternevnte oppsynsdistrikter er mottatt nærmere rapport om værforholdene, hvorav hitsettes:

Kanstadfjorden og Raftsundet:

Været var sist i februar og i første halvdel av mars til stor hinder for bedriften. Det satte inn med sydost kuling og frost, som varte fjorten dager i trekk. Særlig gikk det ut over juksafolket, som mest drifter på småbåt. De ble liggende på land i dagevis, mens line- og garnfiskerne holdt driften gående. Sådant vær har dårlig innflytelse på fiskeresultatet østpå, selv om det ikke direkte forårsaker landligge.

Skrova:

Været holdt seg meget kaldt mesteparten av vinteren. Dette i forbindelse med sterk østlig vind hindret i ikke uvesentlig grad driften, særlig for juksafiskernes vedkommende.

Svolvær:

Værforholdene var under hele sesongen begunstiget av østlig vind med lav temperatur, slik at garn- og linefiskerne fikk drive normalt. I omtrent hele mars måned var kulden til noen gene for juksefiskerne, dog uten at man kan si at den forårsaket noe avbrekk i fisket.

VIII. Fiskets gang m. v.

(Ved Utvalgsformann ANDERSSEN-STRAND).

Ukentlige oversikter ved hver ukes slutt.

**Utbytte og tilvirkning samt fangstens fordeling
i statistikk og omtale.**

Redskapstap og slitasje. Agnforsyningen.

Sesongens ukeoversikter:

1. og 2. driftsuke, avgitt 14. februar.

Sesongens to første offisielle driftsuker siden Lofotoppsynets start den 31. januar er no avviklet. Deltakelsen i forsøksdriften har vært meget liten i hele denne tid, spesielt da i første driftsuke, hvor der kun deltok omlag 450 båter og 1.900 mann, tilsammen for hele Lofoten, Værøy og Røst. Det sier seg selv, at et sådant beskjedent belegg spredd ut over hele distriktet ikke har vært i stand til med noen sikkerhet å fastslå noe bestemt om fiskeinnsiget på de forskjellige felter.

Fra midten av januar har imidlertid en del garn- og linebåter til enkelte tider drevet feltet på yttersiden av Lofoten, Værøy og Røst. Resultatene av denne drift har til dels stillet seg ganske fordelaktig, slik at det er fastslått at fisketyngde av stor betydning for den videre utvikling av fisket er under inngående gjennom inngangsporten fra yttersiden til de vanlige gyteplasser på Lofotens innerside. Innsiget ble konstatert forholdsvis tidlig på yttersiden, hvor der både for Laukvik og for yttersiden av Røst ble tatt forholdsvis store garnfangster ut over midten av januar, henholdsvis 9.000 og 6.000 kg. Det tok ikke mange dager innen driverne på innersiden av Lofoten også hadde føling med de første fiskeinnsig. Driften den siste uke av januar på innersiden var meget liten, praktisk talt for alle Lofotvær, idet kun noen få natt-linebåter for Vestlofoten, spesielt da Ballstad, forsøkte feltet. Også for Henningsvær, Svolvær og Skrova foregikk prøvedrift på denne tid med et fangstutbytte, som fortalte at dottvise fiskeinnsig hadde funnet sted for disse vær.

Fra den første offisielle driftsuke som tok til den 2. ds. ble forsøksdriften litt utvidet, og de fleste vær deltok i denne. Det viste seg herunder at fisken hadde innfunnet seg nesten over alt. Således var utbyttet for Skrova særlig bra flere ukedager, likeså for Svolvevør og Henningsvør, ja, endog inne på Austnesfjorden bragte driften et pent resultat.

For Vestlofoten var det særlig Ballstad som ledet med jevne fangster. Der er imidlertid grunn til å anta at fiskeforekomstene østpå spesielt på Skrovafeltet dreier seg om lokale dotter, som er presset østover av sildeforekomster på feltet, slik at der ikke kan regnes med noe vedvarende fiske før etter nye innsig seinere. Derimot ser det ut til at innsiget for midtre Lofoten, særlig da for Ballstadfeltet er av mere stabil og omfattende karakter. For Vørøy og Røst mangler man sikre fiskemeldinger på grunn av linjefeil, men etter de siste underhåndsopplysninger skal fisket ha vært bra siste uke, særlig for Vørøy, hvor gjennomsnittsfangstene på nattliner for innersiden har holdt seg i 500 kilo og på yttersiden det dobbelte. Fisken skal være mager på disse felt.

I inneværende uke har driften vært noe mere omfattende enn tidligere da båtbelegget no er øket en del i alle vær. Deltakelsen er dog fremdeles liten, idet kun 985 båter og 3.850 mann er kommet seg i drift.

Imidlertid har dette belegg som er spredt nokså jevnt over hele Lofoten, Vørøy og Røst drevet et forhold'svis omfattende forsøksfiske, slik at ganske store områder er blitt undersøkt. Enskjønt været på grunn av frest har stillt seg lite ideelt, har ukens drift dog godtgjort at fisketyngde av betydning har innfunnet seg så å si på alle felt fra Røst til Ingelsøy ved Brettesnes. Utbyttet de enkelte ukedager må i betraktning av tidspunktet i sesongen betegnes som tilfredsstillende nesten over alt. Østpå har Skrova ledet med garnfangster på opp til 3.400 kilo, men også de som er kommet opp fra feltet på strekningen Henningsvørskallen—Kabelvågbakken har oppnådd fordelaktige resultater. Også for midtre Lofoten har ukens drift artet seg bra, særlig da for Stamsund, hvor garnfangstene har holdt seg oppe i 3.000 kilo, men for nattliner noe mindre, nemlig 500 kilo. Samtidig har nattlinedriften fra Ballstad til Sørvågen bragt på land om ikke høye så jevne fangster. Fra Røst mangler også underretning for denne uke. For Vørøy skal fisket ha bedret seg etter de siste underhåndsmeldinger. Driften østenfor Brettesnes har vært helt uvesentlig også denne uke, slik at der enno intet kan sies om fiskeforekomstene på disse felt.

Ser man hele ukens drift i sammenheng, kan det fastslåes at lovende fiskeinnsig har funnet sted fra Røst i vest til Brettesnes i øst.

Med hensyn til omfanget av den fisketyngde som har meldt seg kan det selvsagt enno intet bestemt sies, men det er sannsynlig at man står overfor en lovende sesong.

Ukers fiskeparti utgjør 846 tonn.

3. driftsuke, avgitt 20. februar.

Avvikte uke har vært begunstiget av et sjeldent godt vær med sydlig bris, rolig sjø og en temperatur omkring 3 varmegrader i forbindelse med litt regn. Alle virkedager har flåten derfor hatt anledning til å holde seg på feltet for hele Lofoten.

Den del av farkostene som er kommet seg i drift har således arbeidet under særlig heldige forhold, og det har derfor vært mulig å drive på alle de felt man erfaringsmessig setter mest lit til. Driften har dog ikke vært så omfattende som ønskelig, men allikevel så vidt grundig, at det har vært mulig å fastslå, at fiskeforekomstene under innsig må betegnes som betydelige. Meldingene fra Værøy og Røst har grunnet linjebrudd vært uregelmessige, men de rapporter som er innløpet forteller om gode fiskeforekomster både på innersiden og på yttersiden, således opp til 4.200, jevnt 1.900 kg på garn på Røst mandag og opp til 1.800 kg onsdag. For Værøys forskjellige felt har ukens dagsfangster også vært meget bra. Også for de forskjellige vær fra Sørvågen og opp til Skrova har ukens drift stillet seg lovende. Dermed er det kjent at fisketyngde av betydning har innfunnet seg på hele denne strekning fra Røst til Skrova. Det dreier seg enno om forpatruljene, idet hovedinnsiget enno ikke er nådd fram til fangstfeltene. Det er verd å merke seg at forekomstene er plasert på det utstrakte felt fra Røst til Skrova. Dette skulde tyde på at temperaturforholdene i sjøen gjennomgående er gunstige på store deler av feltet. Det ser foreløpig ut som om forholdene på Moholmområdet skulde ligge særlig gunstig an for nye innsig. Fisket har nemlig på dette felt denne uke vært meget bra med fangster på opp til 3.500 kilo, jevnt 1.400 på garn og på liner alminnelig 900. Også for Stamsund har uken gitt gode resultater med økning av utbyttet fra dag til dag. Således gikk garnfangstene torsdag opp til 4.200 kg, jevnt 1.900, for nattliner henholdsvis 1.440 og 540 kg.

Driften for alle Vestlofotvær har også gitt tilfredsstillende resultater så å si daglig, for eksempel for Sørvågen, da nattliner ga opp til 1.300 kg, jevnt 560 pr. båt. For Reine var resultatet samme dag på liner 1.600 og 950 kg, Ballstad 1.400 og 800, mens garn samme steds bragte enno bedre resultater, nemlig opp til 1.700, jevnt 1.250 kg.

Fisken står nesten over alt langt ut fra land, spesielt på Stamsundfeltet, hvor driften innover Olan ga det beste resultatet de siste dager. Tyngden opptrer imidlertid nesten over alt særlig på midtre Lofoten og østover dottvis, noe som kan skrive seg fra sild i sjøen. Forresten er det jo en vanlig foreteelse at fiskeinnsigene til å begynne med opptrer dottvis. Det har nemlig i uken vist seg at deler av en garnlenke eller en linesetting fisker godt, mens det er dårlig eller mindre på andre strekninger.

Fra Brettesnes til Kanstadjorden har utbyttet av fisket vært uvesentlig helt til midten av uken, men de aller siste dager har innsig også no innfunnet seg for Kanstadjorden, hvor driften torsdag og fredag stillet seg meget tilfredsstillende. På den måte har hele Lofotfeltet fra Røst til Kanstadjorden fått god føling med fiskeinnsiget.

Det kan imidlertid i øyeblikket intet bestemt sies om hvor det egentlig store hovedinnsig kommer til å plasere seg under gytningsprosessen. Men der er ting som tyder på at Østlofoten i all fall i første omgang også denne sesong vil bli skueplassen for hoveddriften.

I løpet av uken har tilstrømningen av fiskere fortsatt jevnt, slik at der no deltar 7.474 mann fra 1.890 båter. Dette betyr en forøkelse i uken på 3.624 mann og 945 båter, som er omkring 1.000 mann mere enn på tilsvarende tidspunkt ifjor. Det er enno en hel del farkoster på tur til Lofoten slik at man kan regne med at man kanskje i år kommer opp i fjorårets belegg.

Fiskepartiet har øket ganske pent, idet ukefangsten utgjør 3.312 tonn.

4. driftsuke, avgitt 28. februar.

Fullt sjøvær har vært notert daglig i alle fiskevær hele avvikte uke, men været kan dog ikke betegnes som helt ideelt som følge av litt generende frost, som fremdeles vedvarer.

Med den tilstrømming av fiskere som i uken har funnet sted kan man no si at driften er kommet i full gang over alt, slik at det alle uke-dager har foregått en omfattende drift med de vanlige redskaper fra Røst til Kanstadjorden. På samme tid har driften vært regelmessig underholdt på yttersiden av Lofoten, Værøy og Røst.

Resultatene av denne drift må under hensyntagen til det østlige og kolde vær betegnes som ganske tilfredsstillende over hele distriktet. På strekningen fra Ure til Ingelsøy ved Raftsundgapet har uken bragt nye og sannsynligvis rike fiskeinnsig.

De beste fangster har i uken vært tatt på garn på feltene mellom Stamsund og Skrova, hvor flere noterte sjøvær på 6 og 7.000 kilo, jevnt over 2.400. Nattlinedriften stillet seg derimot ujevne og med atskillig mindre fangster, mens juksedriften brakte dagsfangstene opp i 2.000 kg, jevnt 800. Fisket på nevnte felt har holdt seg omtrent som anført hele uken med den vanlige variasjon i fangstmengdene fra dag til annen.

I uken har fisketyngden seget østover og henimot Raftsundgapet, hvor det no etter alt å dømme står atskillige forekomster, som kanskje seinere vil søke inn mot Digermulen.

De forekomster som i forrige oversikt ble notert tilstede inne på selve Kanstadjorden har i uken avtatt sterkt, og det er sannsynlig at tyngden her har søkt et annet nærliggende felt i sildestimer. Også

av den grunn er det mest sannsynlig at de nevnte forekomster var av mere lokal karakter, hvilket også framgår av at utbyttet av driften hele uken har vært utilfredsstillende for Kanstadsfjorddistriktet.

Driften på feltet langs hele midtre Lofoten har i hele uken stort sett gitt et ganske bra utbytte fra dag til dag. Store fangster er ikke brakt på land, men sjøværene har vært jevnt pene, særlig på garn, opp til 2.200 kilo. Også for alle Vestlofotvær har driften både på garn og liner brakt økete fangster daglig. Det er således fisketyngde i øket omfang tilstede fra Røst helt opp til Raftsundet. Imidlertid antas, at hovedinnsiget som skal sette det rette preg på hele driften enno ikke er nådd fram til Lofotfeltene, men tyngden kan formentlig ikke være langt unna no.

Meget tyder på at den del av Østlofotfeltet som allerede har god føling med fisketyngden kanskje også vil få hovedinnsiget i første omgang. De nærmeste dager vil sikkert gi svaret.

Fiskeforekomsten står enno langt fra land nesten på alle felt, men dog nærmere enn i forrige uke.

Fisken er alminnelig stor og holder vanlig vekt, men leverholdigheten er mindre og fettprosenten lavere, slik at damptranpartiet i år vil bli forholdsvis mindre enn vanlig.

Ukens fangstutbytte må i betraktning av båtbeleggets størrelse betegnes som ganske godt, da det er brakt på land 7.992 tonn fisk.

5. driftsuke, avgitt 6. mars.

Da man no står midt oppe i høysesongen av årets Lofotfiske, vil det ganske sikkert ha sin interesse nærmere å merke seg hvordan fisket og bedriften har utviklet seg for den del av sesongen som allerede er forløpet.

Man så seg istand til allerede på et tidlig tidspunkt å meddele at utsiktene for en lovende sesong var tilstede i år, en formodning som ble bygget på den forsøksdrift som ble iverksatt på yttersiden av Lofoten, delvis også for Værøy og Røst ved midten av januar. Denne drift ga meget fordelaktig utbytte til sine tider. Eksempelvis kan nevnes at garnfangstene for Laukvik omkring den 20. i måneden gikk opp til 9.000 kilo og for Røst til vel 6.000, likesom fangstene på de øvrige felt i de strøk det her gjelder stillet seg både jevne og pene. Deltakelsen i dette forberedende fiske var ikke stor, men resultatene for de som drev yttersidefeltene var så vidt gode at der var begrunnet håp om at rike fiskeforekomster var under innsig til Lofotfeltene. Det gikk da heller ikke mange dager innen driverne på innersiden av Lofoten fikk den første føling med fiskeinnsigene. Forsøksdriften på innersiden tok imidlertid sent til, slik at kun få forsøkte feltene før henimot siste

uke av januar. Disse forsøk foregikk for det meste for Vestlofotværene, spesielt da for Ballstad. Utbyttet av dette fiske var stadig oppmuntrende.

De første dager av februar ble også forsøksdriften iverksatt både for midtre Lofoten og for flere Østlofotvær, spesielt da for Henningsvær, Svolvær og Skrova. Driften for disse vær ga samme svar som vestenfor, nemlig det at fiskeinnsig også hadde funnet sted østpå. Som vanlig for denne tid av sesongen stillet fangstene seg mindre, men de var i all fall store nok til å konstatere et lovende innsig som ga håp om at også dette Lofottfiske vilde gi tilfredsstillende resultater både for fiskerne og for næringens menn forøvrig.

I løpet av første driftsuke i februar sluttet flere fiskere seg til, noen for hvert vær, slik at hele feltet fra Røst til Skrova ble gjenstand for forsøksdrift. Det viste seg da at fiskeinnsig hadde funnet sted på hele denne strekning, enskjønt tyngden da var mindre.

Den påfølgende uke — den annen driftsuke — ble driften overalt mer omfattende, idet belegget både av fastboende fiskere og fremmede øket en del, men var dog fremdeles forholdsvis lite mot hva det pleier å være. Imidlertid var deltakelsen såvidt bra at store områder av de vanlige felt ble forsøkt. Til tross for at omtrent hele uken var preget av frost og således ikke ideelt, ble det dog ytterligere fastslått at fisketyngden fra Røst til Ingelsøy ved nye innsig hadde øket i omfang, særlig på strekningen Stamsund—Skrova, hvor sistnevnte vær ledet med garnfangster på 3.400 kilo, og ikke særlig langt etter lå driverne fra Henningsvær, Kabelvåg og Svolværfeltet. Også for midtre Lofoten øket utbyttet fint nevnte uke med Stamsund som leder med garnfangster på 3.000 kilo. For Vestlofoten ga nattlinedriften ikke høyt, men jevnt pent utbytte. Ukens endelige resultat må betegnes som meget tilfredsstillende, også såvidt skjønnes hva de samlede fangstmengder angår.

Den tredje driftsuke var begunstiget av et godt vær alle virkedager med sydlig bris og smul sjø og endog noen varmegrader.

Med den økning i belegget som uken brakte, ble driften etter hvert mer omfattende overalt for alle redskapsarter, og resultatene av driften stillet seg fortsatt lovende, særlig for Moholmfeltets vedkommende, hvor dagsfangstene gjennomgående var bra, ofte opp til 3.500 kilo, jevnt omkring 1.400. Også for Stamsund ble økete fangster notert fra dag til dag, nemlig opp til 2.400 kilo, jevnt 1.900 på garn. For Vestlofoten øket likeledes utbyttet og for Værøy og Røst gikk meldingene ut på bedre fangster.

Nye og fyldigere innsig av fisk har således funnet sted i løpet av nevnte driftsuke og innebærer løfter om en god sesong.

Den fjerde driftsuke, som avsluttet den 28. februar, brakte mer stabilitet i fiskeforekomstene og skapte en fastere og mer omfattende

driftsfront for alle fiskevær. Fiskeforekomstene øket nemlig pent overalt fra dag til dag gjennom hele denne uke, likesom deltakelsen såvidt skjønnes også vokste atskillig. Etter de meldinger som er mottatt har fisketyngden øket meget på feltene fra Stamsund og Moholmområdet med sjøvær på 6—7.000 kilo, jevnt over 2.400. Men også for Vestlofoten merkes fornyelse av fiskeinnsiget på samme tid som fisket for Værøy og Røst har holdt seg godt.

Inneværende uke har vært preget av en omfattende drift overalt, noe som vær- og strømforholdene har gitt høve til, ennskjønt helt gunstige værforhold ikke har forekommet. Frostens nedsatte de første ukedager fangstmengden, likesom været også medførte et par delvise sjøvær-dager, hvor det var vanskelig for dagdriften å holde det gående, og hvor enkelte nattdrivere ikke fikk opp bruket.

Ukens drift har imidlertid fastslått at fisketyngden som har innfunnet seg, sannsynligvis er meget omfattende og det som en særlig må merke seg er at forekomstene har plassert seg på så å si alle felt fra Røst til Risvær. Den egentlige hovedtyngde som no holder på å stabilisere seg over Henningsværfeltet mot Moholmområdet og Skrovnesen og derfra videre mot Høllaterskelen antas å være av meget omfattende dimensjoner. Det ser også ut til at en del av dette hovedinnsig har søkt østover på sydsiden av Skrova mot Ingelsøyfeltet og videre derfra mot Raftsundgapet. Disse innsig som formentlig no er hovedforekomstene har vært fornyet de aller siste dager. Driften på Moholmområdet har de aller siste dager gitt et utmerket utbytte, idet garnfangstene både for Skrova og Svolvær er kommet opp i 9 000 kilo med et gjennomsnitt på omkring 4.000 på samme tid som utbyttet for Risvær fra Ingelsøyfeltet og Raftsund-gapet er brakt opp i 4.200 kilo, jevnt 2.300.

Det er imidlertid sannsynlig at ytterligere fornyelser av fiskeinnsiget på disse felt vil skje i de nærmeste dager slik at kommende uke kan skape storfiske på flere av disse felter.

Det er en mulighet tilstede for at tyngden kan søke opp på selve Hølla, og da kan man stå overfor Austnesfjordfiske. Likeså er det mulighet for at den fisk som no står for Raftsundkjeften, kan søke opp til Digermulen. Her som ellers vil imidlertid temperaturforholdene i sjøen spille sterkt inn, og så lenge man ikke kjenner til disse, kan man vanskelig uttale seg med nærmere sikkerhet.

For Kanstadfjordfeltet har såvidt skjønnes ingen fornyelse av forekomster funnet sted i ukens løp.

Fisketyngden har også øket i omfang både for midtre Lofoten og Vestlofoten, men det er helt på det rene at hovedinnsiget har passert

Vestlofotfeltene, slik at hovedinnsiget ikke kan ventes vestover før tyngden er på vestsig seinere i sesongen.

Hva deltakelsen i fisket angår ser det etter rørelsen på fiskefeltet og omkring i havnene ut til at belegget så noenlunde svarer til fjorårets på tilsvarende tidspunkt, og det samme kan vel kanskje også sies om fangstutbyttet de forskjellige uker.

6. driftsuke, avgitt 13. mars.

I oversikten for forrige lørdag, som omfattet sesongens første driftsuker, antydet man at inneværende uke sannsynligvis vilde bringe nye innsig av fisk til feltet og således betinge økete fangstmengder, spesielt for de værs vedkommende som støter opp mot Moholmområdet. Etter de driftsresultater som denne uke kan påvise er no antagelsen fullt bekreftet.

Forholdet er imidlertid det at resultatene på langt nær dog ikke har svart til de forventninger som situasjonen omkring fisket tidligere og særlig da i forrige uke i virkeligheten betinget, men dette tiltross kan man formentlig gå ut fra av de gjennomsnittsfangster som er brakt på land i løpet av uken at ukens fiskekvantum i hvert fall ikke kan ligge under hva tilsvarende uke ifjor ga som resultat.

Driftsforholdene i uken må nemlig betegnes som ugunstige, idet værforholdene som følge av frost og sydostlig frisk vind har nedsatt effektiviteten i driften ganske betydelig og på den måte redusert dagsfangstene for den enkelte.

Mandag ble driften åpnet med klarvær, frost og frisk sydost. Garn- og nattlinedriften ble avviklet noenlunde normalt, mens juksefiskerne arbeidet under mindre gode forhold. Tirsdag og onsdag øket kulden til \div 12 grader, mens vinden løyet av. Begge disse dager ga dog et meget godt fangstutbytte nesten overalt, men spesielt da på Moholmfeltet. Torsdag og fredag øket sydosten til liten kuling med vedvarende streng kulde slik at kun delvis sjøvær ble notert nesten overalt. Det sier seg selv at værforholdene i uken ikke kunde betinge et fangstutbytte utover det vanlige de seinere år.

Ukens drift har dog fastslått at fiskeforekomster på flere felt, særlig da på den del som ligger ovenfor og østenfor Vestskallen utenfor Henningsvær og østover over Ørsnesegga mot Skrovnesen helt fram til Høllaterskelen er fornyet ganske betydelig de siste dager. Man kan derfor no gå ut fra at det største og avgjørende hovedinnsig er kommet fram til gyteplassene, og at tyngden er meget omfattende. Hovedtyngden har no og særlig i denne uke konsentrert seg om det foran beskrevne felt, som støter mot Høllaterskelen, hvor der etter foretatte målinger befinner seg et forholdsvis tykt vannlag med temperatur på

omkring 5,5 varmegrader, som skulde passe under gytningsprosessen. Det er således grunn til å regne med den mulighet at fisketyngden blir stående på dette felt under gytningen, altså en tid videre framover.

Meldingene fra været om fisket de enkelte ukedager går ut på både store og jevne fangster for Østlofoten, særlig da har sjøværene vært store fra Skrova til Henningsvær, nemlig på garn fra Svolvær opp til 13.000, jevnt 4.000 kilo. De øvrige vær østpå ligger heller ikke nevneverdig under i fangstmengde. Fisketyngden er i alminnelighet å finne på 40—50 favner vann, og den later til å være meget rik på de nevnte felter. Det må derfor her regnes med et fortsatt godt fiske videre framover i sesongen.

Den fisketyngde som har søkt østover i syd av Skrova, har for det vesentligste stoppet opp på feltet for Brettesnes og Risvær, hvor driften har gitt økete fangster hele uken, og der er håp om fortsatt godt fiske på dette strøk. Derimot har de lovende utsikter på selve Kånstadsfjorden fra forrige uke skuffet de siste dager, og det later til at en stor del av tyngden no må være å finne lenger vest på feltet. Noen opp-sving i fisket her er ikke sannsynlig.

For midtre Lofoten har fangstmengdene holdt seg jevnt pene i uken og omtrent i samme høyde som foregående. På liknende måte har driften stillet seg for Vestlofotværene. På hele strekningen Stam-sund—Lofotodden antas fiskeforekomstene ikke å ha vært fornyet i ukens løp, men den tyngde som er tilstede, antas å betinge et fortsatt lønnsomt fiske for de fleste vær.

For Værøy er fisketyngden fremdeles tilstede i omfang som før, og der regnes med fortsatt godt fiske. Røstfeltet har heller ikke skuffet i uken, idet fisket fremdeles er tilfredsstillende.

Etter den situasjon som foran er skissert omkring fisket idag kan der ganske sikkert regnes med særlig gode fangstmuligheter for resten av sesongen, såfremt værforholdene stiller seg alminnelig gunstige, slik at også dette års Lofotfiske kan gi et godt sluttresultat.

7. drijtsuke, avgitt 21. mars.

Driften på Lofothavet har hele uken igjennom foregått under høytrykk for alle redskapsarter og for alle fiskevær.

Værforholdene har imidlertid de 3 første ukedager lagt en betydelig demper på driften, spesielt da for jukse og snik. Østenvind og streng kulde gjorde det vanskelig for de sistnevnte redskapsarter å få full nytte av fiskeforekomstene, da det som kjent alltid er hårdt og vanskelig å drive med jukse hele dagen under sånne værforhold. Imidlertid forandret været seg onsdag og torsdag hadde man varmegrader og sydvest med regn.

Garn- og nattlinedriften har så noenlunde gått sin gang den første del av uken med store og jevne fangster, særlig på de felt som støter opp mot Moholmområdet.

Etter hva der berettes fra de forskjellige vær omkring i Lofoten, antas ukens resultat å stille seg meget tilfredsstillende med ukefangst som kanskje endog overstiger resultatene som foregående uke brakte.

Omkring i fiskeværene, særlig da i Østlofoten utvikler der seg no daglig stor trafikk og virksomhet, noe som skulde tyde på at belegget fortsatt har øket. Men det er vel rimelig at man kanskje no er på høydepunktet i sesongen hva deltakelsen angår. Størrelsen kjenner man jo ikke, men det skulde antas at den i hvert fall må være minst like så stor som ifjor på disse tider.

Fisketyngden har i denne uke holdt seg temmelig konstant på feltet mellom Vestskallen og Skrovnesen, hvor der uforandret og fremdeles står en stor fisketyngde. Driften på dette felt har hele uken gitt meget tilfredsstillende resultater og spesielt har garndriften vist seg fordelaktig med dagsfangster som er kommet opp i 10.000, jevnt 6.000 kilo. Samtidig har juksedriften på dette felt til tross for frostværet vært nokså bra. Nattlinedriften har likeledes gitt jevne og gode sjøvær for alle vedkommende vær som har benyttet feltet.

Den fisketyngde det her gjelder har forlenget stoppet opp i sitt sig øst mot overgangen til Hølla, slik at forhåpningene fra før om Høllafiske og kanskje fordelaktig drift i Austnesfjorden må ansees for bortfalt. Der kan regnes med at den fisketyngde som det her gjelder, blir stående på Moholmområdet også kommende uke, hvis intet ekstraordinært skulde inntreffe. Fiskerne kan derfor ganske sikkert regne med lønnsom drift på dette felt enno en tid framover. Rognen er jo som man vet meget gytt no, men det er jo ikke sikkert at tyngden enno siger ut av feltet for det, da der fremdeles er stort islett med fisk som enno er god på rognen.

Forekomsten på innersiden av Skrova mot Brettesnes og Risvær-feltet har gjennom hele uken så langt værforholdene har tillatt det stillet seg fordelaktig, slik at utbyttet omtrent daglig har vært ganske godt. Også på dette felt kan regnes med fortsatt fiske en kortere tid framover.

Derimot har de spredte fiskeforekomster som har vært tilstede på Kanstadsfjordfeltet tidligere i sesongen også i denne uke etter hvert søkt bort til andre felter, sannsynligvis vestover. Der kan formentllg ikke heretter regnes med nye fiskeinnsig med deravfølgende lønnsom drift for dette felts vedkommende.

De aller siste dagers omslag i værforholdene fra stiv frost og østen-vind til flere varmegrader med sydvest og regn har utvilsomt virket

på fiskeforekomstenes bevegelse på flere felt. Således har utbyttet de siste dager etter væromslaget overalt i midtre Lofoten og i Vestlofotværene øket ganske betraktelig på de forskjellige felt, og det er en alminnelig oppfatning at fisketyngden sannsynligvis har samlet seg tettere fra Mebotn og innover feltet.

Sjøværene på nattliner har overalt vestpå de siste dager stillet seg jevne og forholdsvis høye—noe som gjelder hele strekningen fra Sørvågen til Stamsund. Juksedriften har også tatt seg opp på dette felt. Imidlertid oppholder omtrent hele Lofotens garnflåte seg på Moholmfeltet østpå, og det samme kan en vel også si om jukseflåten. Av den grunn kan der intet sies om resultatene i Vestlofotværene for disse to bruksarters vedkommende, da deltakelsen som nevnt har vært liten.

For Værøy og Røst har fangstene øket og stiller seg fortsatt meget tilfredsstillende.

8. driftsuke, avgitt den 28. mars.

Situasjonen omkring fiskets gang har ikke forandret seg særlig meget i løpet av inneværende uke. Driften har også i denne uke artet seg meget grundig og omfattende for hele Lofoten, spesielt da på strekningen Skrova—Lofotodden, hvor deltakelsen i fisket har vært forholdsvis stor.

Arbeidet på feltet har bekreftet formodningen om at fisketyngden østpå nærmere betegnet Moholmområdet, i uken i hvert fall for en betydelig del har søkt vestover. Derfor har de enkelte sjøværsdager på de forskjellige redskaper stillet seg mer ujevne på de østlige felt enn tidligere, likesom toppfangstene er gått betydelig ned. Der må således kommende uke regnes med ytterligere og kanskje betydelig reduksjon av de rike fiskeforekomster på Moholmfeltet fra tidligere i vinter, slik at utbyttet av driften heretter formentlig vil stille seg ytterligere i avtagende. Når fisketyngden etter endt gytning først er begynt å trekke vestover, må der regnes med at hovedforekomsten på de østlige felt etter hvert sterkt avtar i omfang.

Videre har forekomstene for Kanstadværen tatt så sterkt av i uken at lønnsom drift heretter er usannsynlig. Dagsfangstene for Risvær—Brettesnes feltet har likeledes tatt av en del, men her står man allikevel fremdeles overfor tilstedeværelsen av en fisketyngde der sannsynligvis fordelaktig kan utnyttes også i kommende uke.

Meldingene fra værene i midtre Lofoten og for Vestlofoten går ut på en jevnt pen økning av dagsfangstene for både garn og nattliner de enkelte sjøværsdager, noe som gjelder hele uken, mens utbyttet for jukse og snik ikke har øket tilsvarende, men nærmest har stillet seg tilfredsstillende. Fisketyngden på hele strekningen fra Stamsund til Å har

øket betydelig i omfang denne uke. Det dreier seg her som det vil skjønnes, ikke om nye fiskeinnsig, men derimot endel forskyvning av fisketyngden fra de østlige felter til Vestlofotområdet.

Den del av fisketyngden som no er under vestsig, har arbeidet seg vestover i et forholdsvis langsomt tempo og har ennvidere fulgt de vanlige felt noe sønnenfor Mebotnfeltet, hvilket alt skulde innebære mulighetene for en sesong i hvert fall for Vestlofotværene av en vanlig utstrekning. Der kan således regnes med en lønnsom drift på den strekning det her gjelder videre framover. For Værøy og Røst har utbyttet i det siste avtatt litt, men driften er dog fortsatt meget lønnsom.

Været har i ukens løp ikke stillet seg ideelt, men driften har dog stort sett overalt foregått uten særlige vansker.

Deltakelsen i fisket antas å ha hatt det samme omfang i denne som i forrige uke, noe som under hensyntagen til ukens fangstresultater skulde betinge en liknende ukefangst som de foregående to uker. Riktignok har storfangstene på de østlige felt uteblitt denne uken, men til gjengjeld har så de daglige sjøvær for midtre Lofoten og Vestlofotværene øket særdeles godt for garn og nattliner, noe som formentlig skulde oppveie de manglende storfangster østfra.

Utbyttet hittil, såvel det kvantitative som økonomiske, antas etter den oversikt man har å stille seg meget godt, og hvis bedriften no fortsatt blir tilgodesett med tilstrekkelige driftsmidler, vil sannsynligvis den overveiende del av fiskerbefolkningen mot sedvane ikke avslutte til påske, men fortsette driften videre framover, og i såfall vil det endelige utbytte av vinteren kanskje komme til å slå fjorårets økonomiske rekord.

9. driftsuke, avgitt 4. april.

Påskeuken har medført at driften kun omfatter de tre første uke-dager, og disse ble avvirket under gunstige vær- og strømforhold med fangstresultater som må betegnes som ganske tilfredsstillende nesten overalt fra Risvær i øst til Værøy i vest, spesielt da for nattliner. Ukens drift har således bevist at den rike fisketyngde fra tidligere i sesongen fremdeles oppholder seg på feltet.

Gyttingsprosessen er no overalt avsluttet, og fisketyngden er som nevnt i forrige oversikt, under rask vestgående. Forekomstene opptrer no derfor mer usammenhengende og dottvis over hele feltet, hvilket har medført mer ujevne fangster enn tidligere på vinteren, men fremdeles har driften stillet seg fordelaktig for alle redskapsarter og på den måte brakt en ukefangst på 8.803 tonn.

Garndriften har imidlertid gitt sterkt avtagende resultater de siste dager nesten overalt, men enkelte båter som har truffet heldig til, har

fått gode sjøvær for flere vær både øst- som vestpå. De ujevne fangster for garn som uken har brakt i forbindelse med manglende anledning til nødvendig fornyelse av redskapene, har medført at mange garnfiskere avsluttet driften onsdag i uken og reiste hjem, slik at kun en liten del av garnbelegget fortsetter etter påske.

De tilfredsstillende resultater som nattlinedriften har gitt nesten overalt de siste dager, vil sannsynligvis bevirke at linefiskerne for en ikke liten del vil fortsette etter påske, men utstrekningen av deltakelsen er avhengig av regelmessige forsyninger av agn. En rekke linefiskere avsluttet imidlertid onsdag på grunn av agnmangel og knappe forsyninger av redskapsutstyr og levnetsmidler.

På østre del av Moholmfeltet står fremdeles igjen en ikke liten fisketyngde som har vært godt utnyttet de siste dager av nattliner og jukse, og det kan tenkes at driften her også etter påske kan stille seg lønnsom. En liknende situasjon er tilstede for Raftsundfeltet, hvor en del av fisketyngden fremdeles opptrer etter at hovedforekomsten der som på Moholmfeltet har søkt vestover.

Driften for midtre Lofoten har gitt gode resultater i ukens løp, men overalt her har man daglig konstatert fisken i vestsig. Det må derfor her regnes med sterkt avtakende fangster etter påske. Sjøværene i Vestlofotværene har derimot delvis øket, og det er sannsynlig at den fortsatte drift kommende uke vil stille seg lønnsom. Det samme kan sies om situasjonen for Værøy, delvis også for Røst forutsatt tilgang på driftsmidler.

10. driftsuke, avgitt 11. april.

Den del av fiskerflåten som har fortsatt driften i Lofoten i uken etter påske, har arbeidet under særdeles gunstige vær- og strømforhold på alle felt over hele oppsynsdistriktet.

Driften har imidlertid ikke vært særlig omfattende, da nesten hele garnflåten avsluttet til påske, likesom en rekke både nattline- og juksefiskere samtidig forlot Lofoten etter avsluttet sesong. På den måte har deltakelsen i fisket vært forholdsvis liten hele uken igjennom, spesielt da i de østlige vær, hvor deltakelsen nærmest må betegnes som uvesentlig.

De daglige sjøværsdager har imidlertid gitt forholdsvis tilfredsstillende resultater både for nattliner og jukse fra Skrova i øst til Værøy i vest, mens utbyttet for de garnbåter som fremdeles er i drift, har stillet seg mindre regningssvarende nesten for alle felters vedkommende.

Store deler av de rike fiskeforekomster som i år har innfunnet seg på de vanlige felt, har no forlatt Lofoten, men enno står der igjen driveverdig fisketyngde fra Ballstad til Værøy, sannsynligvis også for Røst,

som ganske sikkert kan utnyttes enno en ukes tid, kanskje lenger, spesielt da av nattlinefiskerne.

Kanstadfjordfeltet har intet utbytte gitt i uken, hvorfor alminnelig avslutning her har funnet sted for noen dager siden. Den igjenværende del av fiskeforekomstene for Risvær og Brettesnesfeltet har no søkt ut i Vestfjorddypet, slik at driften også her for det aller vesentligste avsluttes idag som ulønnsom.

På feltet fra Skrova til Ure har driften i uken gitt sterkt avtakende fangster, men stillingen er i år som ifjor den at der fremdeles står igjen spredte fiskedotter som de forskjellige ukedager har gitt tilfredsstillende sjøvær for de som har truffet heldig til ved redskapsutsetningen, men også her står en som det vil skjønnes overfor den situasjon at fisken som fremdeles forefinnes når som helst kan stikke av. Særlig har ukens drift tilkjennegitt at ikke uvesentlige fiskedotter enno står igjen på Moholmfeltet, men forholdet er jo det at disse har vært vanskelige å utnytte da forekomsten har vært meget urolig og bevegelig. Det kan derfor neppe regnes med noen lønnsom drift i kommende uke på noe felt østenfor Ureberget.

Den vesentlige del av den fisketyngde som enno ikke har forlatt Lofoten har plassert seg fra Ballstadfeltet i øst og vestover til tvers av Lofotodden og for en del også for Værøys innerside. Overalt her står imidlertid fiskeforekomstene spredt i mindre mengder uten at der for noe spesielt felts vedkommende dreier seg om noen nevneverdig fisketyngde. Driften har dog på hele dette strøk stillet seg lønnsom hele uken, spesielt for nattlinefiskernes vedkommende, delvis også for jukse, mens garndriften har vært mindre lønnsom. Det er således god grunn til å anta at også kommende uke kanskje vil arte seg såvidt bra at en fortsatt lønnsom drift kan etableres.

Fisketyngden har imidlertid helt siden gytningsprosessen var avsluttet opptrådt nokså urolig nesten på alle felt, likesom fiskens vestsig for en del ble konstatert forholdsvis tidlig i sesongen, slik at der må regnes med den mulighet at resten av den fisketyngde som enno ikke har søkt bort når som helst kan forlate Lofoten, i hvert fall i så stor utstrekning at driften etter 20. dennes ikke kan påregnes å stille seg lønnsom på de vanlige felt på Vestlofotens innerside.

Størrelsen av deltakelsen i fisket denne uke kjenner man ikke til, men etter ansamlingene på de forskjellige felt og i de enkelte fiskevær å dømme ser det ut som om en stor del av belegget har forlatt Lofoten. Imidlertid utgjør Lofotens fastboende fiskerbefolkning en stor prosent av det samlede belegg, og man regner med at disse — innbyggerne — og en del andre fortsetter driften kommende uke og kanskje enda lenger, såfremt driftsmulighetene er tilstede. Det må regnes med at driften

etter 20. april må fortsette på yttersiden av Lofoten, hvor mulighetene er størst.

Hva endelig ukens fangstresultater angår, er det vanskelig å ha noen bestemt formening, men det antas at utbyttet ikke kan være tilfredsstillende som følge av den store reduksjon i belegget som må ha funnet sted i ukens løp. De resultater som imidlertid hittil er oppnådd både kvantitativt og økonomisk, antas likevel å være meget tilfredsstillende for en stor del av Lofotfiskerne.

11. driftsuke, avgitt 18. april.

Inneværende uke har vært preget av liv og virksomhet nesten over alt omkring i værene, men som det vil skjønnes, er virksomheten no flyttet fra fiskerbåten på Vestfjordfeltet til rorbuene inne i værene, kaiene, butikkene og kontorene i land, hvor der i disse dager har utfoldet seg ivrig arbeid med regnskap og oppgjør og mange andre ting for å ordne opp etter sesongen. De to foregående uker har artet seg så noenlunde på samme måte, idet hjemfarten begynte å ta til allerede til påske og siden har fortsatt daglig. De små rester av fiskerflåten som har slått seg til ro over påske har no avsluttet denne uke og er på tur hjem. Som det herav vil skjønnes, er det for det meste innbyggerne som har holdt driften gående de siste dagene, og særlig er det for Vestlofotværene at denne har foregått. Omfanget har imidlertid vært forholdsvis lite, og man kan godt si, at det for en overveiende del kun er nattlinefiskerne som har holdt driften gående. Garnfiskerne har når bortses fra unntakelsene, som tidligere meddelt allerede avsluttet sesongen. Det samme er tilfelle med juksa- og snikfiskerne, som praktisk talt over hele linjen har innstillet driften.

De linefiskere av innbyggerne som fremdeles ligger igjen i Vestlofotværene — spesielt da Sørvågen — avslutter for en stor del i disse dager, blant annet fordi leiekarene forlanger kontraktmessig avklaring 20. ds. Når leiekarene går fra borde, blir bemanningen på de fleste båter så svak, at driften må innstilles for de vedkommende båtlag. I de tilfeller hvor fisket på denne årstid er lønnsomt pleier linefiskerne som må avklarere sine leiekarer å skipe seg sammen 2 båtlag, slik at den ene båt legges stille. Det er mulig at noen også i år ordner seg på den måte. Man regner imidlertid med at noen nattlinebåter, hjemmehørende i Vestlofotværene i år som vanlig vil fortsette driften en kortere tid både på innersiden og yttersiden, såfremt det kan skaffes de fornødne driftsmidler.

På grunn av lite belegg har driften hele uken vært meget beskjeden over alt, og man går derfor ut fra at ukens fangstresultat ikke kan være særlig stort. Fisketyngden har jo som man vet forlatt Lofoten for i år.

Men også denne gang har enkelte fiskedotter skilt seg ut her og der fra hovedforekomsten og forlenget oppholdet på feltet. Disse lokale småforekomster er det som den beskjedne rest av Lofotflåten har lagt seg etter. Og det har lyktes nattlinefiskerne i Vestlofoten å holde seg såvidt frampå i uken at driften har stillet seg lønnsom. Fangstene har dog vært nokså ujevne og har sjelden nådd noen høyde, noe som alltid forekommer om våren, når fisketyngden er på heimtur etter endt sesong. Også for Skrovbakken og på Hopsteigen har ukens beskjedne drift tildels gitt tilfredsstillende utbytte for de få som har truffet heldig til. Men fisketyngde av betydning er dog ikke lenger tilstede på disse felter.

I det hele kan man vel no si at fisketyngden på alle felt har søkt bort, i hvert fall i så stor utstrekning, at de spredte småforekomster som fremdeles måtte være tilstede ikke vil gi noen lønnsom basis for fortsatt drift.

Man kan således regne med at Lofotfisket no er avsluttet.

Fra oppsynsbetjentene foreligger det innberetning om fiskets gang i de forskjellige oppsynsdistrikter, hvorav hitsettes:

Kanstadfjorden oppsynsdistrikt. Kanstadfjorden, Rinøy og Kjeøy.

»Fisk ble formerket på juksa allerede første dagene av februar. 10. februar var fangstene på juksa opp til 70 på snøret, blanding av oppsigfisk og skrei. Høgfjorden stod da full av sild. Seinere kom flere båter i drift, og fangstene på juksa var gode.

20. februar fikk en nattlineskøyte 2.000 kg og en småskøyte med juksa 1.900. Fisken stod fra Rotvær helt opp til Svensgam, men på grunn av at fisken kjørte i sild var det vanskelig å få jevne fangster.

I første uken av mars var fisket jevnt godt på alle sorter bruk. Der var utvilsomt en stor fisketyngde tilstede. Imidlertid satte kuldeperioden inn, og da tok fisket plutselig av.

Omkring den 20. mars og utover var fisket ubetydelig, og flere småbåter sluttet og reiste heim. De større garnbåter reiste vestover.

Etter påske fortsatte heimefolket driften, og det ble da gjort gode fangster på juksa, opp til 100 pr. snøre«.

Raftsundet oppsynsdistrikt: Raftsundet, Risvær og Svellingen.

»De første prøvesett som ble gjort i begynnelsen av februar viste at der var fisk tilstede, men fangstene var forholdsvis små. Juksebåtene fikk fisk over alt hvor de fisket. Fisken stod oppe i sjøen etter småsilda.

I midten av februar og utover fiskedes det godt på line, jevnt 1.000 kg på småskøytene, men mindre fangster på garn. Fisken var i år svært mager, og det skulde tyde på et godt linefiske. Fra først i mars ble der gjort gode fangster også på garn, med toppfangst på

7.000 kg den 10. mars. Det var da utvilsomt meget fisk tilstede fra Svellingen og vestover til Ingelsøy. Alt lå godt til rette for å skulde bli et storfiske.

Imidlertid satte det inn med sydost kuling og frost, som hindret bedriften meget. Særlig gikk det utover juksafolket, som ble liggende i land. Fra siste delen av mars ble været bedre, og da ble der fisket godt både på garn og line, men på juksa ble det ikke noe særlig. Juksa-folket klaget over at fisken ikke vilde bite.

Sist i mars tok fangstene av, og endel garnbåter reiste vestover. De fleste fremmede fiskere reiste heim til påske.

Innbyggerne fortsatte driften etter påske og utover til oppsynet hevedes med godt resultat. De juksebåter som lå over påske gjorde det bra, men for de som reiste heim til påske ble resultatet nærmest slett.

Utbyttet for garn- og linefolket måtte sies å være godt.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 1.764.000 kg.

Svolvær oppsynsdistrikt.

Prøvedriften etter skrei var allerede foretatt før oppsynet ble satt. Det var imidlertid tydelig, at der allerede så tidlig som i januar var kommet atskillig fisk tilstede på feltet. Fangstene på garn og liner var 300 til 450 kg. Den første prøvedrift med jukse var 4.—5. februar og fangstene var da oppe i 500 kg.

Den fortsatte drift utover februar med garn og liner ga alminnelige gode fangster, og man fikk bekreftet at det var betydelig fisk tilstede. Omkring siste halvdel av februar og omtrent hele mars måned var fisket usedvanlig godt med garnfangster på opp til 13.000 kg og linefangster på opp til 4.000 kg. Juksefangstene var 4.500 kg.

Det ble også i år i stor utstrekning brukt fløytgarn, og på disse ble som vanlig de største fangster tatt. Strømforholdene var gunstige for det meste hele vinteren, så noe brukstap av betydning ble det ikke.

På Høllafeltet eller Austnesfjorden var der ikke formerket noe nevneverdig av fisk.

Resultatet av vinterens fiske må for garn og liner betegnes som meget godt. For jukse må resultatet betegnes som svært ujevnt.

Det oppfiskete kvantum utgjorde 12.600.000 kg.

Vågan oppsynsdistrikt: Kabelvåg og Storvågen.

Allerede omkring midten av januar begynte enkelte linefiskere fisket med fangster omkring 4 a 500 kg. Fangstene ble dog etter hvert som flere båter kom i drift noe mindre, så noe videre innsig av skrei kunde således ikke ha funnet sted.

Da oppsynet sattes, var fangstene øket igjen, idet man på line fikk opp til 800 med et gjennomsnitt av 400 kg og på jukse opp til 200 kg. Fisket bedredes no etter hvert, så fangstene omkring 20. februar var opp til 2.400, 1.400 og 1.400 for henholdsvis garn, line og jukse.

Der fiskedes no jevnt bra hele februar ut, særlig på garn.

Fra mars sporedes en ytterligere økning i fangstene med opp til 10.000 kg på garn og med et gjennomsnitt av 3.000 kg for liner opp til 3.000 med et gjennomsnitt av 2.000 kg, og for juksa opp til 1.600 med et gjennomsnitt av 600 kg.

Fra 25. mars kunde en merke noe avtaken i garnfangstene, og fra 10. april betydelig nedgang i line- og juksefangstene, og ved oppsynets slutt var fisket helt avsluttet.

Til å begynne med foregikk fisket på feltet for Hopen for alle bruksarter. På dette felt formerkedes omkring 20. februar et rikt innsig av skrei. Av dette innsig seg en betydelig del østover til østre garnhav og Fellesdistriktet. I Kabelvågbakken foregikk fra mars utover til april et sers godt fiske på garn og jukse, idet de største garnfangster ble tatt der på feltet. Fisket holdt seg forholdsvis lenge på dette felt, idet vestsiget ikke begynte før i begynnelsen av april. Det var en sjelden stor fisketyngde tilstede, for fiskefloen stod helt fra eggen oppover botn.

Til påske sluttet garnfiskerne, idet disse fant det lite lønnsomt å fortsette. Line- og juksefiskerne og noen få garnfiskere fortsatte etter påske. Enkelte linebåter sluttet først den 15. april.

Resultatet var i vinter sjelden godt, særlig dog for garn- og linefiskerne.

Det oppfiskete kvantum utgjorde 4.159.000 kg.«

Hopen oppsynsdistrikt: Hopen, Kalle, Ørsnes og Ørsvåg.

»De forsøk med nattliner som ble foretatt i siste halvdel av januar og første dager av februar ga små fangster, så noe videre fiskeinnsig var neppe til den tid foregått.

Omkring 10. februar lå gjennomsnittsfangstene på line omkring 600 kg og en enkelt garntrekning 1.000 kg. Fra midten av februar var det bedring i fisket både på garn og line, og bedringen fortsatte til henimot slutten av måneden. Fra den tid begynte også juksefiskerne regulær drift, som ga ganske bra utbytte.

Det egentlige hovedinnsig av skrei kom sannsynligvis først omkring 10. mars, da fangstene var særlig gode både på line og garn med fangster på opp til 10.000 og 3.000 og gjennomsnitt 4.000 og 2.000 for henholdsvis garn og liner.

Juksafisket ga også i denne tid bra utbytte, men ikke i den utstrekning som for garn og liner. Det er sannsynlig, at den særdeles sterke kulde virket uheldig for juksafisket.

Etter 20. mars tok fisket endel av, dog mest på garn, hvorfor de fleste garnskøyter flyttet vestover til Stamsund og Balstad og fisket framover til påske, hvor etter de avsluttet og reiste heim. Noen garnbåter som fortsatte fisket på feltet for Hopen hadde den 4. april fangster på opp til 8.000 kg, som var tatt på østre garnhav, men noe nevneverdig garnfiske ble det dog ikke etter den tid.

De fleste juksabåter samt endel linebåter avsluttet til påske og reiste heim. En vesentlig grunn for den tidlige avslutning var visstnok forsyningsvanskeligheter.

Linedriften etter påske ga et ganske tilfredsstillende utbytte helt fram til omkring 15. april, da fisket må betegnes som avsluttet.

Fra først i mars til henimot slutten av samme måned var sikkert en svær fisketyngde tilstede for distriktet, men vestre garnhav skuffet i år. Det var på feltet fra linehavet til grensen mot Fellesdistriktet de beste fangster ble tatt, og da forekomsten av skrei var bra fordelt på hele dette felt fra egga oppover botn betinget dette bra driftsvilkår.

Utbyttet for fiskerne må betegnes som meget godt.

Henningsvær oppsynsdistrikt:

»Fisket artet seg temmelig dårlig i begynnelsen av sesongen. De prøvesett som var gjort i januar måned ga bare »kokfisk« til resultat. Også utover i februar var det dårlig fiske med små fangster, unntatt nattlinebruket som hadde jevnt pene fangster. Omkring den 20. februar og utover i hele mars øket fangstene noe, og i tiden fra 6.—20. mars var det jevnt godt fiske med toppfangster på garn på opp til 9.000 kg og gjennomsnittsfangster på 2.000 kg.

I år stod fisken ikke så langt fra land som i fjor vinter. Fisk var det over alt, hvor det ble prøvet, og den stod heller ikke så dypt som forrige år. Når juksefiskerne har noe dårligere utbytte enn tidligere, kommer det for det meste av de ustabile værforhold som har hindret driften.

Totalutbyttet for sesongen må betegnes som tilfredsstillende.

Distriktets samlede fiskekvantum utgjorde 11.942.000 kg, derav tilført 2.000 kg.

Stamsund oppsynsdistrikt: Stamsund, Steine, Ure og Æsøy.

»Ved oppsynets ikrafttreden den 31. januar var det gjort noen få prøvesett med nattliner med fangster fra 200—400 kg. Dette viste jo at skreien allerede var kommet.

Utover de første 8 dagene av februar dreiet fangstene på nattliner seg fra 50—800 kg, men enno var det ingen ordinær drift, bare noen få av innbyggerne var så smått begynt.

Også i år syntes fiskerne å ta det med ro og se tiden an før de bega seg til Lofoten. I første tilgang var det kun innbyggerne som driftet, men når det led utover midten av februar begynte også de fremmede fiskere å innfinne seg, og driften tok etter hvert til i mere ordinære former med de forskjellige bruksarter.

Det viste seg at der var fisk tilstede, om ikke akkurat i noen »tyngde«, men når garnene kom i sjøen, ble det tildels gjort pene fangster på opp til 8.000 kg. Omkring 20. februar var det et godt juksefiske for distriktet. Juksefiskene hadde fangster på opp til 2.300 kg, men det var bare noen få som drev.

Utover hele mars måned og like til over påske var det et jevnt godt fiske, særlig på garn. Det kunde således den 23. mars noteres toppfangst på denne bruksart med 11.500 kg og et gjennomsnitt på 2.700 kg.

Nattlinefiskerne hadde også i denne tiden tildels gode fangster. Den 18. mars ble det gjort toppfangst med 3.330 kg og 1.560 kg i gjennomsnitt.

Juksefisket som vesentlig ble drevet av småskøyter og robåter ble jo i forhold deretter.

Til påske sluttet de fleste fiskere, men de som fortsatte driften etter påske fikk enno pene fangster både på garn og nattliner.

Ved oppsynets slutt stod der enno fisk på feltet for distriktet, om enn i mindre utstrekning enn før på vinteren, men forskjellige forhold gjorde det lite mulig å fortsette driften.

Også i år stod fisken til å begynne med langt inn over egga, men etter hvert som det led utover mot slutten av sesongen, seg den nærmere mot land.

Det økonomiske utbytte av fisket i år kan man nok ikke sidestille med fjorårets, men det må allikevel betegnes som tilfredsstillende, særlig for garnfiskernes vedkommende, tatt i betraktning den korte sesong det ble for d sse.

For linefiskerne ble også resultatet bra. For juksefiskerne ble det derimot forholdsvis mindre, idet dette fiske mest ble drevet med robåter og mindre motorfarkoster.

Distriktets kvantum utgjorde 8.125.000 kg, derav for Stamsund og Steine 6.025.000 kg og for Ure 2.100.000 kg.«

Ballstad oppsynsdistrikt: Balstad og Mortsund.

De første forsøk med linedriften for inner- og yttersiden ble foretatt i uken 17.—24. januar med fangster på opp til 1.450 kg og i uken 26.—31. januar med fangster fra 500 til 2.040 og et gjennomsnitt av 900 kg skrei.

Den 31. januar kom 2 storgarnskøyter opp fra yttersiden med fangster på henholdsvis 1.300 og 1.400 kg.

Da oppsynet ble satt, var driften allerede i full gang.

Ved første opptelling den 6. februar hadde været et fiskeparti på 390.000 kg. Fisket fortsatte med ganske gode fangster i hele februar både for garn og liner.

Fra 10. mars og nærmest påfølgende dager fraflyttet en del garnskøyter distriktet, idet det oppstod bedre fiske for Østlof otværene. Derimot fortsatte fisket uforandret med jukse og liner.

På grunn av oljesituasjonen ble no også driften for yttersiden for det meste avsluttet.

Omkring 25. mars tiltok garnfangstene igjen, og det ble atskillig tilflytning av garnfarkoster.

I uken før påske avsluttet de fleste jukeskøyter og reiste heim, mest skøyter fra Troms. I uken som endte 11. april avtok garnfisket sterkt, og de fleste garnfarkoster sluttet no.

Nattlinefisket fortsatte og ga fortsatt gode fangster helt til utover at oppsynet tok slutt den 19. april

Driftsresultatet må også i år betegnes som meget tilfredsstillende, om enn noe mere ujevnt enn fjorårets.

Distriktets samlede fiskekvantum utgjorde 9.915.000 kg, hvorav for Ballstad 7.745.000 kg og for Mortsund 2.170.000 kg.«

Sund oppsynsdistrikt: Sund, Møllerodden, Østre og Vestre Nessland, Skjellfjord og Nusfjord.

»100 stk. fin skrei var resultatet av de prøvesett som ble foretatt med line midt i januar for Sund i år. Skreien var også denne vinter kommet tidlig til fangstfeltene.

I de første dager av februar var gjennomsnittsfangstene på linen varierende fra 315—860 kg. Dette ranglefiske holdt seg til 16. februar. Gjennomsnittsfangsten gikk da opp til 1.200 kg. Et nytt tilsig av fisk var kommet, men av de fangstresultater en hadde resten av måneden fikk en det inntrykk at denne forekomst seg fort austover.

Resultatet av fisket for mars måned ble nærmest en skuffelse. Fangstene tok av litt etter hvert, så ved månedens utløp var gjennomsnittsfangstene nede i ca. 300 kg.

I tiden 2. januar til 6. februar var det for yttersiden av Lofoten et rikt fiske både på garn og line. Været var imidlertid hårdt, og da forøvrig alle innseilingslykter i dette farlige farvann var slukket, gjorde alt sitt til at fiskerne ikke fikk gjøre seg nytte av fiskeforekomsten der.

Garndriften for distriktet må nærmest betegnes som feilslått. De prøvesett og fangstresultater en hadde først i februar ga til resultat at alle garnbåtene gikk til Austlofoten.

I påskehelgen — påskeaften og 2. påskedag — ble de største fangster tatt på garn. Gjennomsnittsfangstene var da på ca. 2.000 til 2.800 kg. Etter påske avtok fangstmengden for garnene, driften ble etter hvert mindre lønnsom og ble avsluttet utover midten av april.

Gjennomsnittsfangstene på line var i første halvdel av april fra 500—700 kg.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 4.486.000 kg — hvorav for Sund 2.786.000 og for Nusfjord 1.700.000 kg.«

Reine oppsynsdistrikt: Reine og Hamnøy.

Innbyggerne begynte fisket med liner for distriktet de siste dager av januar. Utbyttet av driften må nærmest betegnes som »smått« og betydelig mindre enn foregående år.

De første linetrekninger som ble foretatt etter at oppsynet ble satt ga fangster fra ca. 70—500 kg. Fangstutbyttet øket utover midten av februar til toppfangster på en 1.600 kg, mens gjennomsnittsfangstene lå på en 700—800 kg.

Den første garntrekning ble foretatt 4. februar med et fangstutbytte av 1.500 kg. Dette ranglefiske holdt seg til ca. 25. februar, da linefangstene kom opp i 3.200 kg med et gjennomsnitt på ca. 1.100 kg. Dette var forøvrig det eneste merkbare innsig av fisk for distriktet. Fangstutbyttet holdt seg imidlertid bare en kort tid, og fisket ble snart lite drivverdig for garnbrukerne, som etter hvert flyttet til Austlofoten.

Fisken stod utover vinteren innover det vanlige fiskehav og jevnt fordelt utover feltet, men det var klart, at fiskeforekomsten ikke var særlig stor.

Fra begynnelsen av mars gikk fangstene ned, og driften fortsatte for linebrukerne utover til de siste dager av mars som et middels ranglefiske.

Man hadde håpet på en bedring av fisket under vestsiget, men dette slo bare delvis til. De siste dager av mars, men særlig påskeaften og 2. påskedag ga bra fangsttall for garnene med toppfangster på ca. 5.000 kg og med et gjennomsnitt på ca. 1.600 kg. Denne bedring i fangstene holdt seg imidlertid ikke, og driften ble utover midten av april ulønnsom for garnbrukerne, som etter hvert avsluttet driften.

Linefiskerne fortsatte med et ranglefiske fra 1500—600 kg helt til oppsynet ble hevet.

Til tross for en beskjeden fisketyngde må det økonomiske utbytte av vinterens fiske betegnes som godt. For mange av garnbrukernes vedkommende må det betegnes som meget tilfredsstillende. Fangstutbyttet for garnenes vedkommende ble dog vesentlig tatt for Austlofoten.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 4.069.000 kg.«

Værøy oppsynsdistrikt:

»Den 16. januar var det første forsøksfiske med liner på yttersiden med fangst på opp til 150 stk. Fangstene øket, og var den 22. januar oppe i 600 stk. Det var på sprutbelling og fersk småsild. Sistnevnte var mager og dårlig agn. Derimot var frosset småsild bedre. Fangstene varierte til slutten av januar fra 100 stk. til som nevnt 600, alminnelig 200 á 300 stk. Fra 26. januar var fisket i full gang av mange skøyter både fra distriktet og av tilreisende.

De første fangster på innersiden var ca. 100 stk., men først i februar fikk flere skøyter pene fangster, som stod likt med yttersiden, dog i alminnelighet ikke så store fangster som for yttersiden.

Når frosset storsild kom, steg fangstene, og yttersiden stod da betydelig over innersiden — som vanlig de siste år. Det var ikke garnfiske i år. En tilreisende skøyte sluttet og reiste østover. En skøyte fra stedet begynte ikke med garn, men drev liner hele vinteren. En annen garnskøyte fra stedet flyttet østover og drev hovedsakelig der hele vinteren. Resultatet var som for gjennomsnittsfisket på liner.

Agnmangel seinere ut på vinteren bevirket delvis landligge. Til påske sluttet de fleste fremmede fiskere av andre grunner — særlig matspørsmålet.

Sluttkvantummet for Værøy var 5.370.000 kg, som må betegnes som et godt år hva fiskemengde angår. Fisken var mager.

På yttersiden var det stor fisketyngde. Litt strøm var der enkelte dager, og det hendte at bruket gikk tapt som følge av meget fisk på linen i noe sterk strøm, men strømforholdene var stort sett gode,«

Røst oppsynsdistrikt.

Forsøksfiske med garn ble gjort i begynnelsen av januar. Det viste seg at det første fiskeinnsig allerede var kommet for yttersiden, og det oppnåddes ganske pene fangster. Fisken var således i år tidligere enn vanlig på vandring til Lofotbanken.

Det ble en tid framover gjort gode fangster av heimefiskerne, før de tilreisende fiskere kom til været.

Fisket for yttersiden fortsatte til i midten av mars på såvel garn som liner. Deretter bare noe mindre fangster omkring midten av april. For innersiden ble der sist i mars og først i april tatt noen fangster på liner, mens garnfangstene var ubetydelige.

Vær og strømforhold var mindre gunstig for drift, og det resulterte i større redskapstap for linebrukerne. De tilreisende fiskere kom for seint til været og oppnådde således ikke det resultat som heimefiskerne.

Sluttresultatet pr. mannslott ble betydelig mindre enn foregående år. I alt ble det oppfisket i distriktet 1.252.000 kg.«

Tilvirkning og utbytte.

Sesongen ble i år avsluttet med et fiskeparti på 78.949 tonn, 29.598 hl dampmedisintran, 23.969 hl saltet rogn, 23.482 hl. fersk rogn for hermetisering.

Verdien av alle produkter tilsammen (også torskehodene) utgjør kr. 28.350.000,00. Forøvrig henvises til tabell 36 herom.

Av fiskepartiet ble 29.911 tonn saltet til klippfisk, 20.091 hengt til rundfisk, 27.345 eksportert fersk i iset tilstand, 1.504 anvendt til filét, og endelig 98 tonn tilvirket som rotskjær.

Til guano ble anvendt 19.6 millioner torskehoder, mens 1 million sådanne medgikk til forbruk i Lofoten samt til heimsendelse i forskjellige øyemed.

Som vanlig ble dessuten det øvrige fiskeavfall som rygger oppsamlet over alt for tørking til guano, likesom det også i vinter var endel fiskere av den stedlige befolkning som samlet opp hoder og rygger og tørket disse for seinere salg.

Under sesongen sendte fiskerne også i år heim ikke ubetydelige mengder hoder, likesom de ved heimreisen tar med seg så mange hoder som de kan plasere ombord i farkosten sin. Dette med å bringe heim hoder er gammel tradisjon blant fiskerne fra herredene i Lofoten og fra de nærmest omliggende distrikter. De hodene som bringes heim tørkes vel for endel til guano, men den overveiende del forbrukes heime som »bumat« — et meget velkommen kraftfortilskott til besetningene i »vårknipa«.

Heimsendelsen av fisk fra fiskerne til deres familier foregikk omtrent i samme utstrekning som forrige vinter. Dertil kommer så den fisk som fortæres av de fastboende i fiskeværet og av fiskerne selv. Det blir ikke så små partier som forbrukes på denne måten. En nøyaktig oppgave over dette forbruk er meget vanskelig å erholde. En må dog regne med,

etter de innhentete opplysninger, at det i år er medgått på denne post et liknende kvantum som i fjor, nemlig ca. 2½ million kilo. Verdien av det således forbrukte kvantum fisk kan i år passende settes til ca. kr. 675.000,00.

Leverholdigheten hos fisken varierte i vinter temmelig meget. Gjennomsnittsleverholdigheten ble satt til 1.120 kg. fisk til hver hl lever. I 1939, 1940 og 1941 var leverholdigheten gjennomsnittlig henholdsvis 1.060, 1.050 og 1.170. Det framgår herav at den i år lå noe over fjoråret.

Fiskens rognholdighet pr. 1.000 kg fisk utgjorde i 1937 0,63, i 1938 0,54, i 1939 0,62, i 1940 0,59, i 1941 0,63 og i år 0,60.

Beregningen er foretatt på den tid av sesongen da forøkelsen av rognpartiet var ved å opphøre som følge av at fisken i stor utstrekning var ferdig med gytingen.

Gjennomsnittsutbytte i brutto pr. mann fra 1881—1942.

Tabell 32.

År	Stykker skrei	Kroner	Fratrukket båtslott reduseres bruttolotten til kroner
I gjennomsnitt 1881—1890.....	656	203	—
1891—1900.....	732	183	—
1901—1910.....	744	259	—
1911—1920.....	716	595	—
1921—1928.....	1155	788	629
	Antall kilo		
1929—1938.....	3283	488	380
1939.....	4469	677	510
1940.....	4012	710	530
1941.....	5760	1697	1273
1942.....	4828	1730	1300

Gjennomsnittsutbyttet etter tabell 32 foran er beregnet etter fiskernes antall den 22. mars og som vanlig angitt i brutto. Når lottantallet beregnes på samme måte som fangstfordelingen skjer på, øker lottantallet så meget, at bruttolotten på den enkelte reduseres til det i nevnte tabell angitte beløp.

Agnforsyningen.

Agnpriser og agnutgifter.

Agnforsyningen foregikk stort sett tilfredsstillende gjennom sesongen og bare enkelte, kortere tider var tilførselene ikke så regelmessige som ønskelig. Agnmangel av alvorlig omfang forekom ikke, og for hele

distriktet var det bare fra et par av de mindre vær hvor det ble berettet om forbigående agnknapphet.

Av agnsortene var frosset storsild også i år meget benyttet som nattlineagn, og denne agnsort var som vanlig meget etterspurt som det gode agn den er. Dessuten benyttedes også i stor utstrekning til nattlineagn fersk fetsild, som det var nokså jevn tilgang på. Av salt-skjellagn var tilgangen mindre tilfredsstillende. Særlig for juksefisket med snik vil det være av stor betydning om denne agnsort kan tilføres Lofotfisket i tilstrekkelig kvanta.

Der ble også i år gjort en del forsøk med preparerte reker til nattlineagn.¹ Forsøket ga et noe bedre resultat enn tidligere og i heldigste tilfelle sto fangstresultatet etter rekeagningen minst på høyde med frosset storsild. Så spredt og enkeltvis som forsøkene hittil er gjort, vil det dog være vanskelig på det nuværende tidspunkt å uttale noe bestemt om rekenes framtidige verdi som nattlineagn. Saken er imidlertid av så stor interesse at forsøkene bør fortsette.

Mange fiskere hadde forøvrig medbrakt heimefra agn til eget forbruk, således saltskjell, sprutbelling, sprutgor samt rund frosset sprut. Saltet sild ble anvendt bare i ubetydelig grad. Det finnes grunn til også i år å gjenta henstillingen til fiskerne om å dekke sitt agnbehov fra heimstedene i så stor utstrekning som mulig. Dette vil sikre en jevnere drift om agnmangel skulde inntreffe, det vil også redusere agnutgiftene.

Agnutgiftene viser i år en del stigning. En medvirkende årsak hertil var det gjennomgående gode driftsvær med mange sjøværst dager, likesom prisen lå endel høyere i år for endel agnsorter. De samlede agnutgifter beløper seg etter foretatte beregninger til ca. 1,9 million kroner, eller kr. 335,00 pr. nattlinefisker og kr. 20,00 pr. jukse- og snikfisker mot ifjor henholdsvis kr. 310,00 og kr. 25,00. Det større agnforbruk skyldes også for endel at det ifjor deltok 4100 linefiskere mot i år 5400. Juksefiskernes antall var uforandret fra ifjor.

Fra enkelte oppsynsstasjoner er innkommet endel opplysninger om agnforsyningen og man skal her hitsette:

Kanstadfjorden oppsynsdistrikt:

I dette distrikt bruktes kun fersk sild, og dette agn var å få til enhver tid.

¹ Se rapport fra Finn Devold om forsøk med reker som agn, s. 120 i nærværende hefte.

Raftsundet oppsynsdistrikt:

Det ble hovedsakelig benyttet fersk sild i dette distrikt, samt en del sprut som fiskerne hadde liggende på kjølelager. På slutten av fisket bruktes en del frossen sild og storsild.

Forsyningen av agn var til enhver tid tilfredsstillende, men storsild var det mer vanskelig å få tak i.

Skrova oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen var i vinter noenlunde tilfredsstillende forsåvidt angår linebruket, men for juksebrukets vedkommende meget lite tilfredsstillende så mange juksefiskere avsluttet fisket allerede sist i mars måned på grunn av mangel på skjellagn.

Linefiskerne benyttet for det meste fersk sild, men det forekom også litt frosset storsild. Enkelte fiskere hadde litt tørket sprutbelling med seg til regulering av agnforsyningen.

Svolvær oppsynsdistrikt:

For de linebåter som hadde stasjon i været, var tilgangen på agnsild og sprut noenlunde tilfredsstillende, men derimot var det vanskelig å skaffe til veie agnskjell.

Kabelvåg oppsynsdistrikt:

Til agn ble benyttet tørket sprutbelling samt rund, frossen sprut. Delvis også sprutgor. Av sild ubetydelig.

Hovedsakelig ble benyttet saltet skjell, og der kunde tildels bli knapt om dette agn, så linesetningene måtte avkortes en del.

Juksafiskerne manglet til dels skjell til snikfisket.

Hopen oppsynsdistrikt:

Under de herskende forhold må agntilførselen betegnes som ganske tilfredsstillende. Enkelte »krisedøgn« forekom, men noe nevneverdig avbrekk i fisket forårsaket agnmangelen ikke.

Først på vinteren anvendtes til agn sild samt tørket sprutbelling og rund frossen sprut, men seinere utelukkende sprutgor og saltskjell.

Henningsvær oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen fungerte nokså bra hele sesongen. Frossen sild var det en tid lite av, fersk fetsild ble da brukt en del. Tørket belling og gor ble også brukt samt salt skjell. Der ble også gjort forsøk med reker til lineagn. Noe nevneverdig parti av salt skjell var det ikke tilstede.

Agnskjellprisen var i år atskillig høyere enn ifjor.

Stamsund oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen var i dette distrikt tilfredsstillende utover hele vinteren, idet agn av de forskjellige sorter fant jevn tilførsel etter behovet. Kun noen dager i slutten av siste uke i sesongen var der agnmangel, og dette kom vel av at forhandlerne ikke vilde holde større lagre enn det gikk unna, da mesteparten av linefiskerne da hadde avsluttet driften.

Først i sesongen var det benyttet både fersk og frossen fetsild samt belling, som også var å få kjøpt, men som fiskerne i alminnelighet hadde med hjemmefra.

Når frossen storsild kom på markedet, ble denne som vanlig hovedagnet, da den hittil har vist seg å være ledende på agnmarkedet. Der ble også ut i sesongen brukt saltskjell.

Som nytt agn ble der i noen utstrekning i år benyttet reke, både fersk og konservert. Dette viste seg å være et særdeles fortrinlig agn, og av de få forsøk som ble gjort med dette agn, viste det seg i mange tilfeller at det endog overgikk frossen storsild. Dertil var det meget drøyere og således billigere. Holder dette stikk, vil agnkontoen, som for linefiskerne alltid har vært høy, bli redusert betydelig.

Alle agnpriser var maksimalpriser, så den utidige jobbingen, særlig da på agnskjell, er det no heldigvis slutt med.

Balstad oppsynsdistrikt:

Stort sett fungerte agnforsyningen tilfredsstillende gjennom hele sesongen for dette distrikt. I februar måned ble der for det meste benyttet fersk og frossen storsild fra fjordene nordpå. Når der i mars kom fersk storsild i handelen, ble denne benyttet såsant den var å få tak i. Noen dunker skjell ble også benyttet i slutten av fisket.

Agnutgiftene ble i år noe høyere enn fjorårets, spesielt for de som begynte driften så tidlig i sesongen.

Sund oppsynsdistrikt:

Alt fra fiskets begynnelse var det delvis agnmangel. Særlig merkbar var den i de første og siste dager av februar. Flere båter måtte da gjøre landligge grunnet agnmangel. Forøvrig var det under hele sesongen vanskelig å skaffe agn, og dette forårsaket som tidligere nevnt, landligge samt en reduksjon av bruksmengden.

Hertil kommer så at agnet tildels var av dårlig kvalitet. I flere tilfeller var det i frosne storsildkasser bedervet sild. Fersk sild var også en tid benyttet som agn, men også denne var stort sett av en dårlig kvalitet.

Reine oppsynsdistrikt:

Som forholdene lå an for vinterens fiske, må tilførselen av agn betegnes som tilfredsstillende. Det forekom dog utover sesongen kortere perioder av agnmangel eller så knapp tilførsel av agn at enkelte linebåter ble liggende på land. Tilførselen siste vinter var heller ikke så regelmessige som tidligere, og tiden mellom hvert anløp av agnfarkoster var lenger. Dette bevirket at agnet i enkelte tilfeller ble noe gammelt og lite fiskelig. Gammelt agn gir jo mindre utbytte ute på feltet.

I den første del av sesongen ble der anvendt fersk sild fra innlandsdistriktene. Så lenge silden var fersk, var den brukbar som agn, men den viste seg mindre holdbar ved lagring, selv om den ble oppbevart på kjølerum.

Etter at tilførselene av frossen storsild kom i gang, ble denne agnsort omtrent utelukkende anvendt.

Sist i sesongen var det agnmangel da tilførselen stoppet opp en kortere tid p. g. a. oljevanskeligheter.

Andre agnsorter ble ikke anvendt i nevneverdig utstrekning.

Sørvågen oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen foregikk tilfredsstillende helt til slutten av fisket, da der var dager hvor tilførselen var noe knapp.

Der benyttedes kun fersk sild og frossen storsild som agn. På grunn av prisforhøyelsen på agnet og de mange sjøværsgener ble agnforbruket stort, nemlig 350,00 pr. linefisker.

Maksimalprisene ble overholdt hele vinteren igjennom.

Varøy oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen var ikke tilfredsstillende. Enkelte hadde tørret sprutbelling til 23 øre, og andre hadde kjøpt inn den slags nyss før fisket begynte, men mange fiskere var henvist til å bruke det agn som forefantes til salgs. Det var først fersk småsild, som ikke var særlig godt agn, men ut i mars kom frossen storsild.

Selv om det var delte meninger om hvilket agn var som best, var nok de fleste at den oppfatning av frossen storsild sto betydelig over alt annet. Men tilførselen var ujevn, og flere skøyter og båter måtte ligge på land grunnet agnmangel.

Røst oppsynsdistrikt:

Agnforsyningen må betegnes som utilfredsstillende så å si under hele fisket. Det forekom flere ganger at fiskerne måtte hente agn den lange vegen fra Værøy. Først i sesongen, før frossen storsild kom, benyttedes til agn blekksprutbelling og småsild.

Driftsresultatet ble bedre da storsilden kom i sjøen. Sprutbelling var betalt med 23—24 øre pr. stk. Også for de øvrige agnsorter var prisene høyere.

Gjennomsnittspris på agn i hvert vær 1942 angitt i kroner pr. hektoliter.

Tabell 33.

Fiskevær	Fersk sild	Salt sild	Skjell	Salt skjell	Fersk lodde	Bleksprut	Bleksprut-lever	Isset eller frosset fersk storsild
Rinøy	44,00	—	—	—	—	—	—	—
Kjeøy	44,00	—	—	—	—	—	—	—
Risvær	40,00	—	—	—	—	35,00	—	45,00
Brettesnes	33,00	—	—	266,00	—	20,00	70,00	38,00
Skrova	40,00	—	—	280,00	—	—	—	45,00
Svolvær	40,00	—	—	275,00	—	—	—	45,00
Kabelvåg og Storvågen ..	—	—	—	275,00	—	100,00	70,00	46,00
Hopen, Kalle, Ørnesvika og Ørsvåg	31,00	34,90	—	280,00	22,00	39,00	73,00	36,00
Henningsvær	33,00	—	—	285,00	—	45,00	61,00	36,00
Stamsund og Steine	30,00	33,00	82,00	285,00	—	110,00	—	34,00
Ure	30,00	33,00	—	285,00	—	—	—	34,00
Mortsund	32,00	35,00	—	320,00	—	—	—	36,00
Balstad og Kjeøy	30,00	—	—	285,00	—	—	—	34,00
Nusfjord	—	—	—	—	—	—	—	39,00
Sund, Nesland, Møllerodden	33,00	—	—	—	—	—	—	39,00
Reine og Hamnøy	35,00	—	—	—	—	—	—	39,00
Sørvågen, Moskenes, Bogen, Tind og Å	33,00	—	—	—	—	—	—	38,00
Værøy	30,00	—	—	—	—	—	70,00	34,50
Røst	40,00	—	—	—	—	—	—	46,00

Forsøk med reker som agn.

Av FINN DEVOLD.

Rekefisket er av forholdsvis ny dato i Nord-Norge. Allerede ved århundreskiftet oppdaget professorene JOHAN HJORT og KNIPOWITSCH at den alminnelige dypvannsreke *Pandalus borealis* fantes i mengder ved den nord-norske kyst og i Barentshavet. I 1924 oppdaget THOR IVERSEN at den også var meget tallrik på flere felter ved Spitsbergen. Utnyttelse av disse forekomster er først begynt for alvor i løpet av 30-årene, og først etter 1935 er der blitt fart i utnyttelsen. En rasjo-

nell utnyttelse av rekefeltene i Nord-Norge og i Barentshavet vanskeligjøres ved den store avstand til de gode markeder, og det er feltene i Skagerakk som hittil har levert hovedkvantummet av den reke som er blitt konsumert i Europa i de siste 10 år. Ved en rasjonell utnyttelse av de nordlige felter er der imidlertid liten tvil om at disse vil kunne stille fangstene fra de sydlige felter helt i skyggen. Hittil er det bare feltene innenfor skjærgården som tildels er utnyttet i Nord-Norge, men der er betydelige utvidelsesmuligheter. Således er størsteparten av den ytre Vestfjord et svært rekefelt etter ekkoloddet å dømme. På Røstbanken og ut for Vesterålen er også store uforsøkte felter, men de største finner en i Barentshavet. Finnmarksfjordene har også store rekefelter, men med unntakelse av Varanger og en kortere tid i Porsanger er disse felter enno helt uberørte.

Den vesentligste vanskelighet for utnyttelse av rekefeltene i Nord-Norge ligger i den store avstand fra de store konsumsteder. Det er vanskelig å få rekene fram friske. Hermetisk nedlegging har vært forsøkt på forskjellige steder, men denne forlanger en forholdsvis stor øvet stabb av arbeidere, så det er bare feltene i byenes umiddelbare nærhet som på denne måte har vært utnyttet. Fikk en innarbeidet rekene som et alminnelig benyttet agn av våre linefiskere, vilde en i agnforsyningen ha en stor avtaker.

At dypvannsreken er et utmerket fiskeagn har lenge vært kjent. Den benyttes således med fordel overfor en så kresen fisk som laksen. I Oslofjorden har småreken lenge blitt benyttet som agn på snøre, og i Rogaland blir den i stor utstrekning benyttet av linefiskerne, på Møre benyttes den tildels som agn under hysefisket, og flere steder nordover kysten hvor der foregår rekefiske, foretrekker småfiskerne den fremfor annet agn. Under vårtorskefisket i Øst-Finnmark er den leilighetsvis benyttet med utmerket resultat, men det er enno langt igjen før en kan si at reker er et alminnelig kjent agn.

Under THOR IVERSENS fiskeriundersøkelser i Svalbardområdet er der flere ganger benyttet reker som agn. Under toktene sommeren 1938 og 1939 lot fiskerikonsumenten utføre en rekke fiskeforsøk for å sammenlikne fangstene på reke- og på sildeegnet line. En del av linen ble egnet med friske reker og resten med frossen storsild. I alt ble der sommeren 1938 utført slike forsøk med 19 linestubber på tilsammen 31.400 krok. Av disse ga:

17200 krok med reker 2596 torsk eller 15,1 torsk pr. 100 angler.

14200 krok med sild 1079 torsk eller 7,6 torsk pr. 100 angler.

Rekene ga med andre ord nesten dobbelt så stor fangst som den frosne storsild.

Sommeren 1939 ble der utført liknende forsøk med 5 linestubber, disse ga følgende fangst:

3000 krok med reker 204 torsk eller 6,8 torsk pr. 100 angler.

7600 krok med sild 381 torsk eller 5,0 torsk pr. 100 angler.

Rekene ga også dette år bedre resultat enn den frosne storsild, men fisket var i det hele dårligere enn den foregående sommer.

Ved nærmere undersøkelse av IVERSENS resultater framgår det at det første døgn etter rekene er fisket gir de dobbelt så stor fangst som frosne storsild. I annet døgn er forholdet mellom fangstene på de to agnsorter 1,8 : 1 og i tredje døgn 1,2 : 1. Etter at rekene er mer enn tre døgn gamle er ikke rekeagnet lenger overlegent i forhold til den frosne storsild.

Summerer en alle IVERSENS fiskeforsøk med rekeagn viser det seg at de rekene som blir benyttet første døgn etter de er fisket, gir en gjennomsnittlig fangst av 12 torsk pr. 100 angler. I løpet av annet døgn gir de 11,8 torsk pr. 100 angler og tre døgn gammelt gir de bare 7 torsk pr. 100 angler. Rekeagnet taper altså omtrent halvparten av sin fiskeevne i løpet av tre døgn. Rekene ble oppbevart i vanlige agnesker på is.

De første forsøk med rekeagn under Lofotfisket ble så vidt en vet utført i 1940. Den første del av m.k. »Johan Hjort«s tokt dette år var overlatt undertegnede ledelse. Foruten det vanlige hydrografiske program skulde vi også foreta innsamling av torskeyngel på rekefeltene ved Lofoten. Sammen med torskeyngelen ble der også fanget en del reker som vi tok med til Stamsund og overlot utvalgsformann ANDERSEN-STRAND for utdeling blant høvedsmenn som vilde forsøke rekene som agn. I sin rapport om disse forsøk konkluderer utvalgsformannen: »Det er helt på det rene med disse forsøk at gytetorsken i Lofoten liker reker godt, og hvis der kunde skaffes rikelige mengder av disse, vil dette agn bli meget benyttet«. I samme rapport foreslår ANDERSEN-STRAND at der blir gjort forsøk med konservering av reker til agn.

Etter forslag av fiskerikonsulent MAGNAR KRISTENSEN ble der i februar 1941 gjort forsøk med konservering av reker i vannglass. Undertegnede fikk i oppdrag å utføre disse forsøk. En del reker ble innkjøpt på feltet ved Stavanger, konservert i vannglass og sendt til utvalgsformann ANDERSEN-STRAND for å bli prøvet som fiskeagn. Dessverre viste det seg at mesteparten av rekene var råtnet allerede ved framkomsten til Stamsund. De som kunde benyttes, ga imidlertid så godt fangstresultat at der var all grunn til å arbeide videre med saken. Et prisoverslag som undertegnede foretok, viste også at rekene som agn vil falle betydelig billigere enn de vanlige agnsorter. Fiskeridirektøren

ga derfor undertegnede i oppdrag å utarbeide en plan for arbeidet med reker som agn under Lofotfisket 1942.

Planen gikk ut på at der av Fiskeridirektoratet skulde leies en reketråler med fullt utstyr, som under Lofotfisket skulde fiske reker på feltene rundt Lofoten og distribuere rekene gratis blant linefiskerne, mot at disse benyttet rekene som agn på sine liner sammen med andre agnsorter og ga oppgaver over fangstresultatet ved fiskets avslutning. Omkostningene ble beregnet til 6500 kroner. Planen ble tiltrått av Fiskeridirektøren og Departementet bevilget de nødvendige penger. Ved oppsynssjef GISKES hjelp fikk vi leiet m.k. »Granne», skipper NILS A. FARSTAD. Fra Fiskeridirektoratet deltok foruten undertegnede også assistent BOSTRØM da der også skulde utføres en del hydrografiske undersøkelser under toktet.

Rekene fiskedes på feltet i Nord-Folla, hvor det viste seg å være betydelige mengder til stede. Rekene ble til å begynne med dels konservert i vannglass og dels levert linefiskerne ferske, men på grunn av at de konserverte reker frøs og det tok uforholdsmessig lang tid for linefiskerne å tine dem opp, gikk vi seinere over til å levere utelukkende ferske reker.

Ved første utdeling, som ble foretatt i Kabelvåg, Henningsvær og Stamsund, ble der fordelt ca. 400 liter reker til 40 høvedsmenn. Høvedsmennene var lite lysten på å forsøke det nye agn, men ved de to neste tildelinger, henholdsvis 650 og 700 liter reker, var de ivrige etter å få dem på grunn av de vellykkete resultater de første forsøk hadde gitt. Dessverre er det bare et fåtall av fiskerne som fikk reker som har sendt inn fangstopp-gave, så materialet for bedømmelse av rekeagnets fiskeevne i forhold til de andre agnsorter er ikke så stort som en kunde ønske. En sammenstilling av resultatene er gjengitt nedenfor:

Stamsund:

Høvedsmann	Angler reke	Antall torsk	Konsv. reke	Antall torsk	Angler sild	Antall torsk
Nils Hanssen N-10-AH.....	—	—	200	27	200	44
Oskar Størjord T-208-TD...	3450	440	400	70	8 150	706
Karl Markusen N-14-SG....	1300	124	400	45	7 300	474
Johan Sandvik N-46-BR...	600	190	—	—	6 600	75
Martin Edvardsen N-32-T .	400	100	200	9	2 600	416
Alf Åsen N-6-NF.....	1200	187	100	9	4 700	465
Sum	6950	1041	1300	160	23 550	2180

Sammenlagt gir dette:

Ferske reker, 15 torsk pr. 100 angler.

Reker konservert i vannglass, 12,3 torsk pr. 100 angler.

Frossen storsild, 9,0 torsk pr. 100 angler.

Rekene er etter fanbstresultatene å dømme betydelig bedre enn frossen storsild som agn. De konserverte reker gir noe dårligere fangst enn de ferske.

Enkelte forsøk gir betydelig bedre resultat enn det kommer fram av tabellen. OSKAR STORJORD fikk således 179 torsk på 700 angler helt friske reker, mens han på resten av linen, 1700 angler, som var egnet med frossen storsild, bare fikk 160 torsk. Dette gir henholdsvis 26,4 og 9,4 torsk pr. 100 krok på reke og sild. JOHAN SANDVIK fikk samme dag 45 torsk pr. 100 angler egnet med helt friske reker, mens han samtidig fikk 12,5 torsk pr. 100 angler egnet med frossen storsild. Vi får med andre ord bekreftet det som framgikk av THOR IVERSENS forsøk, at rekene taper seg hurtig.

Henningsvær:

Fra Henningsvær har vi mottatt rapport bare fra fire fiskere.

JOHAN KARLSEN, *Austbø*, gjorde et forsøk med 400 angler egnet med reker sammen med 1400 angler egnet med skjell. Fangstresultatet var 20 torsk på reke og 80 torsk på skjell, altså henholdsvis 5,0 og 5,7 torsk pr. 100 angler.

KARL BERG, *N-393-V*, forsøkte 100 angler egnet med reker sammen med 1400 angler egnet med skjell. Resultatet var 26 torsk på de 100 reke-egnede angler, mens skjellene ga 15,7 torsk pr. 100 angler.

ANDERS ALMENDINGEN, *N-44-AH*, forsøkte på fire linesetninger tilsammen 600 reke-egnede angler sammen med 11400 angler egnet med frossen storsild. Han fikk 12,5 torsk pr. 100 angler reke og 13 torsk pr. 100 angler sild.

OVE ERIKSEN, *N-19-V*, forsøkte 75 angler reke og meddeler at han på disse fikk flere torsk enn på de neste 75 som var egnet med skjell.

Rekene som ble levert i Henningsvær var alle minst 2 døgn gamle.

Kabelvåg:

Til tross for at der var en hel del høvedsmenn som fikk reker i Kabelvåg og som forsøkte disse med godt resultat, er det bare en høvedsmann som har innsendt rapport om sine forsøk. Denne rapport er til gjengjeld meget innholdsrik, hvorfor den hitsettes i sin helhet.

Rapport fra Johan Lindrupsen, Vengsøy, over fiskeforsøk med forskjellige agnsorter på Høla i Lofoten. Antall torsk.

Agnsort	Skjell	Reke	Sprutgor	Akkar	Frossen storsild
Pr. 50 angler	42	35	31	21	11
Pr. 100 angler	63	49	27	16	
— —	44	56	17	23	
— —	71	43	39		
— —	68	54			
— —	81	66			
— —	32	—	45		
— —	67	35	63		
— —	27	36	33		
Sum	495/850	374/750	255/650	60/250	11/50
Pr. 100 angler	58	50	39	24	22

Etter herr LINDRUPSENS fangstresultater å dømme er altså skjell-agnet best, men rekene kommer som en god nummer to, deretter sprutgor, akkar og endelig frossen storsild.

Herr LINDRUPSEN har dessverre ikke anført dato for sine forsøk, så det er umulig å avgjøre hvor gammel rekene var under de respektive forsøk, men for flere av forsøkene må rekene være relativt gamle, da han ble tildelt reker bare to ganger, nemlig 10. og 28. mars.

Ser en alle forsøk under ett, får en meget god overensstemmelse med THOR IVERSENS forsøk i svalbardfarvannet, og alt tyder på at rekene er betydelig bedre enn frossen storsild som agn for torsken, og muligens står fullt på høyde med skjell, selv Øst-Lofoten i slutten av sesongen.

Pris:

Vanligvis benyttes liner på ca. 3000 krok i Lofoten. En egning basert på prisene i 1942 kostet med skjell ca. 150 kroner, med frossen storsild 38,40 kroner og med reker 27,50 kroner. Rekene faller altså betydelig billigere. Benytter en førkrigspriser, 12 kroner for en kasse sild, 40 kroner for en dunk skjell og 60 øre pr. kg reke, vil egningen med skjell koste 66,66 kroner, med frossen storsild 20 kroner og med reker 9 kroner.

Ved siden av å være betydelig billigere enn de andre agnsorter har rekene også den store fordel at de tar meget mindre plass. De veier således bare 1/7 av den tilsvarende agnmengde i sild. Videre opptar rekene emballasjen bare et par døgn ved levering i fersk tilstand til fiskerne, så denne kan benyttes flere ganger under samme fiske, mens

en sildekasse eller en skjelldunk ikke kan benyttes mer enn en gang i løpet av sesongen.

En ulempe ved rekene er imidlertid at de taper seg hurtig. Hittil er ikke de konserveringsmåter en har forsøkt så godt prøvet at en kan anbefale å gå over til konservering av reker for lagring av agn til sesongfiskeriene, men det ser ut som ved frysning av rekene, og oppbevaring i lav temperatur holder de seg godt. Dette vil bli prøvet under Lofotfisket 1943.

Til slutt vil jeg benytte anledningen til å takke oppsynet under Lofotfisket for all hjelp og bistand de ydet oss under arbeidet med forsøkene, likeledes eksportør EINAR HENDRIKSEN, Henningsvær, for at han uten godtgjørelse påtok seg å dele ut rekene til fiskerne. Videre vil jeg takke de høvedsmenn som har sendt inn oppgavene over resultatene av fiskeforsøkene.

Redskapstap og slitasje m. v.

Av beretningens avsnitt VII. går det fram at det under hele sesongen var rolige værforhold. Dertil kom de sjelden gunstige strømforhold. Disse ting i forening medførte at både brukstapet og slitasjen ble rimelige i og for seg. På den annen side er en oppmerksom på at det gode vær med intens utnyttelse av fisket og med sjøvær omtrent hver dag slet ekstra på redskapene. De høye priser på redskapsutstyr spiller også inn. Disse omstendigheter gjør for redskapstapenes vedkommende, at selv om de er rimelige i og for seg, kommer en allikevel opp i ganske store beløp.

I henhold til det innsamlete materiale, som er bearbeidet så omhyggelig som det har latt seg gjøre, kommer en til det resultat at det på posten *Tapte Redskaper* er medgått et beløp på tilsammen 261.560 kr. Dette beløp fordeler seg med 81.600 kr. for garnbruket, 162,780 kr. for linebruket og 17.180 for jukse og snik. Dette svarer til en utgift på henholdsvis kr. 16,00, kr. 30,00 og kr. 3,00 for hver garn-, line- og juksefisker. Økningen fra i fjor skyldes de høye redskapspriser og det økete antall fiskere som deltok i årets sesong.

Slitasjen må på grunnlag av det innsamlete materiale føres opp med en totalsum på kr. 3.339.600. Denne sum fordeler seg med 2.475.000 kr. på garnbruket, 976.600 kr. på linebruket og 88.000 kr. på jukse og snik, hvilket svarer til en utgift av kr. 485,00, kr. 180,00 og kr. 15,00 for henholdsvis hver garn-, line- og juksefisker. Også denne

konto viser økning fra i fjor. Årsaken hertil er som for redskapstapet anført dels de høye redskapspriser og dels også det større fiskerbelegg.

Om forholdene på området i etternevnte oppsynsdistrikter hitsettes hva der er innberettet fra oppsynsstasjonene:

Kanstadfjorden oppsynsdistrikt.

Både redskapstapet og slitasjen var i år særlig liten i dette distrikt. Slitasjen kan regnes som et gjennomsnittsårs.

Raftsundet oppsynsdistrikt.

Det ble ikke meldt om vesentlig brukstap. Et par fløytgarnlenker ble tatt av strømmen og ble borte.

Slitasjen på bruket er omkring et middelsårs. Når verdien av tapet er blitt så pass høy, skyldes dette de høye priser på alle slags redskaper.

Skrova oppsynsdistrikt.

Der forekom så å si ikke redskapstap til tross for det mindre gunstige vær. Dette beror formentlig på den nesten stadige østenvind med derav følgende liten strømsetning.

Slitasjen kan betegnes som et alminnelig gjennomsnittsårs.

Svolvær oppsynsdistrikt.

Redskapstap på grunn av uvær forekom ikke. Slitasjen kan antakelig betegnes som et gjennomsnittsårs.

Når verdien av tapet og slitasjen er blitt så pass høy, skyldes dette de forhøyete priser på all slags redskapsutstyr.

Kabelvåg oppsynsdistrikt.

Linefiskerne hadde endel redskapstap på grunn av den store bruksmasse som var tilstede på feltet og delvis på grunn av garnfiskernes fiske på linehavet.

Slitasjen var stor både for garn og liner på grunn av den intense drift med sjøvær omtrent hver dag.

Hopen oppsynsdistrikt.

Redskapstap på grunn av uvær eller sterk strømsetning forekom ikke.

Slitasjen for garnbrukerne var ivinter forholdsvis mindre enn foregående sesong. For linebruket var slitasjen betydelig. Dette skyldtes i første rekke ganske stort belegg av fastroende fiskere og dertil en ganske stor tilflytning fra andre vær.

Tabell 34. Det årlige utbytte av fisk, lever og tran, samt antallet av fiskere siden 1885.

År	Antall fiskere	Oppfisket kvantum	Fisk pr. fisker	Leverholdighet		Dampmedisin-tranparti	Brun-tran-parti	Lever-parti til annen tran
				Fisk pr. hl lever	Antall gjennom-snittlig			
		Tusen stkr.	Stykker	Stykker		1000 hektoliter		
1885.....	26 652	26 500	1000	400—700	—	6,55	18,5	29,5
1886.....	28 920	31 000	1072	300—650	—	10,00	25,4	41,0
1887.....	28 030	29 700	1060	300—700	—	9,50	23,6	38,3
1888.....	31 917	26 000	815	250—450	—	16,10	23,6	38,0
1889.....	30 083	17200	372	200—500	—	12,90	14,6	23,5
1890.....	30 324	30 000	989	200—500	—	16,70	36,3	58,5
1891.....	30 378	21 050	691	250—500	—	18 20	14,1	22,7
1892.....	30 092	16 250	530	280—550	—	8,10	14,3	23,0
1893.....	26 683	27 000	1012	270—550	—	18,60	19,5	31,5
1894.....	28 000	28 500	1107	400—800	—	12,30	7,3	14,6
1895.....	32 600	38 600	1184	500—1300	—	12,30	3,8	11,0
1896.....	32 280	18 000	558	570—1000	—	8 85	1,2	2 5
1897.....	31 312	25 800	824	300—720	—	18,26	3,8	7 7
1898.....	29 777	15 000	504	300—700	460	11,25	4,0	8 0
1899.....	24 461	15 000	613	250—450	340	18 45	6,1	11,0
1900.....	22 736	8 400	369	230—440	320	10,77	3,0	5,6
1901.....	18 555	13 000	700	250—500	350	15,89	3,1	6 0
1902.....	23 054	14 300	620	380 900	560	9,63	1,1	2 6
1903.....	18 277	13 700	750	700—4000	2160	0,61	0,2	1,1
1904.....	18 000	12 290	683	500—1800	1150	3,29	0,3	0 8
1905.....	20 626	13 500	654	370—700	551	11,49	1 1	2,2
1906.....	20 777	18 600	895	260—700	521	16 95	1,6	3,1
1907.....	20 166	18 700	927	280—550	430	20 37	2,3	4 5
1908.....	20 183	13 300	659	230—450	330	20,10	1,5	2 9
1909.....	20 346	16 800	825	250—500	400	20,00	1 3	2 6
1910.....	19 113	13 900	727	300—500	435	13,46	0 9	2 0
1911.....	28 088	10 500	581	330—800	527	7,87	0,3	0 8
1912.....	16 360	15 100	925	400—750	553	12 04	0,6	1,2
1913.....	14 659	10 200	696	420—1000	610	6,04	0,3	0 9
1914.....	16 382	11 700	715	350—900	523	9 62	0,5	1 0
1915.....	15 920	16 000	1015	350—800	542	12 65	0,6	1 4
1916.....	19 758	14 400	729	300—530	425	15,94	0,7	1 4
1917.....	19 091	9 200	538	240—600	378	12,00	0,4	0 8
1918.....	16 394	6 120	373	280—700	430	6,49	0,3	0 6
1919.....	11 539	7 000	606	240—650	414	8 43	0,2	0 7
1920.....	12 090	12 100	1000	240—550	300	18,37	0,6	2 4
1921.....	17 095	18 600	1088	220—700	313	29,27	0 4	5 2
1922.....	15 682	13 100	847	200—500	240	27,69	0,5	3 2
1923.....	17 369	17 012	978	170—370	235	35,29	0 4	4 3
1924.....	18 676	16 100	862	160—450	220	36,79	0,6	4 1
1925.....	21 471	21 900	1020	170—650	276	42,05	2,1	1 3
1926.....	21 625	27 600	1276	210—680	300	45,24	1 9	2 4
1927.....	19 523	35 600	1825	250—1200	382	43,04	1 8	1 5
1928.....	25 216	34 000	1348	220—1000	440	27,96	1 5	1 3
		Tonn	Kg	Kg	Kg			
1929.....	27 054	130 256	4814	800—1600	1050	55,16	2,8	1 3
1930.....	28 356	127 200	4486	800—1500	1073	54,96	2,7	1 3
1931.....	26 505	65 100	2456	850—1300	960	33,77	1,9	1 7
1932.....	26 608	105 101	3955	700 1200	820	68,30	3,9	4 2
1933.....	31 905	80 695	2526	650—1200	825	52,80	3,1	1 9
1934.....	28 336	87 166	3080	680—1250	790	59,742	3,6	3 2
1935.....	28 772	55 098	1915	500 1200	700	38,971	2,1	1 7
1936.....	25 043	52 766	2110	700—1250	850	26,862	1,6	0 9
1937.....	23 559	82 493	3510	750—1400	920	45,231	2,4	1 0
1938.....	22 548	89 605	3982	800—1400	1040	43,190	2,2	1 2
1939.....	25 803	115 318	4469	760—1400	1060	54,645	2,9	1 6
1940.....	23 515	94 293	4012	780—1250	1050	44,076	2 4	1 6
1941.....	14 984	85 067	5760	800—1250	1170	33,545	2 0	1 4
1942.....	16 260	78 949	4828	800—1570	1120	29,598	1 8	1 5

Oppfisket kvantum skrei, månedsvis fra 1929.

Tabell 35.

År	Mengde (mill. kg)				Prosent			
	Jan og febr.	Mars	April	Ialt	Jan. og febr.	Mars	April	Ialt
1929.....	28,3	63,1	38,8	130,2	21,8	48,4	29,8	100
1930.....	14,0	77,1	36,1	127,2	11,0	60,0	29,0	100
1931.....	3,3	30,4	31,4	65,1	5,1	46,7	48,3	100
1932.....	8,8	51,4	44,9	105,1	8,4	48,9	42,7	100
1933.....	8,7	61,4	10,6	80,7	10,7	76,1	13,2	100
1934.....	10,9	59,6	16,6	87,1	12,5	68,4	19,1	100
1935.....	7,1	32,1	15,9	55,1	12,9	58,2	28,9	100
1936.....	7,5	25,5	19,7	52,7	14,0	48,4	37,6	100
1937.....	10,9	46,8	24,7	82,4	13,3	56,7	30,0	100
1938.....	4,1	55,1	30,3	89,5	4,6	61,6	33,8	100
1939.....	6,7	79,2	29,4	115,3	5,7	68,8	25,5	100
1940.....	13,7	55,9	24,7	94,3	14,5	59,3	26,2	100
1941.....	11,4	48,9	24,8	85,1	13,4	57,5	29,1	100
1942.....	13,0	48,4	17,5	78,9	16,5	61,3	22,2	100

Lofotfiskets utbytte i ferdige produkter 1921—1942.

Tabell 36.

År	Ialt fisk	Prod. herav			Hoder	Rogn	Medisin-tran	Tran	Verdi i mill. kroner
		Klippfisk	Tørrfisk	Annent tilvirkn.					
		Millioner stykker							
1921.....	18,6	7,8	10,0	0,8	14,2	22,2	29,3	0,4	10,80
1922.....	13,1	6,9	5,9	0,3	10,7	16,7	27,7	0,5	11,89
1923.....	17,0	9,6	7,0	0,4	14,4	27,8	35,3	0,4	9,90
1924.....	16,1	9,7	6,1	0,3	13,8	27,2	36,8	0,6	19,61
1925.....	21,9	13,8	7,9	0,2	18,7	39,4	42,0	2,1	27,99
1926.....	27,6	15,8	11,4	0,4	24,7	35,5	45,2	1,9	17,40
1927.....	35,6	20,4	14,8	0,4	32,8	39,1	43,0	1,8	10,20
1928.....	34,0	18,9	14,3	0,8	32,8	45,1	27,9	1,5	16,80
		Millioner kilo							
1929.....	130,2	83,6	45,4	1,2	41,8	50,4	55,1	2,8	17,61
1930.....	127,2	95,6	30,5	1,1	38,0	55,5	54,9	2,7	19,46
1931.....	65,1	34,3	29,5	1,3	16,0	34,7	33,7	1,9	9,99
1932.....	105,1	59,5	44,2	1,4	23,5	52,2	68,3	3,9	11,26
1933.....	80,7	54,9	24,4	1,4	18,3	47,5	52,8	4,1	10,14
1934.....	87,1	50,2	34,7	2,2	18,2	48,3	59,7	5,2	13,79
1935.....	55,1	37,0	15,8	2,3	12,0	29,7	38,9	3,0	9,36
1936.....	52,7	26,8	23,6	2,3	11,9	30,6	31,3	2,1	8,99
1937.....	82,4	43,8	36,7	1,9	21,4	43,9	45,2	4,2	13,65
1938.....	89,5	51,9	35,1	2,5	22,5	47,7	43,2	2,2	15,52
1939.....	115,3	62,7	49,4	3,2	29,8	54,1	54,6	2,9	17,64
1940.....	94,3	42,7	36,6	15,0	23,7	38,3	44,1	2,4	17,04
1941.....	85,1	32,1	35,9	17,1	21,6	46,2	33,5	2,0	25,46
1942.....	78,9	29,9	20,1	28,9	19,6	47,4	29,6	1,3	28,35

Tabell 37.

Ukentlige oppgaver over utbytte,

Uken som endte		Fisk										Ukens fiske
		I alt	Anvendelse						Som er oppfisket på			
			Saltet	Hengst	Iset	Rot-skjær	Filet	Fiske-mel	Garn	Liner	Jukse	
Tonn												
Februar	6	1.056	335	192	731	0	21	0	228	795	33	1.056
—	13	1.949	395	141	1.333	0	78	0	452	1.375	122	893
—	20	4 957	1.095	611	3.054	0	197	0	1.026	3.425	506	3.008
—	27	13.049	4.731	412	7.529	0	377	0	2.948	7.799	2.302	8.092
Mars	6	22.497	9.981	998	10 965	0	553	0	5.751	12.093	4 653	9.448
—	13	35.292	16.951	2 879	14 706	0	756	0	10.877	17.062	7.353	12.795
—	20	48.414	22.507	5.869	19.133	0	905	0	16.829	21.777	9.808	13.122
—	27	61.450	26.556	11.901	21.973	6	1.014	0	22.025	27.207	12.218	12.036
April	3	70.253	28.677	16.591	23.792	17	1.176	0	25.129	31.449	13 675	8 803
—	10	74.226	29.232	18 791	24.883	23	1.297	0	26 481	33.700	14.045	3 973
—	17	78.949	29.911	20.091	27.345	98	1.504	0	28.008	36.522	14.419	4.728

Fiskerne og utbyttets prosentvise fordeling på de forskjellige redskaper.

Tabell 38.

År	Garnbruk		Linebruk		Dypsagn		Antall	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk
I gjennomsnitt								Mill. stkr.
—1871—1880	50,4	48,7	29,6	45,6	10,0	5,7		
—1881—1890	35,1	31,5	56,3	64,6	8,6	3,9		
—1891—1900	38,4	34,9	55,0	62,3	6,6	2,8		
—1901—1910	42,2	33,8	54,8	64,9	3,0	1,3		
—1911—1920	30,6	34,3	63,6	62,9	5,8	2,8	17,028	11,232
—1921—1930	27,0	32,8	47,5	54,0	25,5	13,2	21,216	26,591
—1931—1940	31,7	40,7	29,4	36,4	38,9	22,9	26,259	82,7
								Mill. kilo
1941.....	34,1	38,6	27,3	43,4	38,6	18,0	14,984	85,1
1942.....	31,4	34,9	33,4	46,3	35,2	18,3	16,260	78,9

tilvirkning og belegg i 1942.

Lever som ikke er anvendt til dampmedisintran		Dampmedisintran	Rogn,		Antall					Trekningsdager			
Herm. lever	Alm. lever		Saltet	Hermetikk	Båter	Fiskere	Kjøpefartøyer	Landkjøpere	Trandamperier	Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
										Hele	Delvise	Hele	Delvise
Hektoliter													
0	2	212	173	370	445	1.890	8	90	30	5	—	4	1
0	12	517	418	698	981	4.035	12	134	42	5	—	5	1
0	169	1.422	1.306	2.427	1.592	7.474	20	191	55	6	—	6	1
1.315	169	4.056	3.611	6.503	3.038	11.485	45	247	68	6	—	6	1
1.878	229	6.507	6.485	10.908	3.604	13.798	67	289	68	5	1	6	1
2.050	229	11.937	14.564	12.141	3.994	15.377	84	299	75	6	—	6	1
3.713	229	15.868	20.645	14.589	4.203	15.986	102	310	77	5	1	5	1
5.158	1.529	20.892	27.903	14.713	4.229	16.359	115	319	78	5	—	5	1
5.194	1.529	23.585	30.776	15.946	3.235	12.334	61	317	77	6	—	5	1
5.233	1.529	25.549	31.265	15.946	2.698	10.213	36	274	76	5	—	4	1
5.251	1.585	27.261	31.505	15.946	1.671	6.265	20	200	70	5	—	6	1

Mannslotter i kroner for hvert fiskevær i 1942 —

Tabell 39. beregnet i brutto.

Fiskevær	Høyeste				Middels				Laveste			
	Garn	Liner	Jukse	Smågarn	Garn	Liner	Jukse	Smågarn	Garn	Liner	Jukse	Smågarn
Rinjøy	1300	800	600	600	800	500	400	300	300	300	200	200
Kjeøy	1100	—	900	600	800	—	500	500	300	—	100	100
Risvær	2400	2300	600	1000	1200	1100	350	700	700	750	150	450
Brettesnes	2300	2500	900	1300	900	1600	250	600	300	300	70	200
Skrova	5000	3000	2200	2100	2500	2000	1200	1800	1200	1500	300	800
Svolvær	4000	3200	1700	—	2000	1600	900	—	900	1000	350	—
Kabelvåg og Storvågen	5100	3500	1400	—	3000	2600	1000	—	1000	1200	400	—
Hopen, Kalle, Ørnesvika	4000	3300	1350	—	2200	1800	800	—	1100	1200	550	—
Henningsvær	3200	2500	1500	—	1600	1450	540	—	800	400	175	—
Stamsund og Steine	2800	2000	900	—	1460	1000	550	—	600	600	200	—
Ure	1800	1500	800	—	1500	1000	450	—	300	600	200	—
Mortsund	2100	3000	400	—	1200	1500	250	—	700	900	150	—
Balstad	4800	4300	1400	—	2500	1800	800	—	1800	800	150	—
Nusfjord	—	1100	—	—	—	800	—	—	—	600	—	—
Sund, Nesland og Møllerodden	3000	2000	—	—	1500	1380	—	—	800	700	—	—
Reine og Havnøy	3100	2000	—	1000	1600	1000	—	800	800	700	—	600
Sørvågen, Moskenes, Bogen, Tind og Å	—	4200	1000	—	—	1600	500	—	—	500	300	—
Værøy	—	3500	—	—	1500	1600	—	—	—	900	—	—
Røst	2800	1800	—	—	1800	900	—	—	700	100	—	—

Fordeling av årets kvantum på oppsynsdistriktene og på bruksartene samt på tilvirkningsmåtene.

Tabell 40.

Fiskevær	Fiskepartiet ialt	Fiskepartiets anvendelse					Lever			Rogn			Hoder		Fangstmåte		
		Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Eksportert iset	Rotskjær	Filét	Lever-parti	Brukt til dampmedisintran	Utvunnet dampmedisintran	Saltet	Sukker-saltet	Hermetikk	Guano	Hjemme-forbruk	Garn	Liner	Jukse
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	hl	hl	hl	hl	hl	hl	1000 stk.	1000 stk.	tonn	tonn	tonn
Rinøy	620	535	72	13	—	—	553	449 ¹⁾	193	404	—	—	130	25	358	100	162
Kjeøy	285	188	69	8	20	—	254	209 ¹⁾	90	120	—	—	56	10	200	—	85
Risvær	1.764	1.153	293	312	6	—	1.575	662 ¹⁾	285	954	—	10	180	60	887	726	151
Brettesnes	1.441	907	240	294	—	—	1.290	1036 ¹⁾	446	1.035	72	—	300	66	502	609	330
Skrova	5.428	2.929	344	1491	—	664	4.847	5122 ³⁾	2.199	1.591	—	1.135	1.225	90	2.758	200	2.470
Svolvær	12.600	4.651	300	7474	—	175	11.250	12313 ³⁾	5.286	3.339	2647	1.865	3.246	120	6.755	2 480	3 365
Kabelvåg og Storvågen	4 159	578	673	2906	2	—	3.712	3329 ¹⁾	1.430	2.100	604	428	1.010	20	914	2.127	1.118
Hopen, Kalle, Ørsvåg og Ørnesvika	3.790	1.713	633	1375	10	59	3.383	3592 ³⁾	1.541	2.177	70	450	570	53	1.298	2.053	439
Henningsvær	11.942	4.928	2.551	4437	26	—	10.662	14897 ³⁾	6 402	2.388	1010	2.102	3.100	100	5.443	2.394	4.105
Stamsund og Steine	6.025	2.657	2.090	798	—	480	5.379	4948 ¹⁾	2.124	1 274	761	1 098	1.490	100	3.306	2.379	340
Ure	2.100	1.200	343	549	2	6	1.875	— ²⁾	—	229	—	1.253	540	30	177	1.864	59
Mortsund	2.170	674	1.020	476	—	—	1.938	1597 ¹⁾	685	610	180	708	580	35	410	1.743	17
Balstad og Kjeøy.	7.745	2.118	2.234	3372	—	31	6.914	6894 ¹⁾	2.965	1.364	401	2.758	1.959	170	1.820	4.374	1.551
Nusfjord	1.700	892	679	129	—	—	1.517	1116 ¹⁾	480	828	250	40	410	35	95	1.605	—
Sund, Nesland og Møllerodden	2.786	719	1.426	565	—	76	2.485	1927 ¹⁾	829	1.254	346	139	700	30	485	2.157	144
Reine og Havnøy.	4.069	1.457	1.758	854	—	—	3.637	3113 ¹⁾	1.335	994	99	1.577	1.030	50	1.403	2.597	69
Sørvågen, Moskenes, Bogen, Tind og A.	3.703	1.168	2.294	199	30	12	3.307	2814 ¹⁾	1.210	1.384	82	778	970	25	100	3.553	50
Væøy	5.370	944	2 531	1893	1	1	4.796	3788 ¹⁾	1.625	1.262	1014	1.436	1.410	30	43	5.327	—
Røst	1.252	500	541	210	1	—	1.116	1100	473	662	—	169	310	20	649	603	—
Ialt	78.949	29.911	20.091	27345	98	1504	70.490	68905	29598	23.969	7536	15.946	19.616	1069	27.603	36.891	14.455

¹⁾ En del lever fraført været. — ²⁾ All lever fraført været. — ³⁾ En del lever tilført været.

Leverholdigheten i hver uke i hvert vær 1942.

(De anførte datoer betegner hver ukes slutning). Tallene angir antall kg fisk pr. 10 liter lever.

Tabell 41.

Fiskevær	Februar				Mars				April		
	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17
A. Garnfisk.											
Rinøy	—	—	—	100	90	120	130	120	130	—	—
Kjeøy	—	—	—	—	110	106	119	116	116	117	117
Risvær	—	88	92	100	110	110	120	120	120	130	130
Brettesnes	—	90	98	95	95	105	110	115	115	125	130
Skrova	100	90	100	100	100	100	—	120	120	120	120
Svolvær	90	85	95	95	91	90	90	100	105	110	110
Kabelvåg og Stolvågen	—	90	100	110	110	100	100	100	100	110	110
Hopen, Kalle, Ørsvåg og Ørsnesvika	—	90	95	100	105	105	110	110	110	115	115
Henningsvær	—	90	101	104	106	108	112	117	121	126	121
Stamsund og Steine ..	—	83	88	90	96	108	107	107	100	115	120
Ure	—	—	88	93	95	105	110	108	107	112	—
Mortsund	—	—	90	90	91	97	100	114	112	115	120
Ballstad og Kjeøy	80	80	80	90	95	100	105	110	110	110	115
Nusfjord	88	88	92	94	94	96	108	110	110	110	—
Sund, Nesland og Møller- odden	90	87	92	92	89	92	103	114	114	117	108
Reine og Havnøy	90	86	90	95	102	106	100	122	120	122	110
Sorvågen, Moskenes Bogen, Tind og Å ..	—	—	—	100	100	—	0	—	—	—	—
Værøy	110	110	88	90	104	—	120	—	—	—	—
Røst	90	100	85	95	95	110	110	112	112	120	120
B. Linefisk.											
Rinøy	—	—	110	110	95	130	140	130	140	—	—
Kjeøy	—	—	—	—	115	—	—	—	—	—	135
Risvær	—	—	110	120	125	125	135	135	135	140	140
Brettesnes	—	100	110	110	110	115	120	125	125	135	140
Skrova	—	—	110	—	110	—	120	140	150	150	140
Svolvær	105	92	100	100	110	100	—	115	117	120	120
Kabelvåg og Stolvågen..	100	110	110	120	110	110	110	110	110	120	120
Hopen, Kalle og Ørsnes- vika	100	110	115	115	115	115	110	115	115	125	125
Henningsvær	—	109	104	102	108	120	145	128	140	157	153
Stamsund og Steine	—	117	111	118	125	134	136	128	145	130	135
Ure	104	110	116	120	118	124	122	118	123	130	125
Mortsund	110	116	117	123	128	126	124	124	130	140	140
Ballstad og Kjeøy	105	115	115	120	125	125	135	135	135	140	140
Nusfjord	116	111	110	122	125	125	130	130	140	140	140
Sund, Nesland og Møller- odden	128	114	115	122	128	135	125	123	135	145	134
Reine og Havnøy	120	120	112	121	128	139	124	130	132	140	138
Sorvågen, Moskenes Bogen, Tind og Å ..	120	120	112	122	122	110	125	135	145	150	154
Værøy	—	—	116	122	128	132	145	145	143	148	148
Røst	110	110	110	115	115	120	130	135	145	145	145

Henningsvær oppsynsdistrikt.

Vinteren var som foran nevnt temmelig urolig hva vær og strøm angikk, men bruksslitasjen har sin årsak i andre forhold. I det siste år har det vært ekstraordinært vanskelig å få kjøpt nytt bruk, så de fleste driftet bare med det samme bruk som de hadde i fjor vinter. Garnfiskerne regner med å fornye sitt bruk med 1/3 for året, og når dette ikke har kunnet la seg gjøre, sier det seg selv at slitasjen må bli stor, når man ikke har noe å skifte med.

Stamsund oppsynsdistrikt.

Også denne vinter ble som nevnt Lofotfisket avviklet under noenlunde bra værforhold, så redskapstapene ble derfor ikke så store.

For garnfiskernes vedkommende var det ubetydelige redskapstap. Derimot var linefiskerne ikke så heldige. På grunn av strømforholdene først på vinteren, som bevirket endel sammenvikling av redskaper medførte dette tap for linefiskerne, og likedan for de som vilde friste å komme inn på garnhavet med sine linesetninger.

Slitasjen kan antakelig betegnes som et middels års. Fiskerne vilde i år gjerne spare på bruket i større utstrekning enn før, idet de regnet med, at nyanskaffelse i noen vesentlig grad vilde det ikke bli tale om, slik som forholdene no er.

Når verdien av tapet og slitasjen for de forskjellige bruksarter i år er blitt så pass høy, skyldes det de høye brukspriser.

Ballstad oppsynsdistrikt.

Tap av redskaper fant ikke sted i nevneverdig grad i år. Det er ikke til å unngå at en del linetap finner sted i løpet av hele vinteren, men tapet var rimelig.

Slitasjen er den samme som vanlig beregnet for et gjennomsnitts år, men beløpet representerer betydelig mere på grunn av de nuværende høye redskapspriser.

De garntap som forekom for distriktet var garn som ble mistet på yttersiden av Lofoten.

Sund og Reine oppsynsdistrikter.

Driften siste vinter foregikk under gode værforhold og uten noen særlig kraftige strømsetninger. Redskapstapet såvel for garn som line var derfor rimelig, og slett ikke større enn det en kan regne med under normale forhold.

Hertil bidrog selvsagt at belegget var lite, og at garnbrukerne en stor del av vinteren driftet for Austlofoten. I denne tiden var line-

bruket så å si enerådende ute på fiskefeltet. Tilflytningen av fremmede fiskere utpå vårparten var også ubetydelig, så innslaget av fremmed bruk virket ikke forstyrrende ute på feltet.

Slitasjen under vinterens drift var helt normal. De høyere redskapspriser vil dog bevirke at vedlikeholdet av bruket vil falle atskillig dyrere enn tidligere.

Sørpågen oppsynsdistrikt.

Grunnet det gode vær, de gode strømforhold og det lille belegg på det vidstrakte fiskefelt ble redskapstap og slitasje forholdsvis små. Men med de nuværende høye redskapspriser ble beløpene allikevel store, især for slitasjens vedkommende.

Væroy oppsynsdistrikt.

De gunstige strømforhold — særlig for yttersiden — gjorde at brukstapene ble relativt små. Slitasjen stiller seg ettersom driften er, og det er alltid betydelig slitasje for bruket i dette distrikt, særlig yttersiden. Når slitasjen oppgis som stor, kommer det av de priser som no er fastsatt for nytt bruk.

Røst oppsynsdistrikt.

Kulingbyger med sterke strømsetninger forårsaket redskapstap for linebrukerne. Belegget var ikke stort, men dog større enn forrige år, og det bevirket mindre plass, så når strømforholdene var mindre gunstige, hadde det nok også sin innflytelse på redskapstapet. Garnbrukerne hadde ikke noe særlig tap.

Når det tas hensyn til tap av fløyt og oppsta og dertil sterke strømsetninger, blir det jo alltid redskapstap. De tildels langvarige kulinger med flere netters bruk medvirket til betydelig bruksslitasje.

INNHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
I. Offentlige foranstaltninger	5
II. Fiskerne, deres farkoster og redskaper samt akutte spørsmål.....	18
III. Rorbuer, sanitærforhold og fiskerilægetjenester.....	51
IV. Havneforholdene og vannforsyningen	63
V. Fiskens og biproduktenes avsetning	71
VI. Tilreisende og næringsdrivende	88
VII. Været og bedriften	89
VIII. Fiskets gang m. v.	91

TABELLFORTEGNELSE.

Tabell 1. Oppsynspersonale m. v.	6
— 2. Forseesenes art, antall bøter	11
— 3. Ekspederte telefonsamtaler under Lofotfisket 1942	14
— 4. Ekspederte telegrammer under Lofotfisket 1942	15
— 5. Oppgave over telegramkorrespondansen under Lofotfisket i de siste 10 år	17
— 6. Leiekarer	20
— 7. Antall båter tilstede	21
— 8. Fiskerantall fordelt etter bruksart	21
— 9. Fortegnelse over de i Lofoten den 22. mars 1942 forsamlede fiskere og farkoster	21
— 10. Båtmannskapenes størrelse	25
— 11. Oppgave over farkoster av de forskjellige typer der deltok i Lofotfisket ved opptellingen 22. mars 1942	26
— 12. Antallt båter og fiskere tilstede i de enkelte deler av Lofoten ved hver ukes slutning	27
— 13. Fiskere og båter fra de forskjellige bruksarter tilstede i de forskjellige fiskevær ved hovedopptellingen den 22. mars 1942....	30
— 14. Antall rorbuer og losjhus i 1942	53
— 15. Sykdommer under Lofotfisket 1942	58
— 16. Døde under Lofotfiske 1942	62
— 17. Antall kjøpefartøyer tilstede i hvert fiskevær ved hver ukes slutning i 1942	77

	Side
Tabell 18. Gjennomsnittspriser på fiskeprodukter i hvert fiskevær i 1942 angitt i kroner	77
— 19. Nærmere opplysninger om de i Lofoten den 22. mars 1942 tilstedeværende kjørefartøyer.....	78
— 20. Fiskeoppkjøpere på land tilstede 22. mars 1942.....	79
— 21. Gjennomsnittspris angitt kilovis for sløyd fisk 1929—1942....	80
— 22. Tilstedeværende trandamperier på land og ombord i fartøyer i Lofoten den 22. mars 1942	80
— 23. Oppgave over hele og delvise uværsdager fra fiskets begynnelse til dets avslutning	84
— 24. Antall trekningsdager i hvert fiskevær under oppsynstiden....	84
— 25. Antall sjøværsdager i årene 1938—1942.....	85
— 26. Antall personer omkommet under fisket i de siste 10 år.....	85
— 27. Antall båtforlis og havarier, spesifisert etter måte og båttype..	86
— 28. Luftens temperatur i Stamsund 1942.....	86
— 29. Luftens middeltemperatur m. v. ved middagstid i Stamsund....	87
— 30. Tilreisende og næringsdrivende	88
— 31. Landliggedager på grunn av været.....	89
— 32. Gjennomsnittsutbytte i brutto pr. mann fra 1881—1942	115
— 33. Gjennomsnittspris på agn i hvert vær 1942.....	120
— 34. Det årlige utbytte av fisk, lever og tran samt antallet av fiskere siden 1885	128
— 35. Oppfisket kvantum skrei, månedsvis fra 1929	129
— 36. Lofotfiskets utbytte i ferdige produkter 1921—1942	129
— 37. Ukentlige oppgaver over utbytte, tilvirkning og belegg	130
— 38. Fiskerne og utbyttets prosentvise fordeling på de forskjellige redskaper	130
— 39. Mannslotter i kroner for hvert fiskevær i 1942, beregnet i brutto	131
— 40. Fordeling av årets kvantum på oppsynsdistriktene og på bruksartene samt på tilvirkningsmåtene	132
— 41. Leverholdigheten i hver uke i hvert vær i 1942.....	133

I de siste årene er trykt følgende publikasjoner i serien
»Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier«.

Trykt 1937:

- Hefte I. 1934: Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse.
- II. 1935: Offentlige foranstaltninger i fiskerebedriftens interesse.
- III. 1935: Statens fiskeriforsøksstasjons virksomhet i 1935.
- IV. 1935: Beretning om de større fiskerier (utenom Lofoten) 1935.
- II. 1936: Lofotfisket 1936.
- III. 1936: Lofotfiskets lønnsomhet 1936 av Klaus Sunnanå.
- III. 1937: Trålfiskets historie av Thor Iversen.
- IV. 1937: Utviklingen av fiske og fiskemetoder i Norge av Thor Iversen.
- VI. 1937: Fiskerilitteratur 1880/1936, sammenstillet av Einar Koefoed.

Trykt 1938:

- Hefte V. 1936: Beretning om de større fiskerier (utenom Lofoten) 1936.
- II. 1937: Lofotfisket 1937.
- IV. 1938: Fiskerilitteratur 1937 av Einar Koefoed.

Trykt 1939:

- Hefte I. 1936: Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse.
- IV. 1936: Statens fiskeriforsøksstasjons virksomhet 1936.
- I. 1937: Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse.
- V. 1937: Beretning om de større fiskerier (utenom Lofoten) 1937.
- II. 1938: Lofotfisket 1938.
- IV. 1939: Fiskerilitteratur 1938 av Einar Koefoed.
- V. 1939: Værmeldinger fra Island.

Trykt 1940:

- Hefte I a. 1938: Beretning fra Flødevigens Utklekningsanstalt 1937/38.
- I b. 1938: Statens forsøks- og lærebruk 1937/38.
- V. 1938: Lønnsomheten ved vårtorskefisket i Finnmark 1936/38.
- VI. 1938: Beretning om de større fiskerier (utenom Lofoten) 1938.
- I a. 1939: Statens forsøks- og lærebruk 1938/39.
- II. 1939: Lofotfisket 1939.
- VI. 1939: Lofotfiskets lønnsomhet 1937/39.
- I. 1940: Statens forsøks- og lærebruk 1939/40.
- IV. 1940: Fiskerilitteratur 1938/39.

Trykt 1941:

- Hefte VII. 1939: Beretning om de større fiskerier (utenom Lofoten) 1939.
- II. 1940: Lofotfisket 1940.
- I. 1941: Fiskerilitteratur 1939/40.

Trykt 1942:

- Hefte 3. 1940: Vintersildfisket 1940 sør for Stad.
- 2. 1941: Lofotfisket 1941.
- 3. 1941: Statens forsøks- og lærebruk 1940/41.
- 4. 1941: Vintersildfisket 1941 sør for Stad.
- 1. 1942: Fiskerilitteratur 1940/41.

Trykt 1943:

- Hefte 2. 1942: Lofotfisket 1942.

Årgangene til og med 1940 er nå avsluttet, selv om det for enkelte fins huller i nummerrekken. Årgangen 1941 er enno ikke avsluttet. Fra og med 1941 vil publikasjonene få fortløpende nummer etter hvert som de kommer ut i trykken.

Av de forskjellige års serier er til begynnelsen av 1943 utkommet følgende nummer:

- Årsberetninger 1937: I., II., III., IV., V., VI.
—>— 1938: I a, I b, II., IV., V., VI.
—>— 1939: I a, II., IV., V., VI., VII.
—>— 1940: I., II., III., IV.
—>— 1941: I, 2, 3, 4.
—>— 1942: 1, 2.